

Rautjärven tilinpäätös 2020

Käsittelyt:

Kunnanhallitus 29.3.2021 § xx

Työyhteisötoimikunta 30.3.2021 § x

Tarkastuslautakunta xx.x.2021 § xx

Kunnanvaltuusto 29.5.2021 § xx

Sisällys

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1. Kunnanjohtajan katsaus	4
1.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	7
1.3.1 Yleinen kehitys.....	7
1.3.2 Rautjärven kunnan ja seudun kehitys	9
1.4. Olennaiset muutokset Rautjärven kunnan toiminnassa ja taloudessa tilikaudella	10
1.5. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	11
1.6. Rautjärven kunnan henkilöstö.....	12
1.7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	12
1.8. Ympäristöasiat	12
1.9. Muut ei-taloudelliset asiat.....	13
1.10. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	14
2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta.....	14
3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	16
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	16
3.2 Toiminnan rahoitus.....	18
3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	20
3.4. Kokonaistulot ja –menot	22
4. Kuntakonsernin toiminta ja talous	24
4.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	24
4.2. Konsernin toiminnan ohjaus.....	24
4.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	25
4.4. Konserniyhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen.....	25
4.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	27
4.6. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	29
4.7. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	31
5. Tilikauden tuloksen käsittely ja tasapainotustoimenpiteet	35
5.1 Tilikauden tuloksen käsittely	35
5.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	35

6. Talousarvion toteutuminen.....	36
6.1 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	36
6.1.1 Käyttötalouden toteutuminen	36
Kunnanhallitus.....	36
Konsernipalvelut	36
Osallisuus ja päätöksenteko	36
Elinvoimaisuuden kehittäminen	40
Kuntien yhteiset palvelut	43
Hyvinvointilautakunta	47
Hyvinvointipalvelut	47
Elinympäristölautakunta	53
Elinympäristöpalvelut	53
Liikelaitos- ja lupajohtokunta	58
Rakentamisenohjaus	58
6.1.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	62
6.1.3 Investointiosan toteutuminen- hankkeittain	64
6.1.4 Rahoitusosan toteutuminen.....	67
6.1.5. Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	68
7. Tilinpäätöslaskelmat.....	70
7.1 Tuloslaskelma	70
7.2 Rahoituslaskelma.....	71
7.3 Tase.....	72
7.4 Konsernilaskelmat	74
8. Tilinpäätöksen liitetiedot.....	78
9. Eriytetyt tilinpäätökset	90
9.1 Liikelaitoksen erillistilinpäätös, Rautjärven Vesi	90
9.2 Liikelaitoksen vaikutus kunnan talouteen	109
10. Allekirjoitus ja merkinnät	112
11. Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	113

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Talouden tasapainottamista ja koronaviruspandemiaa

Vuoden 2020 talousarvio laadittiin lähes 1,3 M€ alijäämäiseksi. Kunnanvaltuusto päätti talousarvion yhteydessä talouden tasapainotustoimenpiteiden aloittamisesta niin, että talouden tasapaino on saavutettava vuosien 2021 – 2023 taloussuunnitelmassa. Valtuuston hyväksymien suuntaviivojen pohjalta aloitettiin tasapainotustoimenpiteiden toteuttaminen, jotka saatettiin päätökseen syksyllä 2020 pidetyissä YT-neuvotteluissa.

Vuoden 2020 aikana kunnan omassa toiminnassa saatiin jo vuoden 2020 aikana toteutettua noin 700.000 euron tulosta parantavat toimenpiteet. Loppuosa tasapainotustarpeesta toteutettiin vuoden 2021 talousarviossa mm. verotusta kiristämällä niin, että taloussuunnitelma 2021 – 2023 on vuosittain noin 150 000 euroa ylijäämäinen.

Kunnan henkilöstön määrä on alentunut noin 10 %, joka kuvaa myös muutoinkin kunnan toiminnan supistumista. Muutos tulee näkymään myös kuntalaisille, mutta toteutetaan niin, että turvallinen arki on edelleen mahdollinen.

Muutokset on tehty hyvässä yhteisymmärryksessä kunnan henkilöstön kanssa niin, että vakinaisen henkilöstön irtisanomisilta vältyttiin.

Vuoden aikana tuli ilmi kaksi suurta poikkeamaa, joihin ei ollut mahdollisuutta varautua ennakolta:

- Eksoten palkkaharmonisointi ja
- Covid-19 koronaviruspandemia

Eksoten palkkaharmonisointiin liittyvien takautuvien korvausten takia tilinpäätökseen on tehty 903 000 euron pakollinen varaus, jonka vuoksi vuoden 2020 tulos on runsaat 100 000 euroa alkuperäistä budjetoitua heikompi, mutta voidaan kattaa kuntayhtymän alijäämän kattamisohjelman puitteissa ilman, että se vaikuttaa kunnan tulevien vuosien talouden tasapainoon. Palkkaharmonisoinnista seuraava palkkatason nousu on jo huomioitu.

Koronaviruspandemia vaikutti monella tapaa kunnan ja kuntalaisten toimintaan mm. sulkemalla kouluja ja toimitiloja sekä asettamalla kokoontumisrajoituksia, joka vaikeutti merkittävästi tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämistä. Koronaviruksella ei kuitenkaan ollut merkittäviä kustannusvaikutuksia kunnalle. Kiitos tästä kuuluu meille kaikille, koska epidemia saatiin pidettyä yhteisömmme ulkopuolella.

Kunnan talouteenkaan vaikutuksia ei ollut, koska valtio turvasi kunnan toimintojen rahoituksen. Vuoden aikana kunta sai koronaperusteisia tukia kaikkiaan 970 000 euroa, josta 143 000 siirrettiin Eksotelle sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuskorvauksina. Valtion tukitoimet olivat niin merkittäviä, että ne paransivat kunnan tulosta noin 140 000 euroa ylittäessään kunnan koronasta johtuneet veromenetykset.

Koronapandemiasta johtuvien sulkujen jatkuminen vuodelle 2021 ja epätietoisuus talouden yleisestä toipumisesta luo kuitenkin epävarmuutta tuleville vuosille. Lisäksi on mahdollista, että kuntien peruspalveluihin tarvitaan lisäsatsauksia erityisesti lasten ja nuorten sosiaalisten ja henkisten vaurioiden korjaamiseen.

Kunnan tase on vahva ja velkaantuminen vähenee

Vaikka kunnalla on takanaan jo kolme merkittävästi alijäämäistä vuotta, on kunnan taseessa edelleen merkittävänä puskurina kertynyttä ylijäämää 7,4 M€ ja kuntakonsernin velkavastuut ovat laskeneet vuodessa noin 420 €/as. Kunnan lainakanta on 1 498 €/as. ja konsernilainat 3 166 €/as.

Vuonna 2020 toteutettiin vain pieniä välttämättömiä investointeja, mutta tänä vuonna investointien määrä kasvaa. Talouden tasapainotilassa poistot riittävät niin investointien rahoittamiseen kuin lainojen lyhennyksiin.

Kuntastrategiaa 2021 – 2025 ja uusia valtuutettuja

Rautjärven kunnan laajan kuntastrategian laadinta lykättiin kunnanvaltuuston päätöksellä ensin sote-maakuntauudistuksen valmistelun takia vuoteen 2019 ja edelleen kunnan talouden tasapainotustarpeen takia vuoteen 2020. Kuntalain vaatimus kerran valtuustokaudessa laadittavasta kuntastrategiasta tuli kuitenkin täytetyksi vuonna 2017 tehdyn päivityksen ja nyt jo hyväksytyyn kuntastrategian laadinnan myötä.

Helmikuussa 2020 alkaneessa strategian valmistelussa keskityttiin löytämään toimenpiteitä, joilla voidaan vaikuttaa työikäisen väestön vähenemisen hillintään. Strategian laadinnan tarkoituksena oli osallistava prosessi ja kuntalaisten ja sidosryhmien laaja kuuleminen. Koronarajoitusten takia tavoitteesta jouduttiin kuitenkin tinkimään erityisesti toimenpiteiden vaikutusarvioinnissa. Varsinaisia toimenpide-ehdotuksia saatiin kymmenittäin. Ne otettiin huomioon ja jalostettiin kunnan strategiaryhmässä ja valtuuston seminaarissa lopullisen strategian tavoitteiksi ja kärkihankkeiksi.

Strategian ja siihen liittyvien toimenpiteiden toimeenpano on käynnistymässä. Toivon laajaa osallistumista toteuttamaan tunnuslausetta ”**Rautjärvi – Padot murtava koti- ja kutupaikka**”.

Erityinen rooli on tänä vuonna aloittavilla uusilla kunnanvaltuutetuilla, kun tehdään valintoja tulevina vuosina toteutettavista toimienpiteistä. Toivottavasti saamme aikaiseksi ”strategisen sopimuksen”, jonka avulla voimme määrätietoisesti tavoitella kunnan elinvoiman kehittämistä. Strategian päivitys on joka tapauksessa tarpeen valmistautuessamme sote-hyvinvointialueisiin vuonna 2022 – 2023.

Kuntalaiset voivat vaaliuurnilla ottaa kantaa kunnan toiminnan painopisteisiin. Kuntastrategia antaa hyvän pohjan vaalikeskusteluihin.

Kiitän nyt toimikautensa päättäviä luottamushenkilöitä kunnan tulevaisuuden eteen tekemästänne työstä. Erityinen kiitos kunnan henkilöstölle. Teidän vahva sitoutumisenne Rautjärven kuntaan ja asetettuihin tavoitteisiin antaa hyvän pohjan palvella ja tukea kuntalaisten onnellisen elämän tavoittelua.

Harri Anttila, kunnanjohtaja

1.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnan ylintä päätösvaltaa käyttää valtuusto, jossa on 21 jäsentä. Kunnanvaltuuston päätökset valmistelee ja toimeenpantee kunnanhallitus, jossa on seitsemän (7) jäsentä. Kunnanvaltuusto valitsee tilintarkastajan, jäsenet kunnanhallitukseen sekä lauta- ja johtokuntiin.

Kunnanvaltuuston kokoonpanon poliittiset voimasuhteet:

Suomen Keskusta	10
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	9
Perussuomalaiset	1
Kansallinen Kokoomus	1
Yhteensä	21

Kunnanvaltuuston puheenjohtajana toimii Liisa Terävä (SDP) ja 1. varapuheenjohtajana Harri Vuorela (SDP) sekä 2. varapuheenjohtajana Terho Kempainen (KESK). Kunnanvaltuusto kokoontui vuoden 2020 aikana viisi (5) kertaa.

Kunnanhallituksen kokoonpano:

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Lonka Taina pj. (KESK)	Repo Krista (KESK)
Europaeus Teemu 1. vpj (KESK)	Hannu Hyrkäs (KESK)
Kyröläinen Mikko 2. varapj. (SDP)	Kolehmainen Jarmo (SDP)
Rasimus Minna jäsen (KESK)	Puhakka Anita (KESK)
Huhtanen Harri jäsen (KESK)	Viinanen Pasi (KESK)
Paajanen Timo jäsen (SDP)	Tauriainen Ossi (SDP)
Vaitinen Mirja jäsen (SDP)	Nissilä Josefina (SDP)

Kunnanhallituksen puheenjohtajana toimii Taina Lonka (KESK) ja 1. varapuheenjohtajana Teemu Europaeus (KESK) sekä 2. varapuheenjohtajana Mikko Kyröläinen (SDP). Kunnanhallitus kokoontui seitsemäntoista (17) kertaa.

Kunnanhallituksen esittelijänä toimi kunnanjohtaja Harri Anttila.

Rautjärvellä toimi vuonna 2020 neljä lautakuntaa ja yksi johtokunta:

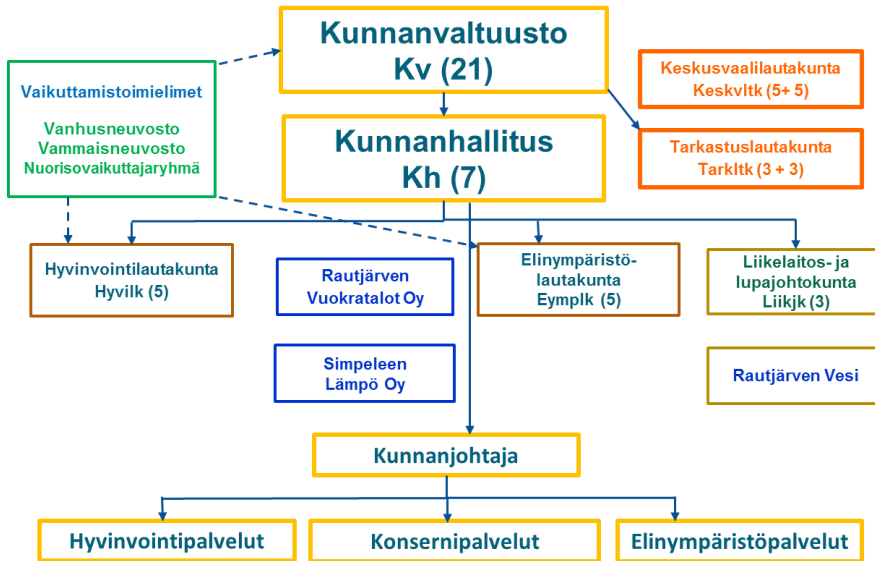
- keskusvaalilautakunta
- hyvinvointilautakunta
- elinympäristölautakunta
- tarkastuslautakunta
- liikelaitos- ja lupalautakunta

Rautjärven kunnan tilivelvolliset vuonna 2020:

Luottamushenkilöt
Kunnanhallituksen jäsenet
Hyvinvointilautakunnan jäsenet
Elinympäristölautakunnan jäsenet
Liikelaitos- ja lupajohtokunnan jäsenet

Viranhaltijat
Kunnanjohtaja Anttila Harri
Hallintojohtaja Eija Hämäläinen alkaen 30.1.2020
Tekninen johtaja Jylhä Juhu
Hyvinvointijohtaja Nevalainen Virpi

Rautjärven organisaatiokaavio:

1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

1.3.1 Yleinen kehitys

Covid-19 epidemia on ollut poikkeuksellista aikaa taloudessa ja yhteiskunnassa. Valtiovarainministeriö julkaisi taloudellisen katsauksen 17.12.2020, jonka mukaan talouden selvä toipuminen covid-19-epidemista siirtyy vuoden 2021 puolelle, sillä epidemian toinen aalto hidasti talouskasvua tilapäisesti vuodenvaihteen ympärillä. Kotimaassa palveluiden kysyntä pysyy edelleen heikkona. Vienti ja teollisuustuotanto kärsivät globaalin pandemian jatkumisesta ja kääntyvät kasvuun vasta vuoden 2021 puolella. Bruttokansantuotteen arvioidaan supistuvan 3,3 % v. 2020 ja sen jälkeen kasvavan 2,5 % v. 2021.

Palveluiden kulutus supistui uudelleen epidemian toisen aallon voimasta, mutta tavaroiden kulutus pysyi vahvana. Samoin tavaroiden ulkomaankauppaan odotetaan pientä piristymistä, mutta palveluvienti supistui edelleen. Rakennusinvestoinnit kääntyvät laskuun ja syventävät investointien supistumista.

Uusien rajoitustoimien käyttöönotto vähentää etenkin palvelujen kysyntää sekä tarjontaa ja kääntää työllisyyden uudelleen laskuun. Vuonna 2020 työllisyys supistuu 1,5 %, mutta enää 0,3 % v. 2021. Yritykset ovat sopeuttaneet työvoimakustannuksiaan irtisanomisten lisäksi lomautuksilla. Lomautettujen määrä väheni ennätystasolta kesällä nopeasti, mutta syksyllä lomautettujen määrä kääntyi uudestaan nousuun.

Työttömyysaste jäi 7,8 prosenttiin v. 2020 ja nousee 8,0 prosenttiin v. 2021. Heikosta ja epävarmasta talustilanteesta johtuen työmarkkinat eivät vedä työvoimaa ja työvoiman ulkopuolella olevien määrä on 2020 vuonna lisääntynyt. Työtilaisuuksia on ollut yhä tarjolla. Avoimia työpaikkoja oli 2020 kolmannella vuosineljänneksellä 43 000, vain hieman edellistä vuotta vähemmän.

Nimellispalkat nousivat 1,7 % palkkaliukumien noustessa v. 2020. Kuluttajahintaindeksillä mitattuna inflaatioksi ennustettiin 0,3 % v. 2020. Kulutuskysynnän merkittävä supistuminen sekä epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä hillitsevät inflaatiota myös tulevina vuosina.

Julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino kasvoi jyrkästi v. 2020. Alijäämän arvioidaan kuitenkin kasvavan aiemmin ennakoitua vähemmän, vaikka covid-19-epidemia kiihtyi syksyn 2020 mittaan uudelleen. Suomen talous- ja työllisyyskehitys näyttävät selvinneen vuodesta 2020 monia muita maita lievemmin vaurioin. Vuoden mittaan lisäbudjeteissa oli päätetty monista tukitoimista, mutta kaikkia varoja ei käytetä vuoden 2020 aikana, vaan niiden käyttö ajoittuu osittain vuoden 2021 puolelle. Lisäksi epidemiatilanne vähensi julkisten palveluiden käyttöä, mikä on pienentänyt julkisten menojen kasvua v. 2020. Talous elpyy v. 2021, mutta julkinen talous jää taantumien jälkeen heikompaan tilaan kuin ennen epidemian alkua. Lähivuosina näkyvissä oleva talouskasvu ei riitä vahvistamaan julkisen talouden rahoitusasemaa ennalleen, ja julkinen talous pysyy selvästi alijäämäisenä. Julkisessa taloudessa vallitsee rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino.

Vuoden 2021 puolelle jatkuva covid-19-epidemia sekä hallituksen päättämät yrityksiä, kansalaisia ja talouden elpymistä tukevat toimet pitävät julkisen talouden alijäämän hyvin suurena myös v. 2021. Eikiireellisen hoidon lykkääminen epidemian aikana aiheuttaa lisäksi palvelu- ja hoitovelkaa, joka lisää sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvupainetta epidemian laannuttua.

Julkinen velka kasvaa vajaasta 60 prosentista 69 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen v. 2020. Vuonna 2021 velkasuhteen kasvu hidastuu, kun epidemia väistyy ja talouden kasvu elpyy. Julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino sekä väestön ikääntymisestä aiheutuva menojen automaattinen kasvu ylläpitävät kuitenkin velkasuhteen kasvua myös tulevina vuosina. Julkisen velkasuhteen arvioidaan olevan 75 % v. 2025.

Paikallishallinnon tilanne helpottuu hetkellisesti vuosina 2020 ja 2021, kun valtio tukee kuntataloutta epidemian vuoksi voimakkaasti. Paikallishallinnon rahoitusasemaa rasittaa taustalla väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden tarpeen ja menojen kasvu. Vuonna 2023 Suomen julkisyhteisöjen rakenne muuttuu, kun sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestäminen siirretään kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Tämä helpottaa kuntien menopaineita.

1.3.2 Rautjärven kunnan ja seudun kehitys

Rautjärven asukasluku oli vuoden 2020 lopussa 3 148. Asukasmäärä väheni 79 asukasta edelliseen vuoteen verrattuna. Syntyneitä oli 12 ja kuolleita 58. Rautjärvelle muutti 125 asukasta ja pois muutti 158 asukasta.

Kuva: Väestön muutokset Rautjärvellä 2013 – 2019

Etelä-Karjalassa työttömien määrä oli 8 652, mikä on 1 548 henkilöä (+22 %) enemmän kuin viime vuoden joulukuussa. Koko maassa työttömänä oli 357 362 henkilöä (+39 %).

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Etelä-Karjalassa joulukuussa 2020 15,1 % (12,2% vuonna 2019). Koko maassa työttömien osuus työvoimasta oli joulukuussa 2020 13,6 % (9,8% vuonna 2019). Kunnittain tarkasteltuna korkein työttömyysaste oli edelliskuukausien tapaan Imatralla (20,1 %) ja matalin Lemillä (10,8 %). Rautjärven työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuussa 2020 18,2 % (14,5 % vuonna 2019).

1.4. Olennaiset muutokset Rautjärven kunnan toiminnassa ja taloudessa tilikaudella

Rautjärven kunnan käyttötalouden toteumaan vaikutti vahvasti Eksoten palkkakiistan aiheuttama alijäämä. Eksoten tilinpäätöksen mukaan vuodelta 2020 Eksote tekee noin 24,2 milj. euron alijäämän, josta Rautjärven kunnan osuus on noin 903 000 euroa. Rautjärven kunnan taseessa on aiempien vuosien alijäämistä tehtyä pakollista varausta 369.059,22 euroa. Aiemmat pakolliset varaukset ja vuoden 2020 tuloksesta tehtävä varaus kattavat alijäämien osuuden maksuosuuksien korotuksesta.

Pakollista varausta on tehty Eksoten kumulatiivisesta alijäämästä aikaisemmin kirjattu huomioiden (368 950,29 euroa) yhteensä 1 281 540,95 euroa. Eksoten toteuman mukaan 2020 syntyvän alijäämän osalta tehty pakollinen varaus vuoden 2020 tilinpäätökseen heikentää tilinpäätöksen tulosta, mutta tuleville vuosille 2021 – 2023 ajoittuvien alijäämien osuus vähennetään pakollisista varauksista Eksoten alijäämän kattamissuunnitelman toteutuessa, joten niillä ei ole vaikutusta kunnan tulokseen tulevina vuosina.

Pakollisen varauksen tekeminen vuoden 2020 tilinpäätöksessä heikentää kunnan tulosta, mutta alijäämää kertyy kuitenkin 21 094,72 euroa vähemmän kuin varsinaisessa tarkistetussa talousarviossa oli arvioitu. Jos Eksoten omaisuusjärjestelyillä saadaan katettua syntynyttä alijäämää, pakolliset varaukset tuloutetaan parantamaan kunnan tulosta.

Käyttötalouden toimintakate oli 22,9 milj.euroa ja toteuma ylittyi tarkistettuun talousarvioon nähden kuitenkin vain 178 000 euroa. Verotulot jäivät 687 435 euroa alle talousarvion tavoitteesta ja valtionosuudet toteutuivat puolestaan 800 436 euroa enemmän kuin mitä talousarviossa oli arvioitu. Valtion antamaa suoranaista koronatukea valtionosuuksissa ja verotulojen kompensaatiossa oli noin 827 639 euroa sekä lisäksi yhteisöveron ryhmäosuuksien muutoksesta verotuloihin tuli lisäystä noin 336 005 euroa.

Vuosikatteella pystyttiin kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja noin 18 prosenttia. Tilikauden tulos jäi alijäämäiseksi 1,241 miljoonaa euroa. Rautjärven kunta ei ottanut pitkäaikaista lainaa tilikauden aikana ja pitkäaikaista lainaa lyhennettiin noin 556 000 euroa. Vuoden vaihteessa oli nostettuna 1,5 miljoonaa euroa kuntatodistusohjelman kautta lyhytaikaista lainaa maksuvalmiuden ylläpitämiseksi.

Talousarviomuutoksia käyttötalouteen kunnanvaltuusto hyväksyi 16.11.2020 § 37 ympäristösuojeluun 95 000 euroa ja investointimenojen muutokset ovat 159.000 euroa ja tulojen 40.000 euroa. Lisäksi kunnanvaltuusto hyväksyi 14.12.2020 § 50 Eksotelle jäsenkuntien maksuosuuksien määräytymisperusteista poiketen kertaluonteisena lisäyksenä siirrettiin vuoden 2020 valtion seitsemänteen lisätalousarvioon perustuvaa koronan aiheuttamiin kustannuksiin 142 893 euroa.

Kunnille Eksoten jäsenkuntaosuuksiin tuo muutoksia Eksotelle palkkakiistan ratkaisu yli 30 milj. € kertakustannukset ja n. 8 milj. euron vuosittaiset lisäkustannukset, joita ei nykyisillä jäsenkuntaosuuksilla ole mahdollista suunnitella Eksoten taloutta tasapainoon ja kattaa jo syntyneitä alijäämiä. Eksoten jäsenkuntien asukkaiden palvelutarve on myös osoittautunut suunniteltua palvelurakennetta raskaammaksi eikä alkuperäistä toimintakykyohjelman mukaista palvelurakennetta pystytä toteuttamaan suunnitellussa aikataulussa.

Näin ollen jäsenkuntien maksuosuuksien korotustarve vuosina 2020 – 2023 on n. 65 milj. euroa. Tästä palkkakiistan ratkaisun takautuvat ja vuotuiset vaikutukset ovat yhteensä n. 58 milj. euroa. Korotustarvetta laskettaessa on huomioitu jo Eksoten omina lisätoimenpiteinä 15,5 milj. euron säästö- ja toimenpideohjelmat ja toisaalta palvelutarpeen kasvu ikärakenteen vanhentuessa. Vuonna 2021 koronakustannuksiin on suunniteltu saatavaksi täysimääräiset korvaukset joko suoraan valtiolta tai kuntien Eksotelle siirtämien valtionosuuksien kautta. Rautjärven kunnan osalta tämä tarkoittaisi vuoden 2021 Eksoten jäsenosuudeksi vuonna 2021 yhteensä 15 281 701 euroa ja tulevina vuosina 2022 15 264 812 euroa ja 2023 15 509 435 euroa.

Valtion korona-avustuksilla on paikattu verotulojen notkahduksesta johtuva verotulojen vähentyminen. Koronasta aiheutuvia valtionosuuksia saatiin noin 827 639 euroa. Verotulot jäivät 687 434,67 euroa alle talousarvion tavoitteesta, vaikka yhteisöverojen koronakompensaatiota saatiin noin 336 005 euroa.

Kunnan taseessa on ylijäämää aikaisemmilta vuosilta 8,6 milj. euroa, mistä johtuen kuntalain tasapainovelvoitteen mukaan kunnalla on mahdollista tehdä alijäämäinen talousarvio, kuitenkin on talousarvion 2020 yhteydessä päätetty, että Rautjärven kunnan talous tulee tasapainottaa viimeistään vuonna 2021, joka suunnitelmien mukaan on toteutumassa.

1.5. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Monet toimintaympäristössä tapahtuvat suuret muutokset vaikuttavat kuntiin. Esimerkiksi globaalisti toimiva talous ja kriisit kuten luonnonvaroihin ja ilmastonmuutokseen liittyvä kestävyyskriisi, teknologinen muutos ja elämäntapojen muuttuminen, demokratian murros sekä väestönkasvun ja -rakenteen muutokset haastavat kunnat ja julkisen hallinnon uudistumaan ja uudistamaan toimintatapojaan. Myös meneillään olevat hallinnon ja palveluiden uudistukset vaikuttavat kuntien toimintaan, tehtäviin ja rahoitukseen. Samalla kuntien rooli on uudistumassa.

Myös Rautjärven kunnan ja sen seutualueella kuin myös maakunnan alueella muutokset ovat nähtävissä samansuuntaisina kuin yleensä kunnissa. Väestö vähenee ja väestörakenne muuttuu nopeasti mikä aiheuttaa palvelurakenteeseen jatkuvaa muutosta. Rakenteellisten muutosten vuoksi sopeuttamista joudutaan tekemään kaikissa kunnan palveluissa, mutta varsinkin varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.

Covid-19 epidemia on ollut poikkeuksellista aikaa taloudessa ja yhteiskunnassa. Valtio on kannatellut yrityksiä ja työllisyyttä sekä tukenut kuntia mittavilla toimilla, joille ei ole enää perustetta epidemian jälkeen. Koronaepidemian myötä julkisen talouden rahoitusepätasapaino on poikkeuksellisen iso ja julkinen velka on kasvanut ennätyskellisen suureksi. Lisäksi väestön ikääntymisen seurauksena julkisen talouden menot näyttävät kasvavan jatkuvasti tuloja nopeammin. Talouden toipumien alkaa pandemiaan liittyvän epävarmuuden hälventyessä vuoden 2021 kuluessa. Talous elpyy v. 2021, mutta julkinen talous jää taantumien jälkeen heikompaan tilaan kuin ennen epidemian alkua. Lähivuosina näkyvässä oleva talouskasvu ei riitä vahvistamaan julkisen talouden rahoitusasemaa ennalleen, ja julkinen talous pysyy selvästi alijäämäisenä.

Rautjärven kunnan tilinpäätös vuodelta 2020 on alijäämäinen 1,2 miljoonaa euroa ja myös edelliset vuodet 2019 alijäämää 0,9 milj. euroa sekä 2018 oli alijäämää 0,1 milj. euroa. Kuntalain tasapainovelvoitteen mukaan kunnalla on mahdollista tehdä alijäämäinen talousarvio, kuitenkin on talousarvion 2020 yhteydessä päätetty, että Rautjärven kunnan talous tulee tasapainottaa viimeistään vuonna 2021, joka suunnitelmien mukaan on toteutumassa. Talousarvio 2021 ja suunnitteluvuodet 2022 -23 ovat ylijäämäiset.

Kunnanhallituksen hyväksymän talousstrategian mukaiset toimet käynnistettiin vuonna 2019 ja sitä tarkennettiin vuoden 2020 ja 2021 talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Vuoden 2020 tilinpäätöksen tulokseen negatiivisesti on vaikuttanut Eksoten palkkakiistan ratkaisu, jonka takautuvat ja vuotuiset vaikutukset ovat yhteensä n. 58 milj. euroa. Aiemmat pakolliset varaukset ja vuoden 2020 tuloksesta tehtävä varaus kattavat alijäämien osuuden maksuosuuksien korotuksesta.

Tasapainottamistoimenpiteet talousstrategian mukaisesti ovat olleet mittavat vuonna 2020 ja jatkuvat edelleen kuluvalle taloussuunnittelukaudella 2021 -23.

1.6. Rautjärven kunnan henkilöstö

Henkilöstöä oli Rautjärven kunnan palveluksessa vuoden lopussa 116 (124) henkilöä. Toistaiseksi voimassa olevassa eli vakinaisessa palvelussuhteessa heistä oli 94 (105) ja määräaikaisessa palvelussuhteessa 22 (19).

Edelliseen vuoteen verrattuna kunnan vakinaisen henkilöstön määrä väheni yhdellätoista (11) ja sijaisten sekä määräaikaisten työntekijöiden määrä lisääntyi kolmella (3) henkilöllä.

Henkilöstö	2017	2018	2019	2020
Vakinaiset	106	106	105	94
Määräaikaiset	28	25	19	22
Yhteensä	134	131	124	116

Palkkojen ja palkkioiden kustannukset olivat yhteensä 4 013 984 euroa. Palkat ja palkkiot laskivat 7,76 % edellisestä vuodesta.

	2020	2019	2018	2017
Palkat ja palkkiot	4 013 984	4 351 640	4 499 328	4 502 930
- joista vesilaitoksen osuus	82 798	91 033	87 811	81 106
Henkilösivukulut *	1 046 269	1 144 688	1 197 271	1 299 121
- joista vesilaitoksen osuus	24 813	24 800	26 052	24 820

Rautjärven kunnan henkilöstöstä laaditaan vuosittain erillinen henkilöstökertomus. Se sisältää tarkempia henkilöstöä kuvaavia tunnuslukuja, jotka kertovat henkilöstön tilasta, toiminnasta, tuloksista ja kustannuksista.

1.7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Rautjärven kunnan toiminnan kehittymiseen todennäköisesti eniten vaikuttavia riskejä ovat toiminnalliset riskit ja vahinkoriskit. Vuoden aikana vakiinnutettiin aiemmin käynnistettyjä toiminnallisia muutoksia ja jatkettiin edelleen henkilöstön osaamisen kehittämistä uusien työprosessien hallinnan varmistamiseksi yhdessä Meidän IT- ja talous Oy:n kanssa.

Vahinkoriskiä ja toiminnallisista riskeistä Rautjärven kunta on siirtänyt vastuuta vakuutuksilla itseltään pois. Rautjärven kunnalla on vakuutukset omaisuus-, metsä- ja vastuuvakuutus sekä päivähoitoilasten, koululaisten ja vpk:n tapaturmavakuutukset, lakisääteinen tapaturmavakuutus sekä auto- ja liikennevakuutukset.

1.8. Ympäristöasiat

Ympäristönsuojelun tehtävät Rautjärven kunnassa jakaantuvat järjestetyksi sopimus- pohjaisesti seutukunnallisten toimijoiden ja kunnan kesken. Imatran kaupungin organisaatioon kuuluva Imatran seudun ympäristötoimi hoitaa Imatran, Parikkalan, Rautjärven ja Ruokolahden alueella kunnille kuuluvat ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon viranomaistehtävät mukaan lukien eläinlääkintähuolto. Sopimuksen mukaisesti Imatran seudun ympäristölautakunta on Imatran, Parikkalan, Rautjärven ja Ruokolahden kuntien ympäristön- ja terveydensuojeluviranomainen, jossa on yksi Rautjärven kunnanhallituksen nimeämä jäsen. Ympäristövalvonnan taloudesta ja toiminnasta raportoidaan Imatran kaupungin tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa.

Jätehuollon kunnan alueella järjestää yhdeksän kunnan omistama Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy. Palveluihin kuuluvat kunnan järjestämä kuiva- ja biojätteen kuljetus, kunnan järjestämä pakkausjätteen kuljetus, ekopisteverkoston ylläpito, kehittäminen ja kuljetusten järjestäminen, keräystempaukset, kuntien vastuulla olevien jätteiden vastaanotto-, hyödyntämis- ja loppusijoitustoimintojen suunnittelu, toteutus ja ylläpito, yhdyskuntajätehuollon suunnittelu, jäteneuvonta, tiedotus ja valistus sekä jätehuollon hoitamisesta aiheutuvien maksujen laskuttaminen. Yhtiö raportoi taloudestaan ja toiminnastaan vuosikertomuksessaan. Yhtiön hallituksessa on mukana Rautjärven kunnan edustaja.

Rautjärven kuntakonsernin alainen Rautjärven vesihuoltoliikelaitos vastaa laitoksen vesi- ja viemäriverkostosta, talousveden tuotannosta ja jakelusta sekä jätevesien käsittelystä Simpeleen, Laikon ja Rautjärven asemanseudun toiminta-alueilla. Lisäksi kunnan alueella toimii kaksi vesihuolto-osuuskuntaa itsenäisinä vesihuoltolaitoksina. Kunnan ylläpitämä hulevesiverkosto toimii kunnan elinympäristöpalveluiden alaisuudessa. Simpeleen ja Laikon jätevedet puhdistetaan Simpeleellä Vihvilänsuon jätevedenpuhdistamolla. Vihvilänsuon jätevedenpuhdistamon puhdistustulos oli hyvä vuoden 2020 molemmilla vuosipuoliskolla ja se täytti ympäristöluvassa annetut raja-arvovaatimukset kokonaisuudessaan. Myös Valtioneuvoston asetuksen 888/2006 vaatimukset täyttyivät selvästi.

Rautjärven alueelle on laadittu pohjavesien suojelusuunnitelma. Pohjavesien suojelusuunnitelman mukaisien tavoitteiden toteutumista seurataan seurantatyöryhmän välityksellä. Laikon pohjavesialueen pohjavesitutkimukset valmistuivat loppuvuodesta 2019. Tutkimuksien perusteella Laikosta saatava vesimäärä ei palvele seudullista vedenottoa.

Hiitolanjoen aluetta kehitetään merkittävänä luonnon- ja kulttuurihistoriallisena kohteena, jossa kehitetään rinnakkain alueen matkailukäyttöä sekä ympäristöarvojen suojelua ja äärimmäisen uhanalaisen Laatokan lohen lisääntymismahdollisuuksia. Rautjärven kunnan, Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiön ja Etelä-Karjalan liiton tavoitteena on ollut koskien ennallistaminen ja Laatokan lohen vapaa nouseminen Suomen puoleisiin koskiin ja sivupuroihin. Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiö osti Lahnasenkosken voimalaitoksen Vantaan Energia Oy:ltä vuonna 2017 ja vuonna 2019 Kangaskosken ja Ritakosken voimalaitokset Hiitolanjoen Voima Oy:ltä. Voimalaitostoiminta lopetetaan, voimalaitospadot puretaan ja kosket ennallistetaan vaelluskalojen nousu- ja lisääntymisalueiksi. Kangaskosken ja Lahnasenkosken voimalaitospatojen purkamiselle ja koskien ennallistamiselle on saatu vesilain mukainen lupa. Ennallistaminen aloitetaan alimmalta Kangaskosken voimalaitokselta vuonna 2021. Tämän jälkeen ovat vuorossa Lahnasenkoski vuonna 2022 ja Ritakoski vuonna 2023.

Kunnan omistamia metsiä hoidettiin metsänhoitosuunnitelman mukaisesti ympäristö- ja virkistysarvoja kunnioittaen kestävästä kehityksestä näkökohdat huomioon ottaen. Vuonna 2020 ei toteutettu talousarvion mukaisia hakkuita kunnanhallituksen päätöksellä.

1.9. Muut ei-taloudelliset asiat

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on osana kunnan kaikkia tehtäviä; päätöksentekoa, toiminnan ohjausta ja johtamista, palveluiden järjestämistä ja tuottamista, työnantajatehtäviä sekä paikallisen elinvoiman vahvistamista.

Rautjärven kunnanhallitus on hyväksynyt 19.12.2016 § 235 yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman. Toiminnassa ei ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Korruption ja lahjonnan torjumiseksi on annettu ohjeistukset hankinnoista. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

1.10. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Maailman terveysjärjestö WHO ilmoitti 11.3.2020 koronaviruksen laajentuneen pandemiaksi. Koronavirusepidemia tuo kunnalle merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, jotka muotoutuvat sen mukaisesti, kuinka pitkään epidemiaan liittyvät rajoitustoimet ja epävarmuus kehityksen kulusta jatkuvat. Vaikutukset ovat sitä vakavampia ja pitkäkestoisempia, mitä enemmän ne vaikuttavat kuluttajien luottamukseen ja kysyntäkäyttäytymiseen.

Koronavirusepidemian laajentuminen ja sen aiheuttamat toiminnalliset muutokset ja poikkeustilajärjestelyt kohdistuvat kunnan talouteen useaa vaikutuskanavaa pitkin sekä menoja lisäten, tuloja vähentäen että ennustamista vaikeuttaen.

Koronan vaikutukset kunnan taloudessa näkyvät välittömästi kuntien menopuolella terveydenhuollon lisääntyneinä kustannuksina. Samoin yritysten yt-neuvottelut ja uhka lomautuksista vaikuttavat sekä verotuloihin että mm. perustoimeentulotuen menoihin kuin myös tuloja vähentävät muidenkin maksutuottojen menetykset, jotka syntyvät liikunta- ja kulttuurilaitosten sulkemisten takia mutta myös päätökset esim. varhaiskasvatuksen maksuhojennuksista vähentävät asiakasmaksutuloja.

Vaikutukset kunnan tuloihin näkyvät viiveellä kunnallisveron ja yhteisöveron heikompana tuottona.

2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskien hallinnasta

Säännöt, ohjeet, toimivallanjako ja päätösten noudattaminen

Kunnanhallituksen tiedossa ei ole lakien, säännösten eikä hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista olisi seurannut merkittävä kanne tms. vaatimus tai oikeus- seuraamus.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamiseksi kaikilta kunnan luottamushenkilöiltä ja viranhaltijoilta sekä konserniyhtiöiden hallitusten jäseniltä ja toimitusjohtajilta edellytettiin sidonnaisuusilmoituksia, jotka tallennetaan asianhallintajärjestelmään. Sidonnaisuusilmoitukset tarkistetaan vuosittain.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Kunnanhallitus antoi toimialoille ohjeet talousarvion ja sen tavoitteiden seurannasta, varojen käytön valvonnasta ja tuloksellisuuden arvioinnista talousarvion täytäntöön- pano-ohjeessa tammikuussa 2019 (Khall 16.12.2019, § 239). Toiminnassa ei ole havaittu puutteita tai väärinkäytöksiä tilivuoden aikana.

Rahoitusriskejä hallitaan ennakoimalla kunnan rahavirtoja maksuvalmiussuunnittelulla säännöllisesti ja varmistetaan maksuvalmius sekä kassan riittävyys.

Rautjärven kunnan tavoitteiden toteutuminen ja tuloksellisuus esitetään tarkemmin talousarvion toteutumisessa. Tilikauden aikana määrärahaylitykset on tuotu kunnanhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn kuntalain mukaisesti.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kunnanhallitus vastaa kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden, ohjeiden ja määrän puitteissa kiinteän ja irtaimen omaisuuden, osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myynnistä, vuokralle antamisesta ja ottamisesta tai lahjoitusten vastaanottamisesta. Valtuudet on määritelty hallintosäännössä.

Tietoturvan ja -suojaajan järjestäminen

Tietoturva- ja -suojaohjeistukset on hyväksytty kunnanhallituksessa 26.3.2018 § 56. Lisäksi on valmisteltu tietosuojan valvontasuunnitelma, joka on hyväksytty kunnanhallituksessa 15.2.2021 § 28.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antoi vuonna 2020 yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Ohjeen mukaan selontekoon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen on lisätty uusi alakappale keskeisten johtopäätösten ja sisäisen valvonnan kehittämisestä taloussuunnittelukaudella.

Rautjärven kunnan hallintosäännön (voimaantulo 1.5.2019) 10. luku määrittelee sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan, joista vastaa kunnanhallitus. Johdon ja esimiestyön avuksi on laadittu sisäisen valvonnan ohje (Kv § 67 16.12.2013), jonka noudattamista toimielimet ja toimialojen johto valvovat.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta sisältyy kuntakonsernin ja sen organisaatioiden normaaliin toimintaan.

Korkeimmat riskit liittyvät henkilöstön työtehtävien eriyttämiseen vaarallisten työyhdistemien välttämiseksi, tehtävänkuvien muodostumiseen liian monimuotoisiksi ja vara- henkilöjärjestelmän puuttumiseen työntekijöiden vähentyessä sekä kuntastrategian ohjaavuuteen ja toteutumisen seurantaan.

Henkilöstön tehtäväkuvaukset tarkistetaan vuosittain kehityskeskustelujen yhteydessä. Samalla määritellään sijaistamiset ja tarkistetaan ettei tehtävä muutosten yhteydessä synny vaarallisia työketjuja eikä liian monimuotoisia kokonaisuuksia. Tehtäväkenttien laajentuminen tehtävien lisääntyessä ja henkilöstön vähentyessä muodostaa jatkuvan haasteen tehtäväkuvia järjestettäessä. Digitalisointi ei välttämättä helpota tilannetta vaan voi tuoda lisää vaateita ja yhteensovittamisen ongelmia.

Korona epidemian vaikutusten arviointiin ja toiminnan rajoitusten hallintaan liittyvien toimenpiteiden osalta kunnanhallitus antoi kunnanjohtajalle ja hänen sijaisenaan toimivalle hallintojohtajalle valtuudet päättää poikkeusolojen ajan kunnan toiminnan järjestelyistä yhteistyössä valmiusjohtoryhmän ja kunnan johtoryhmän kanssa. Valmiusryhmä on kokoutunut viikoittain ja tilanteen vaatiessa useamminkin.

Kunnanhallitus hyväksyi 17.9.2018 § 146 Rautjärven kunnan vakuutusten kilpailuttamisen aloittamisen vakuutusmeklarin avulla ja valitsi vakuutusten jatkuvaksi hallinnoijaksi Justia Oy:n. Kunnanhallitus hyväksyy 21.1.2019 § 21 vakuutusten kilpailutusten vertailuasiakirjan mukaisen vakuutusturvan hankkimisen kokonaisuudessaan OP Vakuutus Oy:stä 1.4.2019 alkaen ja työtaturmavakuutuksen osalta 1.7.2019 alkaen.

Vahinkoriskien vakuutuksella voidaan riskistä aiheutuvia ennakko-toimista huolimatta toteutuneiden riskien kustannuksia jakaa osittain vakuutusyhtiön kannettavaksi, mutta vakuutusturvan jatkuvalla seurannalla ja ylläpidolla voidaan kohdennukset pitää oikeina ja mahdollisuuksien mukaan ennakoinnilla ehkäistä vahinkojen syntymistä.

Viestintäohje ja kriisiviestintäsuunnitelma hyväksyttiin kunnanhallituksessa 9.3.2020 § 43.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Toimintaympäristö muuttuu kuitenkin hyvin nopeassa tahdissa mistä johtuen on syytä tulevaisuudessa tarkistaa ohjeistusta ja riskitasoja vähintään valtuustokausittain. Toiminnan kehittäminen ja jatkuva toiminnan tarkastelu riskit huomioiden on tärkeää ja pitää riskitason suunnitellun mukaisina sekä antaa mahdollisuuden ennakoitiin ja varautumiseen.

Korona epidemian valmistelun ja seurannan järjestäminen säännönmukaisilla valmiusryhmän kokouksilla on pidetty kuntalaisten ja oman organisaation koronaan liittyvät ohjeistukset ajan tasalla ja varmistettu turvallisempi ympäristö sekä pyritty estämään niillä korona epidemian leviäminen kunnassa.

Talouteen ja rahoitukseen liittyvien riskien osalta on jatkuva seuranta osavuosisiraportoinnilla neljännesvuosittain sekä maksuvalmiussuunnittelulla ennakoitu rahoituksen riittävyys ja kassan riittävyys.

Säännönmukainen seuranta varmistaa tavoitteiden ja toiminnan toteutumisen ohjauksen ja rahoituksen riittävyyden.

Henkilöstöön liittyvien riskien osalta jatkuvan tarkastelun ylläpitäminen tehtäväkuvausten osalta mahdollistaa tehtävien tekemisen kaikissa tilanteissa ainakin akuuteissa asioissa ja turvaa siten toiminnan jatkuvuuden.

Tietoturvan ja -suojaan osalta on valvontaan valmisteltu suunniteltu seuranta käytännön seurannan tueksi, joka on saatettu koko organisaation tiedoksi.

Toimialat raportoivat käyttötalouden raportoinnin yhteydessä riskienhallinnasta

3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

<i>Tuloslaskelma koko kunta yhteensä (1 000 €, ulkoinen) ja sen tunnusluvut</i>				
Tuloslaskelma		2020		2019
Toimintatuotot		2 485		2 900
Toimintakulut		- 25 418	-	25 137
Toimintakate		- 22 932	-	22 237
Verotulot		12 396		12 599
Valtionosuudet		10 791		10 188
Korkotuotot		62		64
Muut rahoitustuotot		1		1
Korkokulut		- 20	-	30
Muut rahoituskulut		- 0	-	2
Vuosikate		296		584
Poistot käyttöomaisuudesta		- 1 644,81		-1 710,08
Arvonalentumiset		0		0
Satunnaiset tulot		0,00		60
Tilikauden tulos		- 1 348	-	1 066
Poistoeron lis. (-) / väh. (+)		107		104
Varausten lisäys				
Tilikauden yli-/alijäämä		- 1 241	-	962

Tuloslaskelman tunnusluvut	2020	2019
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	9,78	11,54
Vuosikate / Poistot, %	18,02	34,13
Vuosikate, euroa / asukas	94,16	180,70
Asukasmäärä	3148	3230

Vuoden 2020 tulorahoitus on alijäämäinen, koska vuosikate ei kata poistoja. Mikäli vuosikate kattaisi poistot, kunnan tulorahoitus olisi riittävä. Kunnan talous ei ole tasapainossa vuoden 2020 osalta, vaan kunnan talous on heikkenevä.

Toimintatuotot laskivat 14,31 % edelliseen vuoteen verrattuna. Toiminnan kuluista on saatu katetuksi 9,78 % myynti-, maksu-, ja muilla toimintatuotoilla. Verotuloilla, valtionosuuksilla ja muilla rahoitustuotoilla rahoitetaan siis 90,22 % toimintamenoista.

Toimintakulut (sisäinen, ulkoinen)						
Toimintakulut milj. euroa	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Henkilöstökulut	6,1	5,8	5,8	5,7	5,5	5,1
Palvelujen ostot	17,5	18,0	17,6	16,6	18,0	17,7
Tarvikkeiden ostot	1,2	1,3	1,2	1,2	1,2	1,1
Avustukset	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
Muut menot	0,1	0,4	0,3	0,6	0,3	1,3
Sisäiset vuokrat	1,6	1,5	1,8	1,9	1,4	1,4
Yhteensä	26,7	27,2	26,9	26,2	26,6	26,9

Toimintakulut nousivat 280 454 euroa edellisvuoteen verrattuna. Toimintamenojen kasvun aiheutti Eksoten 903 000 euron alijäämän kirjaaminen pakolliseksi varaukseksi. Toimintakate kasvoi 3,03 % edellisestä vuodesta. Toteuma jäi kuitenkin tarkistetun talousarvion tavoitetason 21 094,74 euroa.

Vuosikate, (ulkoinen)

Vuosikate	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Vuosikate milj. euroa	2,6	3,4	2,3	1,6	0,6	0,3
Vuosikate €/ asukas	746,8	990	682,7	491,3	180,7	94,2
Vuosikate % poistoista	180	206,2	135,4	89,1	34,1	18,0

Poistot on laskettu valtuuston hyväksymien laskentaperusteiden mukaisesti. Poistot olivat vuonna 2020 yhteensä 1 630 803 euroa ja alittivat talousarvion tason noin 1,3 %.

Investointimenot olivat 583 139 euroa, joiden toteutui lähes talousarvion mukaisesti tarkistetun talousarvion tasoon verrattuna. Investointien tulot toteutui 23,08 % talousarvion tasoon verrattuna. Nettoinvestoinnit olivat rahoituserien ja käyttötalouden myyntitulojen jälkeen yhteensä 481 981,62 euroa.

Verotulot vähenivät 203 765 euroa edellisvuodesta. Talousarvioon verrattuna tavoite jäi 687 434,67 euroa arvioidusta. Yhteisöveroon kohdistui koronaa liittyvää ryhmäosuuksien muutoksesta lisäystä noin 336 005 euroa.

Valtionosuudet lisääntyivät 602 917 euroa edellisestä vuodesta. Valtion antamaa suoranaista koronatukea valtionosuuksissa ja verotulojen kompensaatiossa olivat noin 827 639 euroa.

Rahoitustuotot vähenivät 2 788 ja rahoituskulut vähenivät noin 10 193 euroa edellisvuodesta.

3.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA			
Koko kunta		Toteuma 2020	Toteuma 2019
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate		296 427,74	583 663,44
Satunnaiset erät		0,00	60 472,59
Tulorahoituksen korjausevät		927 827,73	46 292,14
Investointien rahavirta			
Investointimenot		-583 139,10	-783 829,15
Rah.osuudet invest. menoihin		15 000,00	17 539,77
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			
		86 157,48	174 510,11
Toiminnan ja invest. rahavirta		742 273,85	98 648,90
Rahoituksen rahavirta			
Antolainojen muutokset			
Antolainojen vähennykset		24 762,47	24 623,11
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		65 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-556 059,46	-1 319 695,81
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-1 800 000,00	2 463 636,35
Oman pääoman muutokset		0,00	198 044,40
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiant.var.ja po:n muut.		-3 808,54	-148 627,51
Vaihto-omaisuuden muutos		0,00	6 000,00
Saamisten muutos		131 290,70	683 991,80
Korottomien velkojen muutos		461 649,56	-807 877,82
Rahoituksen rahavirta		-1 677 165,27	1 100 094,52
RAHAVAROJEN MUUTOS		-934 891,42	1 198 743,42
RAHAVAROJEN MUUTOS		934 891,42	-1 198 743,42

Rahoituksen tunnusluvut	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Kertymä 5 vuodelta (1 000 euroa)	- 1 676	- 1 360
Investointien tulorahoitus %	52	76
Lainanhoitokate	- 0,59	0,2
Kassan riittävyys, pv	8	22
Asukasmäärä	3 148	3 230

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Rautjärven kunnan Toiminnan ja investointien rahavirta -tunnusluku vuodelta 2020 oli positiivinen 742 273,85 euroa, kuten edellisenkin vuosi 98 648,90 euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta kertymä 5 vuodelta tunnusluku on negatiivinen vuosien 2014 - 2016 tunnuslukujen johdosta.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Lainakanta 31.12.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan on laskettu koko vieras pääoma vähennetty saaduilla ennakoidilla sekä summasta on vähennetty myös 533 490,00 euroa, joka on lomapalkkavelkaa sosiaali- ja terveystieteille sekä 791 336,80 euroa vesihuoltoliikelaitoksen liittymismaksuvelkoja.

Kunnan pitkäaikaista lainaa on 31.12.2020 4 057 216,50 euroa (vuonna 2019 4,1 M€). Uutta lainaa otettiin 65 000 euroa ja lainoja lyhennettiin 556 059,46 euroa. Pitkäaikaisten lainojen vertailulukku vuodelta 2019 on 2.688.267,35 €, joka on vain 7.877,65 € vähemmän kuin 31.12.2020. Tämä johtuu siitä, että tilinpäätöksessä 2019 Handelsbankin lainan lyhennys 540.909,08 € oli kirjattu kokonaan lyhytaikaisiin velkoihin tilille 2310 pankin virheellisen ilmoituksen mukaan. Lainaa ei kuitenkaan lyhennetty kuin 77 000 euroa vuoden 2020 aikana, joten siksi saldo ei pienentynyt.

3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

T A S E	Tilivuosi	Tilivuosi
Ulkoinen/koko kunta	2020	2019
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
2. Muut pitkävaikutteiset meno	0,00	14 010,15
Aineettomat hyödykkeet yht.	0,00	14 010,15
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 937 483,04	1 944 424,54
2. Rakennukset	17 615 909,46	18 598 563,43
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	3 762 128,28	3 884 999,60
4. Koneet ja kalusto	112 172,30	117 633,90
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	40 923,46	0,00
Aineelliset hyödykkeet yht	23 468 616,54	24 545 621,47
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	3 228 940,32	3 320 493,30
2. Joukkovelkak.lainasaamiset	0,00	333 096,06
3. Muut lainasaamiset	336 421,76	336 421,76
4. Muut saamiset	56 950,00	56 950,00
Sijoitukset yhteensä	3 622 312,08	4 046 961,12
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	27 090 928,62	28 606 592,74
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
2. Lahj.rahastojen erityiskatt	43 837,88	36 957,96
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT	43 837,88	36 957,96
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
4. Muu vaihto-omaisuus	462 727,00	462 727,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	462 727,00	462 727,00
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
2. Lainasaamiset	139 187,54	163 950,01
Pitkäaik.saamiset yhteensä	139 187,54	163 950,01
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	272 360,57	314 821,48
2. Lainasaamiset	25 113,60	25 113,60
3. Muut saamiset	74 912,76	103 227,85
4. Siirtosaamiset	182 676,43	243 191,13
Lyhytaikaiset saamiset yht.	555 063,36	686 354,06
Saamiset yhteensä	694 250,90	850 304,07
III Rahoitusarvopaperit		
4. Muut arvopaperit	594 980,22	560 342,05
Rahoitusarvopaperit yht.	594 980,22	560 342,05
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	535 833,95	1 505 363,54
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 287 792,07	3 378 736,66
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 422 558,57	32 022 287,36

T A S E	Tilivuosi	Tilivuosi
Ulkoinen/koko kunta	2020	2019
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	-9 426 835,73	-9 426 835,73
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	-8 637 817,68	-9 932 712,79
V Tilikauden yli/alijäämä	1 241 385,28	961 799,05
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-16 823 268,13	-18 397 749,47
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
VARAUKSET		
1. Poistoero	-2 467 948,98	-2 574 948,64
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	-2 467 948,98	-2 574 948,64
PAKOLLISET VARAUKSET		
2. Muut pakolliset varaukset	-1 381 540,95	-473 450,22
PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	-1 381 540,95	-473 450,22
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	-355 992,22	-326 420,84
3. Muut toimeksiantojen pääoma	-807 523,37	-834 023,37
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.	-1 163 515,59	-1 160 444,21
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	-2 732 389,70	-2 688 267,35
7. Muut velat	-791 336,80	-791 336,80
8. Siirtovelat	-533 490,00	-533 490,00
Pitkäaikainen vieras po. yht.	-4 057 216,50	-4 013 094,15
II Lyhytaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	-1 984 514,00	-4 319 695,81
5. Saadut ennakot	-69 818,94	-64 983,63
6. Ostovelat	-504 710,56	-211 959,08
7. Muut velat	-77 293,02	-88 136,02
8. Siirtovelat	-892 731,90	-717 826,13
Lyhytaikainen vieras po. yht.	-3 529 068,42	-5 402 600,67
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-7 586 284,92	-9 415 694,82
VASTATTAVAA	-29 422 558,57	-32 022 287,36

Taseen tunnusluvut	2020	2019
Omavaraisuusaste %	71,00	65,47
Suhteellinen velkaantuneisuus	29,28	36,40
Kertynyt yli-/alijäämä, milj. €	7.396	8.971
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2350	2777
Lainakanta 31.12., milj. €	4.7	7.0
Lainakanta 31.12. €/asukas	1498	2170
Lainat ja vuokravastuut €/ asukas	1523	2229
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	29,58	37,15
Asukasmäärä	3148	3230

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

Laskentakaava:

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$$

3.4. Kokonaistulot ja -menot

Kunnan kokonaistulojen -ja menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoitus- laskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot ja menot sekä rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistetty.

Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmissa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Rautjärven kunta			
KOKONAISTULOT JA- MENOT 2020			
TULOT	1 000 €	MENOT	1 000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	2 485	Toimintakulut	24 558
Verotulot	12 396	- valm.omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	10 791		
Korkotuotot	62	Korkokulut	20
Muut rahoitustuotot	1	Muut rahoituskulut	0
Satunnaiset tulot	0	Satunnaiset kulut	0
Tulorahoituksen korj.erät	928	Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden		- Pakollisten varausten lis. (+), väh.(-)	859
luovutusvoitot	0	- Pysyvien vastaavien	
		hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	15	Investointimenot	583
Käyttöom. myyntitulot	86		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	25	Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	491
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisten lainojen vähennykset	1800
Oman pääoman lisäys		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	26 788	Kokonaismenot yhteensä	28 312

4. Kuntakonsernin toiminta ja talous

4.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty(kpl)	Ei yhdistelty
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhteisöt	1	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1	
Muut yhtiöt	1	
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhtiöt		5
Yhteensä	6	5

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty konsernitaseeseen v. 2020. Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Konsernin rakenne

Tytäryhteisöt	%-osuus
Rautjärven Vuokratalot Oy	100,00
Simpeleen Lämpö Oy	81,00
Kiinteistö Oy Rautjärven Liiketalo	51,00
Kuntayhtymät	
Etelä-Karjalan Liitto	3,63
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	3,19
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	1,99
Osakkuusyhteisöt	
Asunto Oy Simpeleen Jussinkulma	37,09
Kiinteistö Oy Simpeleen Palvelukeskus	35,38
Asunto Oy Livastintoivo	21,02
Asunto Oy Laikko	26,86

4.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Rautjärven kunnassa on noudatettu konsernin ohjauksessa voimassa olevia valtuuston hyväksymiä konserniohjeita.

Rautjärven kunnanvaltuusto määrittelee talousarvion laadinnan yhteydessä konsernin tavoitteet ja omistajapolitiikan linjaukset.

Rautjärven kunnanhallitus johtaa kuntakonsernia, vastaa konsernin hallinnon ja talouden koordinoinnista, yhteisöjen valvonnan järjestämisestä sekä antaa valtuustolle oleelliset tiedot konsernin toiminnasta.

Kunnanhallitus yhteistyössä kunnanjohtajan ja hallintojohtaja vastaavat kuntakonsernin hoidosta. Kunnanjohtaja raportoi kunnanhallitukselle oleellisista havainnoistaan kuntakonsernin osalta.

Vuodelle 2020 valtuusto on asettanut tavoitteet kuntakonserniin kuuluville tytäryhtiöille Rautjärven Vuokratalot Oy:lle ja Simpeleen Lämpö Oy:lle.

4.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kunnanvaltuusto hyväksyy 9.12.2019 § 50 Eksoten uuden perussopimuksen, jossa merkittävimmät uudistukset liittyivät jäsenkuntien maksuosuuksien määräytyminen aiemman 3 vuoden käyttötoteuman sijaan 1.1.2020 lukien 2 vuoden käyttötoteumalla, omistajayhteistyön ja omistajaohjauksen täsmentäminen, johon liittyen mm. talousarvioprosessit ja kuntien ja Eksoten väliset talousarviovuotta koskevat neuvottelut toteutuvat aikataulullisesti siten, että omistajaohjaus voi myös talouden ja palvelutavoitteiden ohjauksessa toimia tehokkaasti.

Eksoten uudessa perussopimuksessa määritellään, että kuntayhtymällä on talouden ja toiminnan ajantasainen seurantajärjestelmä, johon sisältyy talouden raportoinnin yhteydessä jäsenkunnille myös toimenpiteet, joilla talousarvion ylitykset vältetään.

4.4. Konserniyhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kuntakonsernin liiketoiminnallisten yksiköiden, Rautjärven Vuokratalot Oy, Simpeleen Lämpö Oy ja Rautjärven Vesi tulee toiminnassaan varmistaa talousarvion 2020 tavoitteiden mukaisesti liiketaloudellinen kannattavuus ja raportoida olennaisista muutoksista kunnanhallitukselle.

Kunta tekee strategisten tavoitteiden mukaisia investointeja takaamalla pitkäaikaista lainoitusta sekä järjestämällä rakennusaikaista rahoitusta.

Rautjärven Vuokratalot Oy

Rautjärven Vuokratalot Oy:n tilinpäätös on tilikaudelta 2020 voitollinen 19 479 euroa. Laskua edellisestä vuodesta on 16.522 euroa. Asuintalovarausta ei vuosina 2019-2020 tehty lainkaan.

Vuokratuotot alittivat n. 21 % talousarviotason, ja ovat laskeneet -47 867,04 euroa edellisestä vuodesta. Huoneistojen käyttöaste vuoden lopussa on 71,8 % (budjetoitu 90 %) ja edellisen vuoden toteuma oli 74,4 %. Vuokria ei korotettu vuonna 2020.

Vuoden 2020 kunnossapidon ja investointien tunnuslukuina:

- toteutuneet korjauskustannukset ovat vuotuisten poistojen määrästä 21,3 % (ed.v. 24,3 %)
- toteutuneet investointihankkeet 55,2 % poistojen määrästä (ed.v. 11,9 %)

Investointien yhteismäärä oli 94.016 euroa, kohdistuen lähes 70.000 € osalta Tulilammenkaari 4:n maalämpöjärjestelmään, Ilmarinkatu 18 lukitusmuutokseen ILOQ-järjestelmään (n. 15.000 €), huoneistojen korjauksiin, sadevesien hallintaan, lumiesteisiin ja huoneistojen koneiden ja laitteiden hankintaan.

Rahoituskulut ylittivät talousarviotason -16223 eurolla edellisen vuoden virheellisen jaksotuksen takia.

Konsernilimiitti vuodenvaihteessa oli negatiivinen -120 829,26 euroa.

Tilikaudella 2020 ei lisätty asuintalovarausta, yhteensä varausta on taseessa 190.000 euroa.

Lainoja lyhennettiin 252 488,90 euroa vuoden aikana, lainakanta 31.12.2020 yhteensä 2 472 829,50 euroa.

Vuonna 2020 yhtiön hallituksen muodostivat:

- Terho Kempainen, puheenjohtaja
- Päivi Sivenius, jäsen
- Mikko Kyröläinen, jäsen
- Esko Lambert, asukasedustaja jäsen
- Pasi Kautto, toimitusjohtaja

Olellaiset tapahtumat tilinpäätöksen jälkeen

Kuntastrategia 2018 - 2019 toimeenpanossa kuntakonsernin kiinteistö ja asuntojärjestelyjen osalta on kirjattu seuraavat tavoitteet ja toimenpiteet.

- Kuntakonsernin vuokra-asumisen ja muiden vuokrattavien tilojen järjestäminen taloudellisesti kestäväällä tavalla
- Vuokrataloyhtiön vahvistaminen

Selvitetään seuraavat toimenpiteet:

- kunnan yksittäisten asunto-osakkeiden siirto Vuokratalo Oy:lle
- käyttökelvottomien kiinteistöjen purku
- yhtiön pääomittaminen
- isännöinnin ammattitaidon kehittäminen
- käyttöasteen nosto – vapaiden asuntojen markkinointi

Kuntastrategian 2018 - 2019 edellyttämänä laadittiin kiinteistöpoliittinen ohjelma, jonka valtuusto hyväksyi vuoden 2018 lopussa, jolla pyritään vastaamaan kuntastrategian vaatimuksiin. Toistaiseksi em. strategialla ei ole ollut merkittäviä käytännön vaikutuksia Rautjärven Vuokratalot Oy:n toimintaan tai asuntokantaan. Kiinteistöpoliittista ohjelmaa ollaan päivittämässä vuonna 2021.

Huoneistojen käyttöaste on pysynyt vuoden 2021 alussa lähellä 72 % tasoa.

Arvio tulevasta kehityksestä

Asuntojen vuokrauksen käyttöasteen nostaminen vuoden 2021 talousarviotasoon (80 %) tulee olemaan haastava tavoite. Koko seutukuntaa koskeva väestön väheneminen, vapaan asuntokannan keskittyminen Simpeleen taajama-alueelle, merkittävältä osalta kerrostaloihin, ja osittain huonokuntoisen ja taloudellisesti korjauskelvottoman asuntokannan korvaaminen Asemansseudulla vaativat toimenpiteitä lähivuosina. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää kiinteistöpoliittisessa ohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteutusta, joka taas aiheuttaa merkittäviä muutoksia koko kuntakonsernin asuntokantaan tulevien vuosien aikana.

Simpeleen Lämpö Oy

Simpeleen Lämpö Oy:n toiminta-ajatuksena on huolehtia asiakkaidensa toimitusvarmasta ja taloudellisesta lämmön saannista ympäristönäkökohdat huomioon ottaen. Simpeleen Lämpö Oy myy ja jakaa kaukolämpöä asuin- ja liikekiinteistöille sekä julkisille rakennuksille Simpeleen taajaman alueella.

Yhtiön omistaman kaukolämpöverkoston pituus on n. 11 km. Asiakkailleen toimittamansa lämmön yhtiö hankkii Metsä Board Oyj:n Simpeleen tehtaalta. Simpeleen Lämpö Oy omistaa varalämpökeskuksen, jossa on rinnakkain kolme kevyttä polttoöljyä käyttävää lämminvesikattilaa yhteisteholtaan 4,8 MW.

Kaukolämpö on turvallista, toimitusvarmaa ja kuluttaja- ja ympäristöystävällistä sekä energiatehokasta. Rautjärven kunnan Simpeleen taajaman CO₂-päästöt pienenevät merkittävästi, kun öljy- ja sähköenergian käyttö lämmitykseen vähenee.

Yhtiö on osa Rautjärven kuntakonsernia. Rautjärven kunta omisti vuonna 2019 yhtiöstä 81 % ja Metsä Board Oyj 19 %.

Vuonna 2020 yhtiön hallituksen muodostivat:

- puheenjohtaja Terho Kemppinen
- varapuheenjohtaja Aki Taiponen (Metsä Board Oyj)
- jäsen Harri Vuorela
- asiantuntija Harri Anttila
- toimitusjohtaja Juho Jylhä

Hallitus kokoontui vuoden 2020 aikana viisi kertaa.

Tapahtumat tilikaudella

Hallinnon ja talouden osalta:

- Varsinainen yhtiökokous pidettiin 27.5.2020
- Tilintarkastusyhteisöksi valittiin BDO Oy
- Poikkeuksellisen leutojen talvikuukausien vaikutus on nähtävissä yhtiön lämmön myynnissä.
- Vuonna 2020 ei korotettu kulutusmaksuja eikä perusmaksuja. Liittymismaksut nykyisen verkoston alueella pysyivät ennallaan.
- Yhtiön kirjanpito- ja laskutuspalvelut ostettiin Efetta Oy:lta ja Rautjärven kunnan kuntakonsernilta.

Huolto- ja kunnossapitotyöt:

- Varalämpökeskuksen käyttö ja päivystys ostettiin Rautjärven kunnan elinympäristöpalveluista. Huolto- ja kunnossapitotyöt hankittiin ostopalveluina kunnalta ja yksityisiltä yrityksiltä.
- Toimintavuoden aikana ei esiintynyt äkillisiä tai suunnittelemattomia korjaustarpeita.

Investoinnit:

- Vuodelle 2020 ei suunniteltu korjausinvestointeja eikä niitä myöskään toteutettu.
- Etäluettavat energiamittarit asennettiin viimeisiin jäljellä oleviin kulutusasteisiin kesän aikana. Investoinnin arvo vuoden 2020 osalta oli 7.806,01 euroa. Etäluettavuus on helpottanut merkittävästi kaukolämmön laskutusta.

Arvio tulevasta kehityksestä

Kaukolämpöverkoston osalta ei ole näköpiirissä suurempia laajenemistarpeita lähivuosien aikana. Nykyisen verkoston alueella tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevia kiinteistöjä tulee aktiivisesti kannustaa liittymään verkostoon, markkinoimalla kaukolämpöä ympäristöystävällisenä lämmitysvaihtoehtona. Ympärivuotisessa asuinkäytössä olevien pientalojen omistajille on tarjolla valtionavustusta öljylämmitysjärjestelmän poistamiseen ja korvaamiseen muilla ekologisemmilla lämmitysmuodoilla.

Vanhimpien verkosto-osien saneerausta jatketaan vuonna 2021 Roukon alueella ja Kenraalintiellä. Hallitusohjelmaan on kirjattu fossiilisen öljyn käytöstä luopuminen valtion ja kuntien kiinteistöjen lämmitysmuotona vuoteen 2024 mennessä. Tulevien vuosien aikana on syytä tutkia vaihtoehdot varalämpökeskuksen polttoöljyn korvaamiselle ekologisemmalla vaihtoehdolla ja siihen liittyvät kustannukset sekä samassa yhteydessä varalämpökeskuksen tehon lisääminen. Varalämpölaitoksen tehon lisääminen on olennainen toimenpide häiriötilanteisiin varautumisen ja kaukolämpöverkoston tulevaisuuden laajenemisen mahdollistamiseksi.

Tehtaan voimalaitoksen kattilassa turpeen polttoa on koko ajan vähennetty, mutta nykyjärjestelmällä sitä joudutaan edelleen käyttämään osana prosessia. Metsä Board Oyj:n tavoitteena on luopua turpeen poltosta kuluvan vuosikymmenen aikana.

Polttoaineiden hinnan muutoksilla voi olla vaikutuksia ostettavan lämmön hinnan kehitykseen sekä yhtiön lämmön myyntihintaan asiakkaille.

4.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt 17.12.2018 kuntakonsernin kiinteistöpoliittisen ohjelman ja suunnitelman vuokra-asumisen järjestämisestä vuosille 2019 – 2021. Toimenpiteillä pyritään kustannusten hallintaan ja kuntakonsernin tarkoituksenmukaiseen työnjakoon.

Eduskunnan käsittelyssä on sote-hyvinvointialueiden perustaminen vuoden 2023 alusta lukien. Uudistuksen toteutuessa kunnan toiminnasta poistuvat tällä hetkellä Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden sekä Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen järjestämisvastuulla oleva toiminta, joka merkitsee kunnan toimintamenojen

pienenemistä 60 prosentilla ja kuntakonsernin toimintakulujen supistumista 35 %. Kunnallis- ja yhteisöveron sekä valtionosuuksien taso laskee noin puoleen nykyisestä.

Eksoten toiminnan irrottaminen kunnan taloudesta toteutettaisiin kirjaamalla kuntayhtymäosuudet vähennyksenä peruspääomasta.

Kuntakonserniin jäävät sosiaali- ja terveydenhuollon sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kiinteistöt lisäävät talouden riskiä, kunnan yleisen riskinottoyvyn alentuessa.

4.6. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Valtuusto kunnan ylimpänä päätöksentekijänä määrittelee kunnan tavoitteet ja omistajapolitiikan linjaukset sekä päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista. Valtuusto valitsee kunnan edustajan tai edustajat kuntayhtymien yhtymävaltuustoihin. Valtuusto hyväksyy konserniohjeen.

Kunnanhallitus johtaa kuntakonsernia, vastaa konsernin hallinnon ja talouden koordinoinnista, yhteisöjen valvonnan järjestämisestä sekä antaa valtuustolle oleelliset tiedot konsernin toiminnasta.

Kunnanhallitus

- nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin
- antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannanottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole hallintosäännöllä annettu kunnan muulle viranomaiselle
- seuraa kuntakonsernin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kunnan tilinpäätöksen yhteydessä.

Lautakunnat huolehtivat toimialaansa määrättyjen konserniyhteisöjen toiminnan seurannasta ja raportoivat tarvittaessa havaitsemistaan epäkohdista kunnanhallitukselle.

Kunnanjohtaja vastaa kuntakonsernin operatiivisesta johtamisesta ja seurannasta sekä raportoi yhteisöjen toiminnasta kunnanhallitukselle vähintään kaksi kertaa vuodessa ja havaitsemistaan epäkohdista välittömästi. Kunnanjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus tytäryhteisöiden hallituksissa.

Kunnanhallitus on vastannut toimivallan ja vastuunjaosta konserniohjauksessa.

Kunnanhallitus on antanut ohjeita kunnan edustajille tytäryhteisöissä kunnan omistajapoliittisten linjausten mukaisesti, mutta pysyväisohjeistusta ei ole.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhteisöjen tulee toiminnassaan edistää kuntastrategian ja omistajapoliittisten tavoitteiden toteutumista. Tytäryhteisöjen toiminta-ajatusten tulee tukea kunnan toiminta-ajatusta.

Kunnan tytäryhteisön hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen on annettava kunnanhallitukselle ja kunnanjohtajalle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen toimintasuunnitelmat, toiminnan ja talouden seurantaraportit, tilinpäätökset ja välitilinpäätökset, tilintarkastuskertomukset, kokousten esityslistat ja pöytäkirjat tulee toimittaa kunnanjohtajalle viipymättä ja aina pyydettyä.

Tytäryhteisö raportoi kunnanhallitukselle toiminnastaan ja taloudestaan suhteessa valtuuston asettamiin tavoitteisiin konsernijohtoon ja taloushallinnon antamien ohjeiden ja aikataulun mukaisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Konserniin kuuluvien tytä- ja osakkuusyhteisöjen sekä kuntayhtymien on annettava konsernitilinpäätöstä ja mahdollista välitilinpäätöstä varten kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan säännösten ja ohjeiden mukaiset tiedot

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Tavoitteena on, että konsernissa hyödynnetään erilaisten tukipalvelujen hankinta- ja volyymiedut sekä ammatti- ja erityisosaaminen. Palveluja hankittaessa (talous- ja henkilöstöhallinto-, tieto-, materiaali-, tila- ja kunnossapitopalveluja) on selvitettävä Rautjärven kunnan tai konsernin tarjoamat palvelut ja niiden kilpailukykyisyys muihin käytettävissä oleviin vaihtoehtoihin nähden.

Tytäryhteisöjen hankinnat kuuluvat julkisista hankinnoista annetun lain piiriin. Yhteisöt voivat hankkia tavaroita ja palveluja myös yhteishankintayksikön kautta. Mahdollisista yhteishankinnoista kunnan kanssa neuvotellaan erikseen. Yhteisöt noudattavat soveltuvin osin kunnan hankintaohjetta.

Rahoituksen ja rahoitusriskin hallinta on osa konsernijohtamista. Tytäryhteisöt neuvottelevat tarvittaessa konsernijohtajan kanssa rahoituksen suunnittelusta ja järjestämisestä.

Suuremmat hankinnat on tehty koskien koko kuntakonsernia, näin on saatu suurempi kustannushyöty.

Konsernipalvelujen käyttö ja siirtohinnoittelun kustannusvastaavuus

Rautjärven kunta hoitaa Rautjärven Vuokratalot Oy:n teknisen isännöinnin ja vuokrien laskuttamisen. Toimitusjohtajana toimii kunnan rakennustarkastaja.

Simpeleen Lämpö Oy:n toimitusjohtajana toimii Rautjärven kunnan tekninen johtaja.

Konsernipalvelujen käytössä ja siirtohinnoittelun kustannusvastaavuudessa ei ole ollut erimielisyyksiä.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Tytäryhteisöjen tulee noudattaa riskienhallinnan järjestämisessä yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa. Kunta antaa erikseen ohjeet yhtenäisen riskienhallinnan toteuttamisesta.

Riskienhallintajärjestelmää on arvioitu vuosittain tytäryhteisöissä ja mahdollisiin puutteisiin on puututtu.

4.7. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA		
	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	21 488,3	20 501,8
Valmistus omaan käyttöön	-	-
Toimintakulut	- 44 166,5	- 42 798,6
Osuus osakkuusyrityiden voitosta/tappiosta	5,6	2,9
Toimintakate	- 22 672,7	- 22 293,9
Verotulot	12 378,2	12 581,8
Valtionosuudet	11 418,2	10 777,7
Rahoitustuotot ja -kulut		-
Korkotuotot	62,2	59,1
Muut rahoitustuotot	15,0	20,9
Korkokulut	- 70,5	- 57,0
Muut rahoituskulut	- 103,1	- 4,0
Vuosikate	1 027,3	1 084,5
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 2 273,1	- 2 348,9
Omistuksen eliminointierot	-	-
Satunnaiset erät	29,9	291,5
Tilikauden tulos	- 1 215,9	- 972,9
Tilinpäätössiirrot	47,0	- 36,2
Tilikauden verot	- 22,4	- 9,9
Laskennalliset verot	- 6,4	9,8
Vähemmistöosuudet	- 20,2	2,2
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	- 1 217,9	- 1 007,0

Tuloslaskelman tunnusluvut	2020	2019
Toimintatuotot prosenttia toiminkuluista	48,65	48,26
Vuosikate prosenttia poistoista	45,20	46,17
Vuosikate, euroa/asukas	308,05	335,77

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT			
		2020	2019
		1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta			
	Vuosikate	1 027,3	1 084,5
	Tilikauden verot	-22,4	-9,9
	Tulorahoituksen korjaukset	73,7	-206,1
		1 078,6	868,5
Investointien rahavirta			
	Investointimenot	-893,0	-1 210,7
	Investoinnit tytäryritykseen	0,0	0,0
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	34,7	54,6
	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	76,2	520,5
		-782,2	-635,6
Toiminnan ja investointien rahavirta		296,4	232,9
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
	Antolainasaamisten lisäykset	0,0	0,0
	Antolainasaamisten vähennykset	24,8	24,6
Lainakannan muutokset			
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	377,4	-1 654,4
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-846,9	2 216,9
	Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 669,3	0,0
		-2 114,0	587,2
Oman pääoman muutokset (korjaus)		3,6	193,5
Muut maksuvalmiuden muutokset			
	Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-20,6	-169,4
	Vaihto-omaisuuden muutos	-18,5	21,7
	Saamisten muutos	612,7	-11,8
	Korottomien velkojen muutos	288,4	87,5
		862,0	-72,0
Rahoituksen rahavirta		-1 248,4	708,8
Rahavarojen muutos		-922,1	1 233,2
Rahavarojen muutos			
	Rahavarat 31.12.	1 453,4	2 375,6
	Rahavarat 1.1.	2 375,6	1 142,4
		-922,1	1 233,2

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta		353	-3 667
Investointien tulorahoitus, %		119,69	93,81
Lainanhoitokate		1,20	0,50
Kassan riittävyys, pv		11,95	20,72

KONSERNITASE				2020	2019
				1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT				34 562,2	36 416,0
Aineettomat hyödykkeet				272,5	313,5
Aineettomat oikeudet				158,5	136,9
Muut pitkävaikutteiset menot				72,8	106,7
Ennakkomaksut				41,2	70,0
Aineelliset hyödykkeet				31 235,1	32 878,4
Maa- ja vesialueet				2 286,2	2 293,2
Rakennukset				23 497,6	25 031,7
Kiinteät rakenteet ja laitteet				4 975,7	5 167,0
Koneet ja kalusto				342,7	341,3
Muut aineelliset hyödykkeet				17,0	19,8
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				115,8	25,4
Sijoitukset				1 721,5	2 133,4
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet				0,0	0,0
Osakkuusyhteisöosuudet				673,4	691,9
Osakkeet ja osuudet				946,1	1 006,5
Muut lainasaamiset				36,4	369,5
Muut saamiset				65,5	65,5
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				1 333,2	1 090,6
Valtion toimeksiannot				1 226,4	1 053,6
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet				106,8	37,0
VAIHTUVAT VASTAAVAT				4 526,9	6 014,1
Vaihto-omaisuus				631,1	612,5
Saamiset				2 442,4	3 026,0
Pitkäaikaiset saamiset				882,8	1 263,5
Lyhyaikaiset saamiset				1 559,6	1 762,5
Rahoitusomaisuusarvopaperit				608,0	573,3
Rahat ja pankkisaamiset				845,4	1 802,3
VASTAAVAA YHTEENSÄ				39 089,2	42 430,1

	2020 1000 €	2019 1 000 €
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	19 734,9	21 524,8
Peruspääoma	9 426,8	9 426,8
Arvonkorotusrahasto	47,8	47,8
Muut omat rahastot	622,4	626,0
Edellisten tilikausien yli-alijäämä	10 855,8	12 431,2
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 217,9	-1 007,0
VÄHEMMISTÖOSUUDET	226,1	263,0
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,0	0,0
Poistoero	0,0	0,0
Vapaaehtoiset varaukset	0,0	0,0
PAKOLLISET VARAUKSET	385,8	336,3
Eläkevaraukset	0,0	0,0
Muut pakolliset varaukset	385,8	336,3
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 482,5	2 260,5
VIERAS PÄÄOMA	16 259,8	18 045,4
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	7 134,6	7 300,1
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 107,3	1 693,8
Pitkäaikainen laskennallinen verovelka	118,0	111,6
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	2 831,1	4 866,9
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	4 068,7	4 073,0
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	39 089,2	42 430,1

TASEEN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	50,5	50,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	22,0	27,7
Kertynyt yli-/alijäämä, milj. €	9,6	11,4
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	3 062	3 537
Lainakanta 31.12., milj. €	10,0	12,2
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 166	3 767
Lainat ja vastuut 31.12	9 252 523,99	10 993 799,53
Lainat ja vastuut €/asukas	2 939	3 404
Lainasaamiset, 1 000 €	0,00	0,00
Asukasmäärä	3148	3230

5. Tilikauden tuloksen käsittely ja tasapainotustoimenpiteet

5.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää valtuustolle tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Tilikauden tulos on – 1 348 384,94 euroa, joka muodostuu Rautjärven kunnan 1 384 085,85 euron alijäämäisestä tuloksesta ja Rautjärven vesihuoltoliikelaitoksen 35 700,91 euron ylijäämäisestä tuloksesta.
- Poistoeroa kirjataan suunnitelman mukaisesti 106 999,66 euroa.
- Tilikauden alijäämä 1 241 385,28 euroa kirjataan taseen edellisten tilikausien ylijäämään 8 637 817,68 euroa.

5.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Rautjärven kunnalla ei ole kattamatonta alijäämää taseessa. Rautjärven kumulatiivinen ylijäämää edellisiltä vuosilta korjauserien jälkeen on 8 637 817,68 euroa, josta vähennettynä tilinpäätösvoiton alijäämä ylijäämää jää ylijäämää kunnan taseeseen 7 396 432,40 euroa.

Vuoden 2020 aikana tarkistettiin vuonna 2019 laaditun talousstrategian toimenpiteitä vuoden 2021 talousarvion säästötoimenpiteiksi. Vuoden 2021 talousarvion valmistelussa annettiin toimialoille jo aikaisemmin annettujen vuodelle 2020 sovittujen säästötavoitteiden lisäksi noin 800 000 euron säästöjen etsiminen kunnan omista toiminnoista. Vuoden 2020 talousarviossa oli sovittu noin 700 000 euron käyttötaloussäästöjen osoittaminen kunnan omasta toiminnasta sekä 300 000 euron säästöt Eksoten kustannuksista. Eksoten toteuman mukaan vuonna 2020 syntyneen alijäämän osalta on tehty pakollinen varaus vuoden 2020 tilinpäätökseen ja vuosille 2021 – 2023 ajoittuvien alijäämien osuus vähennetään pakollisista varauksista, joten niillä ei ole vaikutusta kunnan tulokseen. Eksoten jäsenosuudet yhteensä ovat 2021 vuonna 15 281 701 euroa, 2022 vuonna 15 264 812 euroa ja 2023 vuonna 15 509 435 euroa.

Valtuusto vahvisti tuloveroprosentiksi 21,00 prosenttia ja kiinteistöverojen osalta korotus vahvistettiin 0,1 prosenttiyksikköä. Tuloveroprosentin korottaminen 0,50 prosenttiyksikköä eli 21,00 prosenttiin tuottaa noin 229 000 euroa ja kiinteistöveroprosenttien tarkistaminen 0,1 prosenttiyksikköä noin 106 000 euroa lisää verotuloja. Näillä korotuksilla ja käyttötaloussäästöjen kanssa saavutetaan talouden tasapaino talousarviovuodelle 2021 talousstrategian tavoitteen mukaisesti. Suunnitteluvuodet 2022 ja 2023 kohdalla talouden tasapainon saavutetaan myös näillä toimenpiteillä.

Talouden tasapaino saavutetaan talousarviovuoden 2021 ja –suunnitteluvuosien 2022 ja 2023 osalta, tilikauden ylijäämää (ilman liikelaitosta) arvioidaan syntyvän 2021 vuonna 147 281 euroa, suunnitteluvuodelta 2022 143 796 euroa ja 2023 234 315 euroa.

6. Talousarvion toteutuminen

6.1 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

6.1.1 Käyttötalouden toteutuminen

Kunnanhallitus

Konsernipalvelut

Osallisuus ja päätöksenteko

Tulosityksiköt (tulosityksikkö)

Tarkastustoiminta

Kuntakonsernin johto

Hallinto- ja talouspalvelut

Konsernipalvelun yhtiöt

Henkilöstöpalvelut

Vaikuttamistoimielin

Vaalit

Tilivelvolliset: kunnanhallituksen jäsenet, kunnanjohtaja, hallintojohtaja

Ydintoiminnan kuvaus

Kuntakonsernin johto vastaa kunnan johtamisesta päätetyn kuntastrategian painopistealueiden mukaisesti. Kuntakonsernin johtoon kuuluvat kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus.

Konsernipalvelut valmistelee ja avustaa kunnanhallitusta ja - valtuustoa konserniin kuuluvien yhteisöjen johtamisessa ja kunnan toimintaa koskevien päätösten valmistelussa ja täytäntöönpanossa.

Konsernipalvelut tuottaa kaikkien toimialojen yhteiset suunnittelu-, talous-, henkilöstö- ja tietohallintopalvelut sekä valtionhallinnon ja muiden kumppanusorganisaatioiden osalta. Kunnan asiakaspalvelutehtävät hoidetaan pääosin asiointipisteessä. Konsernipalvelun ulkoisia asiakkaita ovat palveluja ja tietoa tuottavat ja tarvitsevat yhteistyökumppanit sekä kuntalaiset ja päätöksentekijät. Sisäisiä asiakkaita ovat kunnan muut toimialat, työpaikat ja työyhteisöt.

Vanhusneuvosto ideoi ja järjestää erilaisia tapahtumia ikääntyneen väestön aktivoimiseksi, arvioi kunnan ja kuntayhtymien sekä yksityisten ja kolmannen sektorin toimijoiden palveluja ikääntyvän väestön näkökulmasta ja tekee tarvittaessa parannus- ja korjausehdotuksia. Rautjärven kunnan nimeämät edustajat osallistuvat Imatran vammaisneuvoston toimintaan.

TALOUSSUUNNITELMA 2020 - 2022

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Koronaepidemia on siirtänyt pitkälti asioimisen sähköisten välineiden kautta toteutettaviksi. Kunnan omat ict-välineistöt ovat asettaneet rajoitteita, mutta suunnitelmien mukaisesti ne saadaan ajantasaisiksi sekä laitteistojen että ohjelmien osalta tänä syksynä.

TALOUSARVIO 2020

Kunnan verkkosivujen päivitys on toteutettu siten, että ne täyttävät julkisen sektorin verkkosivustojen ja mobiilisovellusten saavutettavuudesta annetun direktiivin (2016/2102) vaatimukset. Lisäksi

päivityksessä huomioitiin mm. sivuston responsiivisuuden parantaminen (toimii eri päätelaitteilla) sekä visuaalisen ilmeen päivitys. Kunnan uudet verkkosivut julkaistiin kesäkuun lopussa.

Asianhallintajärjestelmä Dynasty päivitys on myös käynnistetty nykyisestä versiosta 6.4. versioon 10 yhdessä muutamien Etelä-Karjalan kuntien kanssa. Uudistuksen yhteydessä käyttöliittymä uudistuu, tiedonohjauksen käyttöönotto mahdollistaa siirtymiseen sähköiseen arkistointiin sekä tuottaa perusedellytykset tietosuojan asianmukaiseen toteutukseen. Tiedonohjauksen pohjan valmistelutyö on tehty ja sen valmistumisen jälkeen Dynastyn uusi versio otettiin käyttöön vuoden 2021 alusta lukien.

Ict-järjestelmien päivitys ja M365 pilvipalvelujen käyttöönotto toteutettiin vuoden loppuun mennessä. Laitekannan päivitys mahdollisti käytössä olevien ohjelmistojen päivitykset sekä mahdollisti paremmin sähköisen asioinnin ja sen kehittämisen edelleen.

Hankinta ohjeet hyväksyttiin 9.3.2020, jonka mukaisesti otettiin käyttöön kaikkien hankintojen kilpailutuksessa sähköinen järjestelmä.

Tietosuojan valvontasuunnitelma kunnanhallitus hyväksyi 15.2.2021 § 28.

Taloussuunnittelun osalta talousarvion rakenne muutettiin vastaamaan talousraportoinnin koodimääräyksiä ja uudistettiin talousarvion vastaamaan muodoltaan siitä annettua suositusta.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Elinvoima ja elinympäristö	Tulosalueen strateginen tavoite: Työllisyysasteen nostaminen KÄRKIHANKE			
	Tulosalueen toimenpiteet	Arviointikriteeri/ mittari (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma 1-12
	Työvoimapolitiittisen ohjelman valmistelu ja toteutus	Yrityksille suunnattujen tukitoimien tuloksena 5 pitkäaikaistyötöntä poistuu työmarkkinatuelt	Vuoden 2020 loppuun mennessä	Ei ole poistunut yhtään henkilöä
	Pitkäaikaistyöttömyyden alentaminen	Määrän pieneneminen verrattuna edelliseen vuoteen		Lisäystä 29 henkilöä
	Toimivien yritysten muutos ja uudet toimialat	Yritysten määrän muutos		Yrityksiä 8 kpl enemmän Uusia yrityksiä 14 kpl ja poistuneita yrityksiä 6 kpl toimipaikkarekisterin mukaan

Kunnan talous	Tulosalueen strateginen tavoite: Konsernin talous kunnossa			
	Tulosyksikön tavoite	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma 1-12
	Konsernissa käytössä kuukausiraportointi	Raportoinnin käynnistäminen	Vuonna 2020	Toteutettu 1-2 kuukauden välein

	Tehokas talousseuranta ja kustannuskurin ylläpito	Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus %	enintään 40 %	41,9 % (2019 42,5 %)
	Henkilöstöpoliittisen ohjelman laadinta ja toteutus henkilöstöriskien hallitsemiseksi	Henkilöstön työtyytyväisyys	työtyytyväisyys paranee edelliseen kyselyyn verrattuna	Kysely toteutettu 2020. Kyselyä toteutettu 30.9.2020. Työilmapiiri nousut vuoden 2018 kyselyn (asteikolla 1-5) 3,9 tuloksesta vuonna 2020 tulokseen 4.1.
		Sairauspoissaoloprosentti	alle 3,5 % henkilöstön yhteispäivien määrästä	5,8 %

Kunnan talous	Tulosalueen strateginen tavoite: Vuokra-asumisen hallinnan järjestäminen KÄRKIHANKE			
	Tulosalueen toimenpiteet	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma 1-12
	Asumisen järjestäminen valtuuston hyväksymien linjausten mukaisesti	Vuokra-asuntojen käyttöaste %	käyttöaste yli 90 %	Käyttöaste 72,8 %
	Vuokratalon tilanteen jatkuva seuranta	Osavuosisraportointi	Tilanne neljännesvuosittain	Toteutuu.
	Asuntojen ylikapasiteetista luovutaan tarpeettomia asuntoja myymällä tai purkamalla	Kuntakonsernin riski alenee	Tarpeettomista asunnoista luovutaan	Myytyjä asuntoja 1 kpl Purettuja asuntoja 0 kpl

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Koronavirusepidemia toiminnalliset vaikutukset lisäävät kunnan riskiä saavuttaa tulostavoitteitaan. Riskin taso muotoutui sen mukaisesti, kuinka epidemiaan liittyvät rajoitustoimet ja epävarmuus kehityksen kulusta jatkuvat. Kevään rajoitustoimien jälkeen kesän ajaksi lähes poistuivat, mutta käynnistyivät uudelleen syksyllä ja jatkuivat vuoden loppuun saakka sekä edelleen vuodenvaihteen yli.

Tulosalueella koronan vaikutus näkyy toiminnassa siten, että joitakin toimenpiteitä ei voitu toteuttaa, eikä niihin löytynyt vaihtoehtoisia digitaalisia/etätoteuttamistapoja. Sidosryhmäyhteistyössä voitiin osittain toteuttaa sähköisin välinein ja uudennlaisilla toimintatavoilla, mutta tulokset jäivät kuitenkin osittain vaisummiksi.

Tulosalueen henkilöstön kanssa on käyty kehityskeskustelut ja samassa yhteydessä on tarkistettu kaikkien tehtäväkuvaukset vastaamaan todellista tehtäväkentää. Sijaistamiset on pyritty määrittämään vähintään akuuttehtävien osalta, jotta voidaan toiminnan jatkuvuutta varmistaa.

Tietoturvan ja -suojan käytännön toteuttamisen tueksi kunnanhallitus hyväksyi tietosuojan valvontasuunnitelman 15.2.2021 § 28.

Hankintaohjeen päivityksellä tarkennettiin hankintaprosessia, vastuiden rajat sekä otettiin kaikkien hankintojen osalta käyttöön sähköiset välineet.

Viestintäohje ja kriisiviestintäsuunnitelma hyväksyttiin kunnanhallituksessa 9.3.2020 § 43.

Talous

	TP 2019	Alkuperäinen talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset 2020	Talousarvio muutosten jälkeen 2020	Talousarvion toteuma TP 2020	Poikkeama
Tulot	202 391	162 600	0	162 600	158 020	4 580
Menot	-1 357 360	-1 424 682	0	-1 424 682	-1 258 693	-165 989
Toimintakate	-1 154 969	-1 262 082	0	-1 262 082	-1 100 674	-161 409

Kunnanhallitus**Elinvoimaisuuden kehittäminen****Tulosyksiköt (tulosyksikkö)**

Yleiskaavoitus

Yhteisöt

Tilivelvolliset: kunnanhallituksen jäsenet, kunnanjohtaja**Ydintoiminnan kuvaus**

Tavoitteena on turvata kunnan elinvoimaisuutta sekä edistää sitä elinkeinopolitiikan, kaavoituksen, maankäytön, työllisyyden hoidon ja kehittämishankkeiden keinoin.

TALOUSSUUNNITELMA 2020 - 2022**Toimintaympäristö ja sen muutokset**

Koronaviruspandemia ja sen tuomat rajoitukset ovat vaikuttanut alueen toimijoihin, eikä vaikutuksia vielä voida tarkkaan ennustaa. Myös matkailuyhdistyksen ja –hankkeiden eteenpäin vieminen on hidastunut.

Yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa jatketaan etäyhteyksien ja mahdollisuuksien mukaan livetapaamisten avulla. Havaintojen perusteella digijärjestelmien käyttö vaatii usein tukea, eikä osaaminen vastaa nykypäivän vaatimuksia. Osaamista on tuettava jatkossa mahdollisimman monipuolisesti, jotta osallisuus on mahdollista myös poikkeusaikoina ja tulevaisuuden sähköistyvissä toimintaympäristöissä.

Sähköisiä järjestelmiä ja osallisuutta sen kautta kehitetään ja lisätään jatkossa kaikilta osin.

TALOUSARVIO 2020

Talousarvio on toteutunut suunnitellun mukaisesti.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Elinvoima ja elinympäristö	Tulosalueen strateginen tavoite: Osallistuva kuntalainen ja yrittäjä			
	Tulosalueen toimenpiteet	Arviointikriteeri/ mittari (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma 1-12
	Yhteistoimintatilaisuudet asukkaille ja järjestöille	Asukastilaisuuksia	vähintään 2	Yhdistysten yhteistyöilta 17.2.2020. Strategiaraatien 1. kierrokset toteutuivat suunnitellusti syksyllä
	Asukkaiden pitovoimatutkimuksen tulosten hyödyntäminen	Asukastyytyväisyys	tavoitetaso hyvä	Taloustutkimus toteuttanut puhelinhaastattelututkimuksen 07/2020. Kokonaistyytyväisyys 9-10 (36%), 7-8 (54%).
Strategisen suunnittelun ja kehittämisen toimintamallin tekeminen	Valmistelun käynnistämien	Käynnistetään	Käynnistetty.	

	Kunnan strategian laadinta aloitetaan ja tavoitteena on kunnan elinvoiman vahvistaminen ja toimenpiteiden vaikuttavuuden varmistaminen	Valmistelun käynnistämien	Aloitettu	Strategiaryhmä kokoontunut 10 krt taustatyön sekä suunnitelmien tekemiseksi, esitelty valtuuston strategiaseminaarissa ja –iltakoulussa.
--	--	---------------------------	-----------	--

Tulosalueen strateginen tavoite: Yrityskanta säilyy ja kehittyy					
	Tulosalueen toimenpiteet	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma	
Elinvoima ja elinympäristö	Toimiva ja säännöllinen yhteistyö toimivien yritysten kanssa	Yhteistyötapaamisia	vuoden aikana 2, Yritysverkostoon osallistuvien määrä vähintään 10	Koronatilanteen takia järjestetty etätapaamisia kevään aikana 3.4. ja 14.5.2020 sekä käynnistetty ”Käytä Vastuullisesti paikallista” kampanja.	
	Toimiva ja säännöllinen yhteistyö toimivien järjestöjen kanssa	Pilottihankkeissa järjestöjä tai yhdistystä	mukana vähintään 20	Matkailuhankkeessa mukana yhdistyksiä. Virtuaalisessa kulttuuriviikossa mukana vapaaehtoisia talkoolaisia järjestöistä ja yhdistyksistä. Muunlaisen yhteistyön suunnittelu käynnissä.	
	Työllistämisen helpottaminen yrittäjälle			Ei toimia.	
	Starttiyrittämisen edistäminen			Ei toimia.	
	Matkailuhankkeiden toteuttaminen	Rautjärven matkailu ry on saanut uusia tuotekorteille	vietyjä matkailutuotteita 10-15 kpl	Benchmarking-matka Kainuuseen matkailuhankkeessa toteutettu, muut toimenpiteet viivästyneet. Ei uusia matkailutuotteita.	
	Rautjärven alueen markkinoinnin kehittäminen ja toteuttaminen		Käynnistetty	Toteutettu kunnan Facebook-kampanja hyvin tuloksin. Google-kampanja tulossa.	
	Rautjärven Matkailu ry:n toiminnan kehittäminen			koronan takia kokoontumiset siirtyneet, syksyllä ollut 1 hallituksen kokous	

Tulosalueen strateginen tavoite: Toimivat infrastruktuurin palvelut				
	Tulosalueen toimenpiteet	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
Elinvoima ja elinympäristö	Miettilän Kasarminkankaan alueen kehittäminen			Suunnittelupalaveri pidetty 6.3.20 ja 12.8.20, sotahistoriakeskukseen haettu rahoitusta ELYltä ja Leaderiltä. Kasarminkankaan kehittämishankkeiden hakeminen viivästynyt, vetovastuu siirtymässä Kollaa ja Simo Häyhä –museon tukiyhdistykselle.
	Yhteistyö Parikkalan ja muiden kuntien kanssa rajanylityspaikan avaamisen ja Hiitolanjoen vapauttamisen kehittämistoimenpiteissä			Aloitettu.

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Koronavirusepidemia toiminnalliset vaikutukset lisäävät kunnan riskiä saavuttaa tulostavoitteitaan. Riskin taso muotoutui sen mukaisesti, kuinka epidemiaan liittyvät rajoitustoimet ja epävarmuus kehityksen kulusta jatkuvat. Kevään rajoitustoimien jälkeen kesän ajaksi lähes poistui, mutta käynnistyivät uudelleen syksyllä ja jatkuivat vuoden loppuun saakka sekä edelleen vuodenvaihteen yli.

Tulosalueella koronan vaikutus näkyy toiminnassa siten, että joitakin toimenpiteitä ei voitu toteuttaa, eikä niihin löytynyt vaihtoehtoisia digitaalisia toteuttamistapoja. Sidosryhmäyhteistyössä voitiin osittain toteuttaa sähköisin välinein ja uudenaikaisilla toimintatavoilla, mutta tulokset jäivät kuitenkin osittain vaisummiksi.

Talous

	TP 2019	Alkuperäinen talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset 2020	Talousarvio muutosten jälkeen 2020	Talousarvion toteuma TP 2020	Poikkeama
Tulot	59 828	28 820	0	28 820	12 447	16 373
Menot	-261 154	-257 875	0	-257 875	-198 748	-59 127
Toimintakate	-201 326	-229 055	0	-229 055	-186 301	-42 754

Kunnanhallitus**Konsernipalvelut****Kuntien yhteiset palvelut****Tulosityksiköt:**

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Kuntien yhteistoiminta

Ympäristö ja turvallisuus

Tilivelvolliset: kunnanhallituksen jäsenet, kunnanjohtaja, hallintojohtaja**Ydintoiminnan kuvaus**

Kunta toteuttaa Etelä-Karjalan maakunnallisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpideohjelmia.

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden keskuslaitos järjestää rautjärveläisten sosiaali- ja terveyspalvelut. Palveluista neuvotellaan vuosittain käytävissä palvelusopimusneuvotteluissa (marraskuussa). Palvelut toteutetaan lähipalveluina omassa kunnassa ja liikkuvina, alueellisina tai keskitettyinä palveluina Imatran seutukunnan kunnissa, Lappeenrannassa ja HUS:ssa.

Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävät hoitaa keskitetysti Imatran seudun ympäristöviranomaisen.

Palo- ja pelastustoimen tehtävät hoitaa keskitetysti Etelä-Karjalan Pelastuslaitos.

TALOUSSUUNNITELMA 2020 - 2022**Toimintaympäristö ja sen muutokset**

Koronaepidemian vaikutukset alkoivat toiminnan rajoituksilla maaliskuun puolenvälin jälkeen.

TALOUSARVIO 2020

Kuntayhtymän johdolla ja jäsenkunnilla on neuvottelumenettely, jossa sovitaan kuntayhtymän talouden ja toiminnan pitkän aikavälin suunnittelua ja tavoitteita koskevista periaatteista ottaen huomioon palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, palvelutavoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka sekä palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet. Neuvottelumenettelyssä sovitaan myös vuosittaisista jäsenkuntien maksuosuuksista ja niihin liittyvistä reunaehdoista ja muista asioista, jotka jäsenkuntien kuntajohtajien neuvottelukunta esittää neuvottelumenettelyyn.

Eksotelle palkkakiistan ratkaisu arviointiin tuovan yli 30 milj. € kertakustannukset ja n. 8 milj. euron vuosittaiset lisäkustannukset, jota ei nykyisillä jäsenkuntaosuuksilla ole mahdollista suunnitella Eksoten taloutta tasapainoon ja kattaa jo syntyneitä alijäämiä. Eksoten tilinpäätös arvion mukaan alijäämää syntyi yhteensä 24,2 milj. euroa, josta Rautjärven kunnan osuus on 903 000 euroa. Pakollista varausta on tehty Eksoten kumulatiivisesta alijäämästä aikaisemmin kirjattu huomioiden (368 950,29 euroa) yhteensä 1 281 540,95 euroa.

Eksoten toteuman mukaan 2020 syntyvän alijäämän osalta on tehty pakollinen varaus vuoden 2020 tilinpäätökseen ja vuosille 2021 – 2023 ajoittuvien alijäämien osuus vähennetään pakollisista varauksista, joten niillä ei ole vaikutusta kunnan tulokseen tulevina vuosina. Eksoten jäsenosuudet tulevina vuosina ovat yhteensä 2021 vuonna 15 281 701 euroa, 2022 vuonna 15 264 812 euroa ja 2023 vuonna 15 509 435 euroa.

Tulosalueen kustannuksia vuonna 2020 on lisännyt yksityiseen henkilön aiheuttaman ympäristöön kohdistuneen teettämishuoneen siivoustopäätöksen täytäntöön panosta ja ympäristön turmelemisesta kunnalle aiheutuneet kustannukset noin 90 000 euroa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Turvallinen elinkaari ja toimiva palveluverkko	Strateginen tavoite: Perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen yksiköt säilyvät			
	Tulosalueen toimenpiteet	Arviointikriteeri/ mittari (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma 1-12
	Aktiivinen Eksoten omistajaohjaus	Eksoten nykyinen palvelutaso säilyy ilman yleistä kustannustason nousua		Alijäämää palkkakiistasta ja koronakustannuksista 903 000 euroa.
	Toimenpiteet perusterveydenhuollon ja sosiaali-toimen yksiköiden säilyttämiseksi lähipalveluina	Tilojen jatkokäyttömahdollisuudet selvitetty ennen maakuntamallia		Selvityksessä ei ole löytynyt tähän mennessä jatkokäyttöä.
	Talousriskien hallinta Hoitokeskuksen tilojen vuokrauksessa jos Eksote luopuu tiloista			Selvitys käynnissä.
	Lääkärin vastaanotto toimintaa on myös Rautjärven hyvinvointiasemalla			Toteutunut.

Turvallinen elinkaari ja toimiva palveluverkko	Strateginen tavoite: Kotihoidon palvelujen tarpeen riittävän varhainen ja tasapuolinen arviointi sekä resurssien varmistaminen			
	Tulosalueen toimenpiteet	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Kotihoidon palveluista tiedottamista tehostetaan	Kunnan tiedote asiakkaiden ja omaishoitajien palveluista		Eksote tiedottaa.
Perhehoidon tukeminen aloitetaan			Sovittu yhteistyö aloittamisesta keväällä 2021 Eksoten ja Perhekehankkeen kanssa ikäihmisten perhehoidon saamisesta kuntaan.	

Strateginen tavoite: Toimivat infrastruktuurin peruspalvelut				
Tulosalueen toimenpiteet		Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
Elinvoima ja elinympäristö	Yhteistyö lähikuntien ja muiden toimijoiden kanssa	Yrityspalvelujen yhteistyöstä vuodesta 2021 eteenpäin on sovittu.	Sovitaan yhteistyön aloittamisesta 2020	Aloitettu.
	Selvitys Parikkalan ja Rautjärven kuntien yhteisestä teknisten palvelujen tuottamisesta tulee valmistella	Teknisen toimen yhteistyöstä seudullisesti on tehty päätökset.	Käsittely kunnanhallituksessa 30.6.2020 mennessä	Selvitys aloitettu, valtuuston iltakoulu 25.5.2020, hallitus 1.6.2020 ja valtuusto 15.6.2020. Jatko - valmistelutyö kesken.
	Valmistaudutaan yhdessä Parikkalan kunnan kanssa vuosittain 20 - 25 kiintiöpakolaisen vastaanottoon kumpaankin kuntaan.			Parikkala ei ole mukana, valmistelutyö käynnissä.

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Koronavirusepidemia toiminnalliset vaikutukset lisäävät kunnan riskiä saavuttaa tulostavoitteitaan. Riskin taso muotoutui sen mukaisesti, kuinka epidemiaan liittyvät rajoitustoimet ja epävarmuus kehityksen kulusta jatkuvat. Kevään rajoitustoimien jälkeen kesän ajaksi lähes poistuivat, mutta käynnistyivät uudelleen syksyllä ja jatkuivat vuoden loppuun saakka sekä edelleen vuodenvaihteen yli.

Tulosalueella koronan vaikutus näkyy toiminnassa siten, että joitakin toimenpiteitä ei voitu toteuttaa, eikä niihin löytynyt vaihtoehtoisia digitaalisia toteuttamistapoja. Sidosryhmäyhteistyössä voitiin osittain toteuttaa sähköisin välinein ja uudennlaisilla toimintatavoilla, mutta tulokset jäivät kuitenkin osittain vaisummiksi.

Talous

	TP 2019	Alkuperäinen talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset 2020	Talousarvio muutosten jälkeen 2020	Talousarvion toteuma TP 2020	Poikkeama
Tulot	5 452	6 000	0	6 000	13 577	-7 577
Menot	-15 668 120	-15 779 142	-95 000	-15 874 142	-16 904 373	1 030 231
Toimintakate	-15 662 668	-15 773 142	-95 000	-15 868 142	-16 890 796	1 022 654

Kunnanhallituksen tulosalueet yhteensä:

	TP 2019	Alkuperäinen talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset 2020	Talousarvio muutosten jälkeen 2020	Talousarvion toteuma TP 2020	Poikkeama
Tulot	267 671	197 420	0	197 420	184 043	13 377
Menot	-17 286 634	-17 461 699	-95 000	-17 556 699	-18 361 813	805 114
Toimintakate	-17 018 963	-17 264 279	-95 000	-17 359 279	-18 177 770	818 491

Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointipalvelut

Tilivelvolliset: Hyvinvointilautakunta, hyvinvointijohtaja

Ydintoiminnan kuvaus

Kunnan hyvinvointipalveluihin kuuluvat perus- ja lukio-opetus, varhaiskasvatus ja esiopetus sekä vapaa-aikapalvelut kuten nuoriso-, kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä ruoka- sekä siivouspalvelut. Hyvinvointipalvelujen tarkoituksena on tukea Rautjärven kuntalaisten mahdollisuuksia oman hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpitämisessä ja parantamisessa. Hyvinvointia tukevia palveluja järjestetään yhteistyössä järjestöjen, seurakunnan ja yritysten, Eksoten, työ- ja elinkeinopalvelujen, Avin ja Ely-keskuksen sekä maakuntaliiton kanssa. Kuntalaisten hyvinvoinnin tilaa seurataan ja sen perusteella asetetaan tavoitteita ja määritellään toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi olosuhteisiin ja tarpeisiin perustuen.

Hyvinvoinnin osatekijöinä huomioidaan kolme eri ulottuvuutta: terveys, materiaallinen hyvinvointi sekä koettu hyvinvointi/ elämänlaatu. Hyvinvointiin kuuluvat sekä yhteisön että yksilöiden hyvinvointi. Yhteisön hyvinvointiin vaikutetaan muun muassa kehittämällä asuinoloja ja ympäristöä sekä turvaamalla työllisyyttä ja työoloja sekä toimeentuloa. Yksilön hyvinvoinnin kannalta merkittäviä tekijöitä ovat sosiaaliset suhteet, itsensä toteuttaminen, onnellisuus sekä sosiaalinen pääoma. Hyvinvointipalveluissa pyritäänkin kohdistamaan toimenpiteet tukemaan ja kehittämään em. yhteisön ja yksilön hyvinvointia lisääviä tekijöitä.

TALOUSSUUNNITELMA 2020 - 2022

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuoden lopussa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrät eri yksiköissä olivat: Simpeleen varhaiskasvatus Lehmuskatu ja Kivijärvi 35, Karhunpesä 15 ja perhepäivähoito 8 lasta. Vuoden aikana varhaiskasvatusta tarvitsevat uudet lapset on sijoitettu sekä Simpeleelle että Asemansseudulle päiväkotikiin Karhunpesään.

Esiopetuksen oppilasmäärä on 19, joista 14 Kivijärven ryhmässä ja 5 Otsolan alkuopetusluokassa.

Varhaiskasvatuksen erityisopetuksen järjestäminen kunnan omana toimintana päättyi syksyllä, koska pätevää varhaiskasvatuksen erityisopettajaa ei saatu hakuprosessissa. Tehtävä täytettiin varhaiskasvatuksen opettajan tehtävänä, joka toimii Lehmuskadun ryhmässä varhaiskasvatuslain mukaisena ryhmäopettajana.

Varhaiskasvatuksen erityisopetuksen ostamisesta käytiin neuvotteluja sekä Ruokolahden että Parikkalan kuntien kanssa. Sopimus asiasta tehtiin vuoden vaihteen jälkeen Ruokolahden kanssa.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminta sekä perusopetus ja lukio ovat selvinneet koko vuoden ilman koronavirus tartuntoja. Ryhmissä ja toiminnassa noudatettiin alueella olevia turvallisuus ja suojausohjeita.

Varhaiskasvatukseen saatiin Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää korona avustusta poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi lukuvuodelle 2020 - 2021. Avustuksen määrä on 20 000 e. Valtionavustus on tarkoitettu poikkeusoloista johtuvien vaikutusten tasoittamiseen, lapsen oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin tukeen liittyvien ongelmien ehkäisemiseen ja oppimisen edellytysten parantamiseen varhaiskasvatuksessa. Valtionavustus on poikkeusolojen vaikutusten johdosta kohdennettu myös varhaiskasvatuksen digitoimintakulttuurin kehittämiseen sekä perheiden ja moniammatillisen toimijaverkon

kanssa tehtävän yhteistyön tehostamiseen. Avustus päätettiin käyttää varhaiskasvatuksen sosionomin palkkakustannuksiin, jonka tehtävänä on tukea lapsia varhaiskasvatuksessa sekä perheitä heidän kasvatustyössään. Sosionomin työsuhde alkoi 7.1.2021.

Simpeleen koulun Otsola- alkuopetusluokassa luokilla 1- 2 opiskelee 11 oppilasta. Otsolassa on luotu uudenlaista oppimiskulttuuria mm. opetuksen sisältöjen kokoamisena opintokokonaisuuksiksi. Isompien oppilaiden siirtyminen Simpeleelle opiskelemaan on sujunut hyvin ja koulukuljetukset on saatu toimimaan sujuvasti.

Perusopetus on kevään etäopetuksen 18.3.-14.5. jälkeen sujunut normaalisti lähiopetuksessa opiskellen. Lukio-opetus siirrettiin etäopetukseen kevään jakson jälkeen vielä 7.12.- 22.12. väliseksi ajaksi.

Esi- ja perusopetus on saanut opetus- ja kulttuuriministeriöstä korona avustusta 19 000e ja lukio 5 200 e. Avustuksia on käytetty keväisistä poikkeusoloista aiheutuvien vaikeuksien tasoittamiseen - tukiopetukseen ja muutamiiin jakotunteihin.

Lukion 1.vuoden opiskelijamäärästä johtuen 1. ja 2.vuoden opiskelijat opiskelevat kursseja samoilla tunneilla. Yo-kirjoitukset sekä keväällä että syksyllä saatiin vietyä läpi ongelmitta. Kevään ylioppilasjuhla pidettiin 29.8.2020.

Koulun opettajissa tapahtui lukukauden alussa vaihdoksia. Kaikki tehtävät on saatu täytettyä.

Oppilashuoltopalveluja koulukuraattorin osalta vähennettiin 10.12.2020 alkaen osana talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Käytännössä tämä on tarkoittanut sitä, että kuraattoripalveluissa on palattu Eksoten kanssa alun perin sovittuun 2,5 pv/vk.

Vapaa-aika palvelut kauttaaltaan kärsivät koronastaviruspandemiasta koko vuoden ajan. Palveluja pystyttiin järjestämään ja toimintaa ylläpitämään osittain ja rajoituksin tai ne olivat kokonaan keskeytyksessä. Toiminnoissa huomioitiin alueelliset ohjeistukset koronavirukselta suojautumisessa. Järjestöjen ja yhdistysten kanssa suunniteltu yhteistyö terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi ei toteutunut suunnitelmien mukaisesti.

Antiikki ja Keräily Kesäpäivät jouduttiin poikkeuksellisesti perumaan kesältä ja kulttuuriviikko järjestettiin kokeiluluonteisesti virtuaalisena. Myös monet muut tapahtumat järjestettiin virtuaalisena. Tapahtumia pystyttiin järjestämään vuonna 2020 yhteensä 14, luku sisältää sekä livetapahtumat että virtuaalitapahtumat. Museoiden kävijämäärä nousi vuoden aikana.

Kirjastot olivat suljettuna 18.3. – 6.5.2020 koronavirustilanteen vuoksi. Rajoituksia hellitettiin toukokuussa ja 7.5. – 31.5.2020 oli toiminnassa varattujen kirjojen noutopalvelu. Kirjastot olivat jälleen normaalisti avoinna 1.6.2020 alkaen. Joulukuussa rajoituksia kiristettiin uudestaan, ja oleskelua kirjastossa rajoitettiin. Asiakkaiden asiointiaika kirjastossa on enintään 15 minuuttia. Koronarajoitusten vuoksi kirjaston vuotuinen aukiolotuntien määrä vuonna 2020 väheni 17 %. Lainausta väheni 15 % ja kävijämäärä 23 % vuoteen 2019 verrattuna.

Nuorisotilat olivat suljettuina 18.3.- 31.5.2020. Nuoria pyrittiin tavoittamaan tuona aikana etänä eri digitaalisten kanavien kautta, mutta varsin huonolla menestyksellä. Syksyllä nuorisotilojen kävijämäärä lisääntyi huomattavasti, minkä osaltaan voidaan arvioida heijastavan kevään toiminnan puuttumista ja nuorten lisääntyntä tarvetta kohdata ja olla yhdessä muiden nuorten kanssa. Syksyllä aloitettiin nuorisotilatoiminta myös Asemanseudulla koulun tiloissa, jossa nuorisotilat ovat olleet avoinna keskiviikkoisin klo 15 -18.

Liikuntaryhmien toiminta oli keskeytettynä ajalla 18.3.- 31.5.2020. Tuolloin olivat myös sisäliikuntatilat suljettuina. Kuntalaisia pyrittiin tavoittamaan somekanaville tehtyjen liikunnallisten videoiden avulla.

Liikuntaryhmien kokoontumiset aloitettiin poikkeusolojen jälkeen ensin ulkotiloissa ja sen jälkeen myös sisätiloissa turvaohjeet huomioiden.

Vanhusneuvosto ei järjestänyt perinteistä vanhusten viikkoa. Tähän varatut rahat käytettiin liukuestekampanjaan, jolloin jaettiin 150 paria kenkiin kiinnitettäviä liukuesteitä 75-vuotta täyttäneille rautjärveläisille. OP Etelä-Karjala oli mukana kampanjassa 1000 eurolla.

Ruoka- ja siivouspalvelut ovat toimineet ensimmäisen vuoden yhdessä. Yhteisiä toimintatapoja on muokattu. Toimintaa on talouden tasapainottamiseksi tiivistetty. Henkilöstövähennyksiä on tehty sekä ravitsemistyöntekijöiden että siivoojien osalta. Koronavirus on aiheuttanut sekä ruoka- että siivouspalvelun toimintaan lisätöitä mm. ruuan jakamisessa ja ruokailuvuorojen lisäämisessä koululaisille sekä siivouksen tehostamisessa eri tiloissa.

TALOUSARVIO 2020

Hyvinvointipalvelujen käyttömenot alittuivat talousarviossa varatun määrärahan 655 000 eurolla. Palkkakulut alittuivat 280 000 eurolla. Henkilöstövähennykset ovat syntyneet Aseman koulun lakkauttamisen yhteydessä ja talouden tasapainottamiseksi tehdyissä toimenpiteissä. Palvelujen ostot toteutuivat yli 200 000 e vähäisempinä kuin oli talousarviossa suunniteltu. Simpelejärven opisto ei koronan vuoksi päässyt toimimaan suunnitellusti. Henkilöstön matkustus ja majoituspalveluihin varattuja määrärahoja jäi käyttämättä. Tähän vaikutti oleellisesti kokousten ja tapaamisten siirtyminen etäyhteyksin pidettäviksi. Oppilaskuljetuksien käyttömenot olivat arvioitua pienemmät. Tämä johtui kevään etäopetuksesta. Oppilaskuljetuskustannukset kuitenkin tulevat normaalitilanteessa olemaan korkeammat johtuen 1.8.2020 alkaen tehdyistä uusista kuljetussopimushinnoista sekä lisääntyneistä kuljetusreiteistä.

Toimintatulot eivät olisi toteutuneet ilman kunnan saamia avustuksia mm. koronavaikutusten jälkihoitoon varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen. Varhaiskasvatukseen opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä korona-avustus 20 000 e ajalle 1.8.2020-31.7.2021 (jatkettu käyttöaika 31.12.2021) on jäänyt tuloksi vuoden 2020 tilinpäätökseen, vaikkakin sen käyttö jäi vuoden 2021 puolelle. Tämä saatu avustus on siis ollut tasapainottamassa varhaiskasvatuksen käyttötuloja, jonka vuoksi niiden toteuma on ollut talousarviossa suunnitellulla tasolla. Vuonna 2021 se taas tulee näkymään ennakoimattomana käyttömenona palkkakustannuksissa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin tehtiin poikkeusoloihin liittyen huojennuksia poissaolopäivistä niille, jotka ovat jääneet pois hoidosta ajalla 18.3. - 31.5.2020. Tämä on vaikuttanut käyttötulojen kertymään.

Vapaa-aika palvelujen ja ruoka- ja siivouspalvelujen tulosityksiköiden talousarviot toteutuivat ylijäämäisinä. Tämä johtuu toimintaan kohdistuneista rajoittamistoimenpiteistä, jolloin palveluja ja toimintoja on ollut keskeytyksessä ja kuluja on jäänyt syntymättä.

Keväällä perityistä liikuntapaikkojen maksuista on hyvitetty syksyllä perittävistä maksuista. Keväällä noin puolet vuoroista jäi käyttämättä, kun tilat jouduttiin sulkemaan poikkeusolojen vuoksi.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Hyvinvoinnin edistäminen	Strateginen tavoite: Toimivat ja tehokkaat varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut			
	Tulosalueen toimenpiteet	Arviointikriteeri/ mittari (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Varhaiskasvatuspalvelua tarjotaan kaikille sitä hakeneille	Varhaiskasvatuspaikka kaikille tarvitseville	100%	100 %

	Tehokas puuttuminen opiskelun ongelmiin	Koulukuraattorin työaika 100 %	100 % koulukuraattori	Havaittuihin haasteisiin pyritään puuttumaan mahdollisimman ajoissa Eksoten opiskeluhoitopalvelut ovat toteutuneet tavoitteen mukaisesti. 1.9. alkaen, jolloin Eksoten koulupsykologi aloittanut 2 pv/vko. 10.12.2020 alkaen kuraattori 2,5 työpäivää/vk. Lisäpalvelun osto lopetettu talouden tasapainottamistoimenpiteenä.
--	---	--------------------------------	--------------------------	--

Hyvinvoinnin edistäminen	Strateginen tavoite: Ennaltaehkäisevien toimenpiteiden tukeminen			
	Tulosalueen toimenpiteet	Arviointikriteeri (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Syrjäytymisen ehkäiseminen	Peruskoulun päättötodistus ja jatko-opiskelupaikka toiselle asteelle 100%	100 %	100%
	Ikäihmisten liikkumista tuetaan ja kannustetaan	Ikäihmisten tuettujen kuntosalivuorojen (+65v) käyttö pysyy vuoden 2019 tasolla	vähintään 105 (v. 2019)	103 henkilöä on käyttänyt +65 kuntosalitukea. Vanhusneuvosto jakoi 150 paria liukuesteitä 75-vuotta täyttäneille
	Monipuolinen ja laajasti nuoria tavoittava nuorisotyö	käyntimäärät sis. avoin tilatoiminta, Varhis-kerho, päiväleirit ja retket, kansainvälinen toiminta Etsivä nuorisotyöntekijän eteenpäin saattamat asiakkaat	vähintään 1014 (v. 2019) Kaikkien ”pudokkaiden” tavoittaminen	Kävijämäärä 1107. Nuorisotilat kiinni koronan takia 16.3.-31.5.2020, myös syksyllä 2020 rajoitettu henkilömäärä ”Eteenpäin saadetut” 5 Asiakkuudessa tällä hetkellä 4 (+ 2 ilmoitusta)
	Kirjastossa kiinnostavia aineistoja, tapahtumia,	kävijämäärä ja lainaus suhteessa vuoden 2019 tasoon	kävijämäärä vähintään 25500	Kävijämäärä Yhteensä 19594

näyttelyjä ja muuta toimintaa		(Pk +Asema) lainaus (Pk + Asema) 33377+4505	(Pk 18348 + As 1246) Lainaus Yhteensä 32254 (Pk 28475 + As 3779)
kulttuuritoimi järjestää monipuolista toimintaa	kävijämäärä suhteessa vuoteen 2019 (kulttuuritapahtumat+ museokäynnit)	kävijämäärä vähintään tapahtumat 8 342 + museo 4 045 (v. 2019 taso)	Kävijämäärä kulttuuritapahtumissa yhteensä 7163 (josta 2862 livetapahtumissa ja 4301 virtuaalitapahtumissa) Museoiden kävijämäärä 4568
Ruoka ja siivouspalvelujen kehittäminen Terveelliset, laadukkaat, maistuvat mutta samalla taloudelliset ateriat	Asiakaspalautekysely Aterian tuotantohinta	Korkea asiakastytyväisyys vertailu 2,41 e/ateria (v. 2019)	Siirretty vuodelle 2021 Koululounaan tuotantohinta 3,82€ -Raaka-ainehinta 1,94€ -muut kustannukset 1,88€ Aterioiden suoritehintaa 2,51 e

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Hyvinvointipalvelujen iso riski on pätevän henkilöstön saatavuus. Palvelujen järjestäminen ei onnistu ilman riittävää ja osaavaa resurssia. Vajaalla työntekijämäärällä toimiminen kuormittaa töissä olevaa henkilöstöä. Työntekijäresurssien takaaminen myös äkillisissä tilanteissa tulisi pystyä turvaamaan. Henkilöstön pieni määrä ja siten yksiköiden haavoittuvaisuus on korostunut koronan aiheuttamissa poikkeusoloissa.

Koronaviruksen esiintyminen varhaiskasvatuksen tai opetuksen ryhmässä on ollut ja on edelleen erittäin vakava riskitekijä. Mikäli ryhmässä todetaan virustartunta, koko yksikön toiminta on vaarassa pienten ja tiiviisti toimivien yksiköiden takia. Tartunnan ilmetessä koko ryhmä joutunee karanteeniin. Työntekijöiden ja lasten turvallisuuden ylläpitämiseksi yksiköissä on noudatettu alueella olevia turvallisuus ja suojautumisohjeita ja erityiseen käsihygieniaan ja suojainten käyttöön on kiinnitetty huomiota.

Rautjärven lukioon hakijoiden määrä oli selvästi normaalia pienempi. Mikäli tämä suunta tulee jatkumaan, lukion olemassaoloa ei voida enää taata. Taloudellisesti järkevä toiminta vaatii 10 oppilasta jokaiselle vuosiluokalle. Lukion vetovoimaisuuden ja kiinnostavuuden lisäämiseksi ja oppilasmäärän turvaamiseksi on vuoden vaihteessa aloitettu toimenpiteitä.

Keväällä poikkeusolojen aikana pääsääntöisesti kaikki hyvinvointia edistävä toiminta piti keskeyttää tai sulkea koronaviruksen leviämisen estämiseksi. Rajoitukset kokoontua ja toimia jatkuivat joiltain osin koko vuoden. Pelko ja riski saada koronavirustartunta on estänyt myös terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen tähtävää toimintaa kokoontumisrajoitusten vuoksi. Resursseja on kohdennettu pääsääntöisesti tartuntojen ehkäisemiseksi yksiköissä. Poikkeusolojen aiheuttamia seurauksia kuntalaisten hyvinvoinnissa ja terveydessä, mutta myös kuntataloudessa on tässä vaiheessa vaikeaa ennustaa.

Talouden tasapainottamiseksi on tehty isoja toimintaan ja resursseihin kohdistuvia leikkauksia. Mikäli talouden tasapainottamiseksi on vielä tehtävä jo esitettyjen toimenpiteiden lisäksi uusia, ne joudutaan kohdistamaan isolta osin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä lisäävien palvelujen vähentämiseen sekä kunnalle kuuluvien perustehtävien supistamiseen kuten kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluihin. Tämä vaikuttaisi kuntalaisten yleiseen hyvinvointiin sekä strategisen tavoitteen, Perheystävällinen hyvän elämän Rautjärvi, toteutumiseen.

Talous

	Alkuperäinen talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset 2020	Talousarvio- muutosten jälkeen 2020	Talousarvion toteuma 12/ 2020	Poikkeama %
Menot	-6 973 637	0,00	-6 973 637	-6 318 339	90,60
Tulot	855 315	0,00	855 315	815 678	95,40
Toimintakate	-6 118 322	0,00	-6 118 322	-5 502 661	89,90

Elinympäristölautakunta

Elinympäristöpalvelut

Tulosityksiköt:

Kunnallistekniikka, maa- ja metsätilat, kiinteistöt, liikuntapaikat ja –alueet, tekn. keskuksen tukipalvelut

Tilivelvolliset: Elinympäristölautakunnan jäsenet, toimialajohtaja, palveluyksiköiden esimiehet

Ydintoiminnan kuvaus

Elinympäristöpalvelut tuottavat palveluja asiakkaille rakennusvalvonnan ja infrastruktuurin osalta. Elinympäristöpalvelut huolehtivat mm. kunnan kiinteistömässasta, maa- ja metsäomaisuudesta, liikuntapaikoista, puistoista ja muista yleisistä alueista, liikenneväylyistä sekä asemakaavoituksesta. Asiakkaina ovat kuntalaiset, kesäasukkaat, matkailijat ja muut kunnan tarjoamien palveluiden tarvitsijat. Keskeisenä tavoitteena on turvata laadukkaat, turvalliset, terveelliset ja taloudellisesti järkevät palvelut asiakkaiden käyttöön.

Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun (ml. eläinlääkintähuolto) viranomaistehtävät hoitaa seudullinen Imatran seudun ympäristöviranomaisen.

Jätehuollon lakisääteiset viranomaistehtävät Etelä-Karjalan alueella hoitaa Etelä-Karjalan jätelautakunta. Jätelautakunta päättää mm. jätetaksoista, jätehuoltomääräyksistä ja jätehuollon palvelutasosta. Jätehuollon järjestäjänä alueellamme toimii kuntien omistama Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy.

Palo- ja pelastustoimen tehtävät hoitaa Etelä-Karjalan Pelastuslaitos.

TALOUSSUUNNITELMA 2020 - 2022

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kevään aikana muodostunut maailmanlaajuinen koronaviruspandemia ja 18.3.2020 alkaneet poikkeusolot vaikuttivat suuresti kunnan toimintaan ja ihmisten arkiseen käyttäytymiseen. Koronavirus siirsi ihmisiä etätöihin ja asumaan maaseutujen kesä- ja loma-asunnoille pois pahemmin koronasta kärsivistä kasvukeskuksista. Myös Rautjärvellä oli havaittavissa etätöskentelyn lisääntyminen ja vapaa-ajanasukkaiden määrän kasvu. Lähimatkailu ja luonnossa liikkuminen lisääntyivät ja kunnan ylläpitämät liikunta- ja retkeilyalueet olivat suosittuja. Erityisesti Haukkavuori, Hiitolanjoki olivat monien kohteena. Toiminnan suunnittelussa keskityttiin taudin leviämisen estämiseen ja varauduttiin mahdollisiin tartuntoihin. Elinympäristöpalvelujen tehtävät pystyttiin hoitamaan lähes normaalisti, koska tautitilanne pysyi Etelä-Karjalassa ja Rautjärvellä rauhallisena.

Vesihuolto on yhteiskunnan kannalta kriittisiä osa-alueita ja oleellisen tärkeää on ollut suojata vesihuollon henkilökuntaa. Teknisten palveluiden henkilöstöä on varauduttu tarvittaessa siirtämään vesihuollon tehtäviin.

Kevään aikana käynnistettiin teknisten sekä ruoka- ja siivouspalveluiden yhteistyön selvittäminen Parikkalan kunnan kanssa. Selvitystyö tilattiin FCG Oy:ltä ja sen perusteella selkeimmäksi yhteistyön toteuttamismalliksi todettiin palvelutuotannon yhtiöittäminen. Asiasta ei kuitenkaan saatu kunnista yhtäpitävää päätöstä ja asian valmistelun suhteen otettiin aikalisä.

Aseman koulu omana perusopetuksen yksikkönään lakkautettiin syksyllä 2020 osana talouden tasapainottamista. Koululle jäivät varhaiskasvatus sekä esi- ja alkuopetuksen ryhmät. Aseman koulun jatkokäytön suunnittelu käynnistettiin hyvissä ajoin keväällä. Suunnittelua ohjaamaan perustettiin ohjausryhmä, jonka tehtävänä oli löytää vapautuville tiloille mahdollisimman tehokasta käyttöä. Ohjausryhmä kokoontui kevään ja kesän aikana säännöllisesti. Suunnittelukonsultiksi valittiin Sitowise Oy.

Rakennuksen tilaohjelma ja muutostöiden kokonaishinta-arvio saatiin valmiiksi ennen kesälomakautta. Loppuvuodesta kunnanvaltuusto päätti, että koulurakennuksen itäsiipeen rakennetaan varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen tilat vuoden 2021 aikana. Koulurakennuksen muun käytön osalta päätöksiä siirrettiin myöhempään ajankohtaan.

Uuden kuntastrategian laadintaprosessi käynnistettiin alkuvuodesta. Elinympäristön toimialajohtaja osallistui viranhaltijoista koottuun strategianryhmään. Kuntastrategian mukaiset strategiset tavoitteet päätettiin valtuustossa ennen vuodenvaihdetta ja vuoden 2021 talousarvio laadittiin pääosin niiden pohjalta. Kuntastrategian mukaiset tavoitteet ja toimenpiteet tulevat ohjaamaan elinympäristöpalveluiden palvelutuotantoa.

Kuntatalouden tasapainottaminen vaatii merkittäviä toimenpiteitä. Palveluita joudutaan lakkauttamaan ja jäljelle jääviä palveluita joudutaan tehostamaan. Henkilöstöä on jouduttu mitoittamaan vastaamaan muuttuvaa palveluntarvetta. Elinympäristön toimialan osalta laadittiin talouden tasapainottamisen toimenpideohjelma, joka otettiin huomioon vuoden 2021 talousarviota laadittaessa. Toimenpiteiden vaikutukset tulevat näkymään kuntalaisten arjessa.

TALOUSARVIO 2020

Käyttötalous

Elinympäristön tulosalueen käyttötalouden osalta toiminnan toimintakate 1.1.2020 - 31.12.2020 oli 100,40 %. Toimintatuottojen toteuma oli 92,60 % ja menojen 90,40 %.

Kokonaisuutena elinympäristölautakunnan alaisen toiminnan käyttötalous toteutui hyvin. Toimintatuotot toteutuivat 187.000 euroa alle talousarvion, koska puunmyynti (TA 120.000) päätettiin tänä vuonna jättää toteuttamatta kunnanhallituksen päätöksellä. Toimintamenot pysyivät kurissa ja toimintamenot toteutuivat n. 190.000 alle talousarvion. Poistojen jälkeen elinympäristön tulosalueen tilikauden tulos oli -903.404 euroa (TA -911.686).

Poikkeamat käyttötaloudessa

Toimintatuotot:

- 3130 Vesihuollon liittymismaksut
  - TA 42.500, toteuma 0, poikkeama 42.500 → nykyisin järjestelyin huleveden liittymis- ja käyttömaksujen periminen ei ole käytännössä mahdollista hulevesien hallinnan lainsäädännön uudistusten jälkeen (MRL 13a -luku, vesihuoltolaki 3a-luku ja 19a §)
- 3120 Muut liiketoiminnan tuotot
  - TA 120.000, toteuma 23.769, poikkeama 96.231 → puunmyynti jätettiin toteuttamatta 2020

Toimintakulut:

- 5001 Vakinaiset työsuhteiset
  - TA -252.492, toteuma 206.965, poikkeama -45.527 → Eläköitymisten ja muiden muutoksien jälkeen elinympäristöpalvelujen tehtäviä hoidettiin tilapäisjärjestelyin tarpeen mukaan näköpiirissä talouden tasapainotustoimenpiteiden takia
- 5402 Asiantuntijapalvelut
  - TA -93.600, toteuma -27.610, poikkeama -65.990 → Tilikaudella vähän erikoisosaamista vaativia tehtäviä → pystyttiin hoitamaan omana työnä
- 5430 Puhtaanapitopalvelut
  - TA -107.500, toteuma -61.046, poikkeama -46.454 → poikkeuksellisen vähälumisen talven vaikutukset näkyvät aurauksen kustannuksissa

Sivovat toiminnalliset tavoitteet:

Elinvoima ja elinympäristö	Strategiset tavoitteet:			
	<ul style="list-style-type: none"> • osallistuva kuntalainen ja yrittäjä • yhteistyö yritysten ja yhteisöjen kanssa • työllisyysasteen nostaminen • toimivat infrastruktuurin peruspalvelut • toimivat rakennetut kiinteistöt • seutukunnallinen yhteistyö • henkilöriskien hallinta • käyttötalouden hallinta • talousriskien hallinta 			
	Tulosalueen toimenpiteet	Arviointikriteeri/ mittari (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma 2020
	Tehtaan alueen asemakaavoitus aloitettu	Kaavoitusprosessin aloittaminen	Kaava-alueenrajaukset tehty, pohjakartta ajantasainen ja kaavanlaatija valittu	Kaavoitusprosessi on aloitettu, kaava-alueen rajaukset tehty ja tarjouspyyntö julkaistu. Kaavanlaatijan valinta 3/2021. Pohjakartta päivitetään kaavanlaadintyön yhteydessä.
	Liikenneturvallisuuden lisääminen taajamissa	Toimenpiteiden lukumäärä	väh. 2 toimenpidettä ajoneuvojen ajonopeuksien laskemiseksi	Toteutettu. (Roihankadun hidasteet nopeusnäyttöjen datan perusteella)
	Talvikunnossapidon GPS-seuranta	Järjestelmän käyttö	Seurantajärjestelmä käytössä kaikilla urakoitsijoilla	Otettu käyttöön 1.2.2020 alkaen → käytössä talvikaudelle 2020 - 2021
	Metsänhoitosuunnitelman mukaiset toimenpiteet	Tehtyjen toimenpiteiden %-määrä	Suunnitellut toimenpiteet tehty 100 %	n. 25 %. Kunnanhallitus päättänyt siirtää suunnitellut metsänhoitotyöt vuodelle 2021. Metsän uudistustyöt päätehakatuilla alueilla pääosin tehty.
	Aseman koulun jatkokäytön ratkaiseminen	Tilojen käyttöaste	Jatkokäytön löytäminen kaikille aseman koululta vapautuville tiloille	Tilaohjelma ja kokonaishinta-arvio valmiit. Rakennussuunnittelu on käynnissä. Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen tilojen osalta valmista 8-9/2021
	Sähköinen kiinteistöhuolto-ohjelma	Valmius- %	Ohjelman kautta tulleiden palvelupyyntöjen käsittely 100 %	Palvelupyyntöjä yhteensä 86 kpl → valmiit 74 kpl (86 %), käsittelyssä 4 kpl (4,7 %) ja viivästyneitä 8 kpl (9,3 %)
Kiinteistöpoliittinen ohjelma	Suoritettujen toimenpiteiden lukumäärä	Suunnitellut toimenpiteet tehty	6/10 valmiina. 3 toimenpidettä valmistelussa ja toteutus 2021. Kivijärven asuinrivitalon	

				myymistä ei toteuteta ohjelmakauden aikana.
E10-retkeilyreitti Rautjärvellä	Toimenpiteet tehty	Reitti kunnostettu ja hoitosopimus reitin ylläpidosta allekirjoitettu	Kunnostus- ja opastussuunnitelma valmis. Toteutus siirtyy pääosin vuodelle 2021 (kuntien yhteishanke E10 muuttamiseksi maastopyöräilyyn ja polkujuoksuun sopivaksi)	
Säästötoimenpiteet (liikuntapaikat, yleiset alueet, liikenneväylät)	Edellytykset säästöjen saavuttamiselle 2021.	Päätökset säästöjen osalta tehty	Päätökset talouden tasapainottamisen toimenpiteistä päätetty ja otettu huomioon vuoden 2021 talousarviossa.	
Konkalammen ja Tallimäen latujen käyttäjämäärät	käyttäjämäärät selvillä	Toimenpide tehty	Ei toteutunut talvella 2019 – 2020 (vähäluminen talvi). Laskurit asennettu 12/2020.	
Hankintajärjestelmä käytössä	Järjestelmän kautta tehtyjen hankintojen määrä	Hankinnat toteutetaan mahdollisuuksien mukaan järjestelmän kautta	Aktiivisessa käytössä. Hankintoja kilpailutettu vuoden aikana järjestelmän kautta 7 kpl.	
Tiedottamisen lisääminen	Tiedotteiden lukumäärä	tiedotusta jokaisesta uudesta tai muuttuneesta asiasta	8 tiedotetta. Koronaan liittyvä tiedotus suuressa roolissa. Tiedotusta elinympäristöön liittyvistä asioista lisätty somessa ja kunnan kotisivuilla. Tiedottaminen on osa elinympäristöpalvelujen päivittäistä toimintaa.	

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Elinympäristöpalvelujen toimintaa ohjasi ja valvoi valtuuston ja kunnanhallituksen alaisuudessa toimiva elinympäristölautakunta. Lautakunta hyväksyi elinympäristöpalvelujen käyttösuunnitelman vuodelle 2020. Elinympäristölautakunnalle ja kunnanhallitukselle annettiin raportti talouden toteutumistilanteesta neljä kertaa vuodessa kolmen kuukauden välein. Toimialajohtaja ja lautakunta toimittivat tekemänsä päätökset asioissa, joissa heille on kuntalain ja hallintosäännön mukaan ohjattu päätösvaltaa, tiedoksi ylemmälle viranhaltijalle tai toimielimille, jotta nämä pystyivät tarvittaessa käyttämään kuntalain mukaista otto-oikeuttaan.

Tekninen johtaja huolehti, että päättäjillä oli käytettävissään riittävästi ajantasaista ja oikeellista tietoa päätöksenteon pohjaksi. Tulosalueiden ja tulosyksiköiden esimiehet huolehtivat, että alaiset hallitsevat tehtäviensä edellyttämät osa-alueet lainsäädännöstä ja hallintosäännöstä.

Yksikkökohtaiset riskit kartoitettiin ja sovittiin aikataulutetut korjaustoimenpiteet kunnan työsuojelun ja työterveyshuollon työpaikkakäyntien yhteydessä. Kunnan henkilöstön tiedotuskanavia olivat johtoryhmän muistiot, intranet, sähköposti, ilmoitustaulut ja työpaikoilla säännöllisesti pidetyt henkilöstöpalaverit ja työpaikkakokoukset.

Ensisijainen vastuu sisäisestä valvonnasta on palveluyksiköiden tilivelvollisilla esimiehillä. Sisäinen valvonta onnistui elinympäristöpalveluissa hyvin, eikä väärinkäytöksiä esiintynyt. Sisäinen valvonta toteutui elinympäristöpalveluissa mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana.

Talous

	Toteuma 2019	Alkuperäinen talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset 2020	Talousarvio muutosten jälkeen 2020	Talousarvion toteuma 1-12/2020	Poikkeama
Menot	-2 238 941	-1 970 886	0	-1 970 886	-1 781 488	-189 399
Tulot	2 821 660	2 518 000	0	2 518 000	2 330 923	187 077
Toimintakate	582 719	547 114	0	547 114	549 435	-2 322

Arvio tulevasta kehityksestä

Vaikka koronavirusta vastaan on löydetty toimiva rokote, tulee virus muunnoksineen olemaan osa ihmisten arkea pitkälle tulevaisuuteen. Rautjärven kunnan kannalta on toivottavaa, että nykyisen kaltainen trendi lähimatkailun ja etätöiden hyödyntämisen osalta tulisi jatkumaan. Elinympäristöpalvelujen tulee panostaa liikuntapaikkojen, retkeily- ja matkailukohteiden ylläpidon laatuun sekä elinympäristön viihtyvyyteen, jotta pystytään vastaamaan toivottavasti lisääntyvään kysyntään ja tarjoamaan ihmisille positiivisia elämyksiä.

Em. asioidenkin toteuttaminen hankaloituu entisestään taloudellisten- ja henkilöstöressurssien vähentyessä. Palvelujen ja toimintojen ylläpitämiseen ja palvelutuotannon tehokkaampaan järjestämiseen tulee etsiä uudenlaisia ratkaisuja. Esimerkiksi yhteistyötä järjestöjen ja yhdistysten kanssa tulee syventää, koska se lisää samalla paikkakunnan elinvoimaa ja yhteisöllisyyttä. Parikkalan ja Rautjärven teknisten palveluiden yhdistämisen neuvotteluita jatketaan todennäköisesti loppuvuodesta 2021. Palvelutuotantojen yhdistäminen voisi toimiessaan tarjota helpotusta molempien kuntien tuleviin rekrytointihaasteisiin ja mahdollistaa riittävät resurssit tehtävien laadukkaaseen hoitamiseen. Joka tapauksessa tulevat talouden tasapainottamisen toimenpiteet tulevat näkymään myös kuntalaisten arjessa kaventuneena palvelutarjontana.

Liikelaitos- ja lupajohtokunta Rakentamisenohjaus

**Tulosyksikkö:
Rakennusvalvonta**

Tilivelvolliset: Liikelaitos- ja lupajohtokunnan jäsenet, tekninen johtaja, rakennustarkastaja

Ydintoiminnan kuvaus

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään.

Rakentamisen ohjauksella pyritään suunnitelmalliseen ja sopivaan rakentamiseen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamiseen, hyvän elinympäristön toteuttamiseen sekä mahdollisuuksien mukaan olevan rakennuskannan ja elinympäristön säilyttämiseen. Määräyksillä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurillisesti kestävä kehitystä.

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisena toimii hallintosäännön mukaan liikelaitos- ja lupajohtokunta, jonka alaisuudessa toimii rakennustarkastaja. Maa-aineisten ottoluvat ja ottamiseen liittyvä valvonta kuuluvat Imatran seudun ympäristöviranomaiselle.

Kuntastrategian ja palvelustrategian toimeenpano

Rakentamisen ohjaus on osaltaan edesauttanut kuntakonsernin kärkihankkeiden ja palvelulupausten toteutumista edistämällä hyvää rakennustapaa ja valvomalla kaavojen, rakennusjärjestyksen ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaista rakentamista sekä pyrkinyt edesauttamaan rakennusvalvonnan seudullisen yhteistyön kehittämistä ja kumppanuuksia.

Rakennustarkastaja on hyvällä asiakaspalvelulla omalta osaltaan pyrkinyt sujuvoittamaan luvanhakuprosessia ja edesauttamaan luvanhakijoiden rakennushankkeita, mikäli se on kaavojen, lakien ja asetusten perusteella ollut mahdollista.

TALOUSSUUNNITELMA 2020 - 2022

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Koronavirus muodostui maailmanlaajuisesti pandemiaksi alkuvuoden 2020 aikana. Suomessa otettiin käyttöön valmiuslaki ja normaalielämä muuttui hyvin nopeasti. Myös kunnantalon ovet sulkeutuivat ja helmikuussa aloittanut Parikkalan ja Rautjärven kuntien yhteinen rakennustarkastaja siirrettiin etätöihin. Nykyisin käytössä olevien sähköisten luvanhakujärjestelmien ja muiden sähköisten palveluiden ansiosta tehtävät pystyttiin hoitamaan lähes normaalisti. Koronavirus siirsi ihmisiä etätöihin ja asumaan maaseutujen kesä- ja loma-asunnoille pois pahemmin koronasta kärsivistä kasvukeskuksista. Myös Rautjärvellä oli havaittavissa etätyöskentelyn lisääntyminen.

Rakennustarkastajalta ja rakennusvalvonnan asiakkailta saadun palautteen perusteella kuntien yhteisen rakennustarkastajan järjestelyt ovat osoittautuneet toimiviksi. Koronatilanne on lisännyt rakentamista etenkin vapaa-ajan asunnoilla, joka on ollut havaittavissa haettujen lupien määrissä. Kuitenkin rakennustarkastaja on pystynyt hoitamaan tehtävänsä, eivätkä esimerkiksi lupien käsittelyajat ole pidentyneet.

TALOUSARVIO 2020

Rakentamisen ohjauksen käyttötalouden osalta toiminnan toimintakate 1.1.2020 - 31.12.2020 oli -33.758 € (55,8 %). Toimintatuottojen toteuma oli 202,6 % ja menojen 81,2 %.

Rakentamisen ohjauksen talous on toteutunut selvästi talousarviossa arvioitua paremmin. Toimintatuotot ovat toteutuneet yli kaksinkertaisesti. Lupia on haettu arvioitua enemmän ja luvista ja tarkastuksista saadut tuotot ovat kasvaneet. Lisäksi rakennusvalvontaviranomaisen ympäristökierrosten perusteella käynnistettyjen hallintopakkomenettelyiden mukaisia kustannuksia on laskutettu. Toisaalta ICT-kustannukset ovat nousseet, koska palveluntuottaja laskuttaa lupamäärien mukaisesti.

Poikkeamat:

Tulot:

- 3270 Rakennusvalvonta- ja -tarkastusmaksut
  - TA 12.100 €, toteuma 25.523 € → lupamäärät nousseet ja samalla niistä saadut tulot

Menot:

- 5402 Asiantuntijapalvelut
  - TA -1.500 €, toteuma -14.430 € → Kuntien yhteisen rakennustarkastajan yhteistoimintakulut kirjataan palvelujen ostoihin
- 5403 ICT-palvelut
  - TA -12.000 €, toteuma -20.344 € → ICT-kustannukset nousevat lupamäärien kasvaessa

Talous

	Toteuma 2019	Alkuperäinen talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset 2020	Talousarvio muutosten jälkeen 2020	Talousarvion toteuma 1-12/2020	Poikkeama
Menot	-73 971	-73 044	0	-73 044	-59 281	-13 764
Tulot	18 033	12 600	0	12 600	25 523	-12 923
Toimintakate	-55 938	-60 044	0	-60 044	-33 758	-26 687

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Rakentamisen ohjauksen toimintaa on ohjannut ja valvonut valtuuston ja kunnanhallituksen alaisuudessa toimiva liikelaitos- ja lupajohtokunta. Johtokunnan ja rakennustarkastajan tehtävät ja ratkaisovalta ovat määritelty kunnan hallintosäännössä.

Liikelaitoksen johtokunta on hyväksynyt rakentamisen ohjauksen käyttösuunnitelman vuodelle 2020. Liikelaitos- ja lupajohtokunnalle ja kunnanhallitukselle on annettu raportti talouden toteutumistilanteesta neljä kertaa vuodessa kolmen kuukauden välein.

Johtokunnan päätöksenteko on perustunut hyvän hallintotavan mukaisesti julkisuusperiaatteeseen ja avoimuuteen. Rakennustarkastaja ja johtokunta ovat toimittaneet tekemänsä päätökset asioissa, joissa heille on kuntalain ja hallintosäännön mukaan ohjattu päätösvaltaa, tiedoksi ylemmälle viranhaltijalle ja toimielimille, jotta nämä ovat voineet tarvittaessa käyttää kuntalain mukaista otto-oikeuttaan.

Rakennustarkastaja on huolehtinut siitä, että päättäjillä on ollut käytettävissään riittävästi ajantasaista ja oikeellista tietoa päätöksenteon pohjaksi.

Kuntien yhteisen rakennustarkastajan tehtävään liittyy riskejä työmäärän ja työajan riittävyyden suhteen. Uuden toimintamallin käyttöönoton jälkeen näyttää kuitenkin siltä, että kuntien rakennusvalvonnan tehtävät ovat hoidettavissa nykyisillä lupamäärillä. Tehtävien onnistumisen kannalta on tärkeää, että rakennustarkastaja pystyy keskittymään pelkästään rakennusvalvonnan tehtäviin.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Rakentamisen ohjaus	Strategiset tavoitteet:			
	<ul style="list-style-type: none"> - toimivat infrastruktuurin peruspalvelut - yhteistyö yritysten ja yhteisöjen kanssa - osallistuva kuntalainen ja yrittäjä - seutukunnallinen yhteistyö - henkilöriskien hallinta - käyttötalouden hallinta 			
	Tulosalueen toimenpiteet	Arviointikriteeri/ mittari (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Rautjärven ja Parikkalan yhteinen rakennustarkastaja	Lupakäsittelyajan pituus	Lupakäsittelyn aika ei pitene järjestelyn myötä	Lupien käsittelyajat eivät ole pidentyneet, päinvastoin lyhentyneet
	Palvelun laatu	reklamaatioiden määrä	0 kpl.	0 kpl → ei saapuneita reklamaatioita.
Sähköinen luvanhakuprosessi	Sähköisen järjestelmän kautta tulleiden hakemusten % - määrä	90 %	3 kpl haettu paperilla → 96 %	

Palvelujen kysyntää kuvaavat toimintaluvut

Rakennusvalvonta	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rakennusluvut	37	26	22	16	17	31
Rakennusluvan jatkolupa				4	2	-
Toimenpideluvut	37	25	26	10	23	16
Maisematyöluvut	5	2	1	4	1	3
Tilapäinen lupa	1	1	0	0	0	0
Purkamisluvat	4	4	6	6	6	4
Toimenpideilmoitukset	11	23	9	15	11	23
Maa-ainesluvut	3	0	0	0	0	0
Poikkeamisluvat	0	6	3	1	1	1
Katselmukset	142	90	86	87	46	69
Työnjohtajapäätökset					52	20

Arvio tulevasta kehityksestä

Rakennusvalvonnan lupamäärät ovat olleet Rautjärvellä viime vuodet tasaisessa laskussa. Vuoden 2020 lupamäärät näyttävät palautuneen osin koronan takia lähemmäs viiden vuoden takaista tasoa. Nykyisen kaltaisen kehityksen toivoisi jatkuvan, jotta maaseutujen pienten kuntien elinvoima pysyisi ja lisääntyisi.

Rakennustarkastajalla on tärkeä rooli kuntien edustajana ja asiakaspalvelijana välittämässä positiivista kuvaa kunnasta. Mikäli viime vuoden kaltainen kehitys jatkuu ja lupamäärät sekä niihin liittyvät katselmukset lisääntyvät, on tärkeää arvioida kuntien yhteisen rakennustarkastajan tehtävien kehitystä ja järjestää hänelle tarvittaessa riittävä tuki.

Liikelaitos- ja lupajohtokunta

Rautjärven kunnan vesihuoltoliikelaitos, Rautjärven Vesi

Rautjärven kunnan vesihuoltoliikelaitoksen, Rautjärven Veden toimintakertomus ja tilinpäätös löytyy tilinpäätöksestä kohdasta 9. Eriytetyt tilinpäätökset.

6.1.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Rautjärven kunta						
TALOUSARVION <i>TULOSLASKELMAOSAN</i> TOTEUTUMISVERTAILU 2020						
						12/12=100%
<i>ulkoinen / sisäinen</i>						
	Talousarvio 2020	Talous- arvio muutokset	Talousarvio 2020 muutoksen jälkeen	Kunta toteuma ilman vesiliikelaitosta 31.12.2020	Poikkeama	Käyttö %
Toimintatuotot	3 583 335		3 583 335	3 356 168	227 167	93,7
Myyntituotot	711 115		711 115	547 220	163 895	77,0
Maksutuotot	79 600		79 600	64 522	15 078	81,1
Tuet ja avustukset	183 820		183 820	163 299	20 521	88,8
Vuokratuotot	2 587 100		2 587 100	2 556 005	31 095	98,8
Muut toimintatuotot	21 700		21 700	25 122	-3 422	115,8
Toimintakulut	-26 479 267	-95 000	-26 574 267	-26 520 922	-53 345	99,8
<i>Henkilöstökulut</i>	-5 485 347		-5 485 347	-4 952 643	-532 704	90,3
Palkat ja palkkiot	-4 300 209		-4 300 209	-3 931 187	-369 022	91,4
<i>Henkilösivukulut</i>	-1 185 138		-1 185 138	-1 021 456	-163 682	86,2
Eläkekulut	-1 027 964		-1 027 964	-945 627	-82 337	92,0
Muut henkilösivukulut	-157 174		-157 174	-75 829	-81 345	48,2
Palvelujen ostot	-18 160 050		-18 160 050	-17 622 395	-537 655	97,0
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	-979 419		-979 419	-931 075	-48 344	95,1
Avustukset	-205 500		-205 500	-322 408	116 908	156,9
Vuokrakulut	-1 622 451		-1 622 451	-1 649 912	27 461	101,7
Muut toimintakulut	-26 500	-95 000	-121 500	-1 042 489	920 989	858,0
Toimintakate	-22 895 932	-95 000	-22 990 932	-23 164 754	173 822	100,8
Verotulot	13 083 000		13 083 000	12 395 565	687 435	94,7
Valtionosuudet	9 990 509		9 990 509	10 790 945	-800 436	108,0
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>	24 500		24 500	49 222	-24 722	200,9
Korkotuotot	52 500		52 500	68 068	-15 568	129,7
Muut rahoitustuotot	0		0	997	-997	0,0
Korkokulut	-28 000		-28 000	-19 624	-8 376	70,1
Muut rahoituskulut	0		0	-219	219	0,0
Vuosikate	202 077	-95 000	107 077	70 978	36 099	66,3
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 503 300		-1 503 300	-1 481 306	-21 994	98,5
Satunnaiset erät	0		0	0	0	0,0
Tilikauden tulos	-1 301 223	-95 000	-1 396 223	-1 410 328	14 105	101,0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	104 143		104 143	107 000	-2 857	102,7
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 197 080	-95 000	-1 292 080	-1 303 328	11 248	100,9

Verotulojen erittely

Verotulot	Alkuperäinen TA	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteuma	Poikkeama
Kunnan verotulo	10 467 000		10 467 000	10 110 802	-356 198
Osuus yhteisövero- tuotosta	1 861 000		1 861 000	1 602 727	-258 272
Kiinteistövero	755 000		755 000	682 036	-72 964
Verotulot yhteensä	13 083 000		13 083 000	12 395 565	-687 435

Valtion antamaa suoranaista koronatukea veroissa tuli yhteisöveron ryhmäosuuksien muutoksesta noin 336 005 euroa.

Kunnan tuloveron määrätymisen perusteet on esitetty alla olevassa taulukossa:

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo euroa	Muutos %
2016	20,50	52 149 000	-0,8
2017	20,25	49 337 000	-5,7
2018	20,25	50 364 000	+2,1
2019	20,25	50 008 000	-0,7
2020	20,50	50 374 000	+0,7

Vuoden 2020 osalta tuloveron peruste on arvio, joka perustuu VM:n, Verohallinnon ja Suomen Kuntaliiton arvioihin tulojen kehityksestä koko maan tasolla sekä mm. kuntakohtaisiin toteuma- ja väestötietoihin.

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet	Alkuperäinen TA	TA-muu- tokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Talousarvion toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	7 394 915		7 394 915	8 223 064	828 149
Verotuloihin perustuva valtionosuus	1 295 397		1 295 397	1 300 352	4 955
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-386 789		-386 789	-482 855	-96 066
Verotulomenetyksien kompensatio	1 686 986		1 686 986	1 750 384	63 398
Yhteensä	9 990 509		9 990 509	10 790 945	800 436

Valtionosuudet lisääntyivät 602 917 euroa edellisestä vuodesta. Valtion antamaa suoranaista koronatukea valtionosuuksissa ja verotulojen kompensaatiossa olivat noin 827 639 euroa. Lisäksi kunnanvaltuusto hyväksyi 14.12.2020 § 50 Eksotelte jäsenkuntien maksuosuuksien määrätymisperusteista poiketen kertaluonteisena lisäyksenä siirtää vuoden 2020 valtion seitsemänteen lisätalousarvioon perustuvaa koronan aiheuttamiin kustannuksiin 142 893 euroa.

6.1.3 Investointiosan toteutuminen- hankkeittain

Rautjärven kunta

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN
INVESTOINTIOSA 2020

12/12=100%

	TP 2019	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset 2020	Talousarvio 2020 muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2020	Poikkeama	Tot. %
91110 MAAN HANKINTA/MYYNTI							
Investointimenot		-30 000	20 000	-10 000	-2 530	-7 470	25,3
Investointitulot	163 802	50 000		50 000	14 287	35 713	28,6
NETTOMENO	163 802	20 000		40 000	11 757	28 243	29,4
MUUT RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT							
Investointimenot	-165 794	-306 000	104 000	-202 000	-139 827	-104 000	69,2
Käyttöomaisuuden myynti, tulot							
Rahoitusosuudet investointeihin, tulot		55 000			0	55 000	0,0
NETTOMENO	-165 794	-251 000	104 000	-202 000	-139 827	-111 173	69,2
Menot:							
92501 Inv.varaus, äkilliset korjaukset	-3 746	-50 000			-23 201	-26 799	46,4
92505 Kunnantalo		-10 000			-17 531	7 531	175,3
Paloilmoitinjärjestelmä		-10 000					
92510 Hoitokeskus, muutostyöt		-30 000	30 000	0	0	0	0,0
Tammela, ent. kotihoidonkeskus		-30 000					
92513 Simpeleen päiväkot	-10 782	-12 000			-8 293	-3 707	69,1
Haitari välioven uusiminen ja piha-alueen korj.		-12 000					
92520 Kivijärven toimintakeskus		-8 000			-8 878	878	111,0
Rakennusautomaatio		-8 000					
92521 Simpeleen koulu		-9 000	9 000	0	0	0	0,0
Pysäkkikatoksen rakentaminen	-9 670						
Musiiikkihuoneen jäädytys		-9 000					
92523 Rautjärven koulu/Liikuntahalli/kenttä	-90 490	-50 000			-23 400	-26 600	46,8
Itäsiiven sisäilmakorjaus							
Koulurak. jatkokäytön suunnittelu ja muutostyöt		-50 000					
92528 Asemansuuden liikuntahalli/paloasema		-16 000			-18 049	2 049	112,8
92529 Pääkirjasto	-19 899						
92576 Yritystila Ahola		-21 000			-9 597	-11 403	45,7
Teknisen varikon siirto		-21 000					
92578 Kangaskosken kiinteistö		-15 000			-25 919	10 919	172,8
Saunan peruskorjaus		-15 000					
92593 Urheilukentän huoltorakennus		-5 000			0	-5 000	0,0
Rakennusautomaatio		-5 000					
92550 Mustikkakatu 2	-15 974						
92551 Mäntylä vanhustentalo	-9 021						
92552 Kuusela, vanhustentalo	-6 213						
92591 Museoalueen matkailullinen keh.		-80 000	65 000	-15 000	-4 960	-10 040	33,1
KADUT, TIET, TORIT JA PUISTOT							
Investointimenot	-138 900	-217 500	15 000	-202 500	-154 270	-48 230	76,2
Rahoitusosuudet investointeihin, tulot							
NETTOMENO	-138 900	-217 500	15 000	-202 500	-154 270	-15 000	76,2
Menot:							
95110 Kestopäällystys	-86 928	-80 000			-73 037	-6 963	91,3
Asvaltoinnit		-60 000					
Pienkohteet, paikkaukset		-10 000					
Peruskorjaus		-10 000					
95130 Uudisrakentaminen	-9 345	-35 000			-8 000	-27 000	22,9
Liikenneturvallisuussuunn. kohteet		-10 000					
Mikonkadun katusuunnitelma ja hulevesien hallinta		-25 000					
95140 Ympäristökohteet/Puiden uusintaa		-5 000			0	-5 000	0,0
Muut kohteet (puistot, yl.alueet)		-5 000					
95191 Retkeilyreitit, Haukkaavuori		-7 500			-5 964	-1 536	79,5
95155 Kentät	-30 618						
Varastokatos							
Tekonurmen pohjoispäädyn toinen portti							
95192 Nuorten ajorata		-25 000	15 000	-10 000	-6 600	-3 400	66,0
Maastopyörä ja -autorata		-25 000					
95193 Kuntoiluportaat		-20 000			-27 230	7 230	136,2
Rahoitusosuus investointeihin		5 000			5 000	0	100,0
95194 Koirapuistotarvikkeet	-12 009						
95195 Simpeleen urheilukeskuksen liikuntapuisto		-45 000			-33 439	-11 561	74,3
Rahoitusosuus investointeihin		10 000			10 000	0	100,0

95410 SÄHKÖVERKKO JA ULKOVALAISTUSLAIT.							
Investointimenot	-57 765	-60 000			-59 434	-566	99,1
Maakaapelointi, Simpele							
Valaistuksen peruskorjaus		-50 000					
Kiinteistöjen piha-alueet		-10 000					
KONSERNI, KONEET JA KAL.							
Investointimenot		-10 000			0	-10 000	0,0
97123 Kunnanviraston kalusto							
Neuvotteluhuoneiden tilajärjestelyt		-10 000					
HYVINVOINTI, KONEET JA KALUSTO							
Investointimenot	-10 008	-6 000			-6 733	733	112,2
Rahoitusosuudet investointeihin, tulot							
NETTOMENOT	-10 008	-6 000		0	-6 733		
97321 Pääkirjasto, työhöne kalusteet	-5 108						
97345 Päivähoidon kon.kalusto	-4 899						
Ilmalämpöpumppu							
Yläkaapit							
97425 Siivouspalveluiden kalusto		-6 000			-6 733	733	112,2
Yhdistelmäkoneet		-6 000					
ELINympäristö, KONEET JA KALUSTO							
Investointimenot	-38 872	-63 500			-57 920	-5 580	91,2
Käyttöomaisuuden myynti	7 823				8 871	-8 871	
Rahoitusosuudet investointeihin, tulot							
NETTOMENO	-31 048	-63 500		0	-49 049	-14 451	77,2
97420 Teknisen osaston kalusto		-50 000			-46 774	-3 226	93,5
Asemanseutu, ajoleikkuri							
Asemanseutu, kiinteistötraktorin vaihto		-50 000			-46 774		
Käyttöomaisuuden myynti					8 871		
97410 Urheilukeskus, Liikuntapaikat	-31 048	-13 500			-11 146	-2 354	82,6
Käyttöom. myynti	7 823						
Kubota ja etukuormain	-38 872						
Nurmen hoitojyrä ja keskileikkuri		-13 500					
98110 OSAKKEET JA OSUUDET							
Investointimenot							
Hiitolanjoki hanke							
Sotahistoriakeskukseen inv.hanke		-50 000	20 000	-30 000	0	-30 000	0,0
Muut osakkeet ja osuudet, myynnit		0			63 000	-63 000	0,0
NETTOMENO					63 000		
Investointimenot yhteensä	-411 337	-743 000	159 000	-584 000	-420 715	-159 000	72,0
Käyttöomaisuuden myynti	171 626	0		50 000	86 158	-86 158	0,0
Rahoitusos./muut tulot investointeihin		105 000			15 000	90 000	14,3
Investointitulot yhteensä	171 626	105 000		50 000	101 158	3 842	96,3
NETTOMENO YHTEENSÄ	-239 712	-638 000	159 000	-534 000	-319 558	-214 442	59,8

Investoinnit

Investointimenot olivat vuonna 2020 -420.715 € (TA + muutokset 584.000 €). Tilikauden aikana tehdyt investointisuunnitelman talousarvionmuutokset ovat lueteltuna alla. Muutosten jälkeen investointien nettomeno oli vuoden lopussa -319.558 euroa ja 59,8 %.

Investointisuunnitelma ei sisältänyt suuria uudis- tai korjausrakentamisen hankkeita. Suurimpina investointeja toteutettiin kestopäällystyksen uusimista Simpeleellä ja Asemanseudulla sekä katuväläistuksen peruskorjausta.

Talousarvionmuutokset

Menot:

92510 Hoitokeskus muutostyöt

TA -30.000 € → muutos 30.000 €

Syy: Tammelan siiven muutostöihin varauduttiin 30.000 eurolla. Eksote otti tilan uudestaan käyttöön eikä tilaan vaadittu korjaustoimenpiteitä.

92521 Simpeleen koulu

TA -9.000 € → muutos 9.000 €

Syy: Musiikkiluokan jäähditys ratkaistiin paikallisesti ilmalämpöpumpulla, jonka hankinta ja asennus siirrettiin käyttötalouteen.

92591 Sotahistoriakeskusten rakentaminen (MieKaSo-hanke)

TA -80.000 € → muutos 65.000 € → jää 15.000 €

Syy: Komppaniapäällikön talon muutostöille sotahistoriakeskukseksi ei ehditty saada haettua avustusta. Hankkeen toteuttamiseen on varauduttu 2021 talousarviossa.

95192 Nuorten ajorata (maastopyöräily)

TA -25.000 € → muutos 15.000 € → jää 10.000 €

Syy: Konkalammen alueen maastopyöräilyllisiä hyödyntämismahdollisuuksia selvitti Suomen Maastotieto Oy, jonka raportti valmistui syksyllä. Toimenpiteiden toteuttamiseen on varauduttu 2021 talousarviossa ja ne toteutetaan E-10 reitin kunnostamisen yhteydessä.

98110 Osakkeet ja osuudet; Mietttilän kasarmialueen kehittämishanke (MieKaKe-hanke)

TA -50.000 € → muutos 40.000 € → jää 10.000 €

Syy: Hankkeen toteuttaminen siirtyi ja siihen on varauduttu 2021 talousarviossa. Jätettiin varaus suunnittelutarpeille.

Tulot:

Rahoitusosuudet investointeihin

TA 55.000 € → muutos 40.000 € → jää 15.000 €

Syy: Komppaniapäällikön talon muutostöiden toteuttamisen ehtona oli avustus. Avustus ei ehtinyt vuodelle 2020. Simpeleen urheilukeskuksen ja kuntoiluportaiden avustuspäätöksien mukaiset avustustulot jäivät ohjelmaan.

Talousarvion investointimenojen muutokset olivat 159.000 euroa ja -tulojen 40.000 euroa.

Poikkeamat investoinneissa

- 92505 Kunnantalon paloilmoinjärjestelmä
  - TA -10.000, toteuma -17.531, poikkeama -7.531 → koko paloilmoinjärjestelmä oli järkevää päivittää kerralla (Eymplk 30.09.2020 § 68)

- 92578 Kangaskosken kiinteistön saunan peruskorjaus
  - TA -15.000, toteuma -25.919, poikkeama -10.919 → ottaen huomioon saunan kunto ja tuleva käyttö, oli tarkoituksenmukaista tehdä tarvittavat muutostyöt sauna- ja pesuhuonetiloihin

6.1.4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisvertailu 31.12.2020						
Rautjärven kunta <i>sis. Vesiliikelaitos</i>	Talousarvio euroa	TA- muutos euroa	TA- muutosten jälkeen	Toteutuma euroa	Poikkeama euroa	
Toiminnan rahavirta	432 543	-95 000	337 543	1 224 255,47	886 712,31	
Vuosikate	432 543	-95 000	337 543	296 427,74	-41 115,42	
Satunnaiset erät	0	0	0	0,00	0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	927 827,73	927 827,73	
Investointien rahavirta	-638 000	119 000	-519 000	-481 981,62	37 018,38	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-743 000	159 000	-584 000	-583 139,10	860,90	
Rahoitusosuudet investointeihin	105 000	-40 000	65 000	15 000,00	-50 000,00	
Hyödykkeiden luovutustulo	0		0	86 157,48	86 157,48	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-205 457	24 000	-181 457	742 273,85	923 730,69	
Rahoituksen rahavirta:						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	24 762,47	24 762,47	
Antolainasaamisten lisäys	0					
Antolainasaamisten vähennys	0			24 762,47	24 762,47	
Lainakannan muutokset	2 000 000	0	2 000 000	-2 291 059,46	-4 291 059,46	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0			65 000,00		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-425 000		-425 000	-556 059,46	-131 059,46	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 425 000		2 425 000	-1 800 000,00	-4 225 000,00	
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0,00	0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset	26 000		26 000	589 131,02	563 131,02	
Toimeksiant.varojen ja po muut.				-3 808,54	-3 808,54	
Vaihto-omaisuuden muutos				0,00	0,00	
Saamisten muutos	0		0	131 290,00	131 290,00	
Korottomien velkojen muutos	26 000		26 000	461 649,56	435 649,56	
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 820 543	24 000	1 844 543	-934 892,12	-2 779 435,28	

6.1.5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN YHTEENVETO 2020										
Ei sisällä Vesiliikelaitosta										
KÄYTTÖTALOUSOSA sis. sisäiset										
Määrärahat						Tuloarviot				
Toimielin ja tulosalueet	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutunut	Poikkeama	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutunut	Poikkeama
Kunnanhallitus	-17 461 699	-95 000	-17 556 699	-18 361 813,40	805 114,44	197 420		197 420	184 043,32	13 376,72
Osallisuus ja päätöksenteko	-1 424 682		-1 424 682	-1 258 693,05	-165 988,95	162 600		162 600	158 019,55	4 580,45
Elinvoimaisuuden kehittäminen	-257 875		-257 875	-198 747,73	-59 127,23	28 820		28 820	12 446,90	16 373,14
Kuntien yhteiset palvelut	-15 779 142	-95 000	-15 874 142	-16 904 372,62	1 030 230,62	6 000		6 000	13 576,87	-7 576,87
Hyvinvointilautakunta	-6 973 637		-6 973 637	-6 318 339,28	-655 297,96	855 315		855 315	815 678,29	39 636,59
Hyvinvoinnin edistäminen	-6 973 637		-6 973 637	-6 318 339,28	-655 297,96	855 315		855 315	815 678,29	39 636,59
Elinympäristölautakunta	-1 970 886		-1 970 886	-1 781 487,55	-189 398,69	2 518 000		2 518 000	2 330 923,04	187 077,04
Elinympäristöpalvelut	-1 970 886		-1 970 886	-1 781 487,55	-189 398,69	2 518 000		2 518 000	2 330 923,04	187 077,04
Liikelaitos- ja lupajohdokunta	-73 044		-73 044	-59 280,85	-13 763,51	12 600		12 600	25 523,20	-12 923,32
Rakentamisen ohjaus	-73 044		-73 044	-59 280,85	-13 763,51	12 600		12 600	25 523,20	-12 923,32
Käyttötalous yhteensä	-26 479 267	-95 000	-26 574 267	-26 520 921,08	-53 345,72	3 583 335		3 583 335	3 356 167,85	227 167,03

TULOSLASKELMA-OSA										
Määrärahat						Tuloarviot				
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutunut	Poikkeama	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutunut	Poikkeama
Verotulot						13 083 000		13 083 000	12 395 565,33	687 434,67
Valtionosuudet						9 990 509		9 990 509	10 790 945,31	-800 436,27
Korkotuotot						52 500		52 500	68 067,52	-15 567,52
Muut rahoitustuotot										
Korkokulut	-28 000		-28 000	-19 623,97	-8 375,99					
Muut rahoituskulut				-218,53	218,53					
Tuloslaskelmaosa yhteensä	-28 000		-28 000	-19 842,50	-8 157,46	23 126 009		23 126 009	23 254 578,16	-128 569,12

INVESTOINTIOSA										
Määrärahat						Tuloarviot				
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutunut	Poikkeama	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutunut	Poikkeama
Maan hankinta/ myynti	-30 000	20 000	-10 000	-2 530,00	-7 470,00	50 000		50 000		50 000,00
Muut rakennukset ja rakennelmat	-306 000	104 000	-202 000	-139 827,33	-62 172,67	40 000	-40 000	0		
Kadut, tiet ja puistot/Muut maa- ja vesirakenteet	-217 500	15 000	-202 500	-154 270,43	-48 229,57	15 000		15 000	15 000,0	0,00
Sähköverkko ja ulkovalaistus-laitteet	-60 000		-60 000	-59 434,13	-565,87					
Konserni kon. ja kalusto	-10 000		-10 000	0,00	-10 000,00					
Hyvinvointi. kon. ja kalusto	-6 000		-6 000	-6 733,00	733,00					
Elinymp. kon. ja kalusto	-63 500		-63 500	-57 920,19	-5 579,81					
Osakkeet ja osuudet	-50 000	20 000	-30 000	0,00	-30 000,00					
Investointiosa yht.	-743 000	159 000	-584 000	-420 715,08	-163 284,92	105 000	-40 000	65 000	15 000,00	50 000,00

RAHOITUSOSA										
Määrärahat						Tuloarviot				
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutunut	Poikkeama	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutunut	Poikkeama
Antolainauksen muutokset										
Antolainasaam. lisäykset										
Antolainasaam. vähenn.										
Lainakannan muutokset										
Pitkäaikaisten lainojen I										
Pitkäaikaisten lainojen v	-900 000		-900 000	-286 292,64	-613 707,36					
Lyhytaikaisten lain. muutos	0		0	-1 887 924,12	1 887 924,12					
Oman pääoman muutokset										
Vaikutus maksuvalmiuteen										
TALOUSARVION LOPPUSUMMA	-28 150 267	64 000	-28 086 267	-29 135 695,42	1 049 428,66	26 814 344	-40 000	26 774 344	26 625 746,01	148 597,91

7. Tilinpäätöslaskelmat

7.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	Toteutuma	Tilinpäätös
Ulkoinen/koko kunta	2020	2019
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	1 104 057,48	1 364 869,36
Maksutuotot	64 121,80	77 261,34
Tuet ja avustukset	163 299,19	246 031,07
Vuokratuotot	1 128 704,56	1 168 387,30
Muut toimintatuotot	25 121,88	43 778,73
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 485 304,91	2 900 327,80
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-4 013 984,12	-4 351 640,45
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-968 049,18	-1 048 463,16
Muut henkilösivukulut	-78 219,55	-121 024,37
Palvelujen ostot	-17 720 925,17	-17 955 884,67
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 042 958,05	-1 137 030,27
Avustukset	-322 407,63	-200 337,73
Vuokrat	-225 985,36	-234 967,56
Muut toimintakulut	-1 045 046,15	-87 773,07
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 417 575,21	-25 137 121,28
TOIMINTAKATE	-22 932 270,30	-22 236 793,48
Verotulot	12 395 565,33	12 599 330,18
Valtionosuudet	10 790 945,31	10 188 028,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	61 649,81	64 437,96
Muut rahoitustuotot	996,72	1 126,57
Korkokulut	-20 240,60	-30 433,89
Muut rahoituskulut	-218,53	-2 031,90
VUOSIKATE	296 427,74	583 663,44
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-1 644 812,68	-1 710 077,60
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0,00	60 472,59
TILIKAUDEN TULOS	-1 348 384,94	-1 065 941,57
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	106 999,66	104 142,52
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 241 385,28	-961 799,05

7.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA			
		Toteuma	Toteuma
Koko kunta		2020	2019
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate		296 427,74	583 663,44
Satunnaiset erät		0,00	60 472,59
Tulorahoituksen korjauserät		927 827,73	46 292,14
Investointien rahavirta			
Investointimenot		-583 139,10	-783 829,15
Rah.osuudet invest. menoihin		15 000,00	17539,77
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		86 157,48	174 510,11
Toiminnan ja invest. rahavirta		742 273,85	98 648,90
Rahoituksen rahavirta			
Antolainojen muutokset			
Antolainojen vähennykset		24 762,47	24 623,11
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		65 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-556 059,46	-1 319 695,81
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-1 800 000,00	2 463 636,35
Oman pääoman muutokset		0,00	198 044,40
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiant.var.ja po:n muut.		-3 808,54	-148 627,51
Vaihto-omaisuuden muutos		0,00	6 000,00
Saamisten muutos		131 290,70	683 991,80
Korottomien velkojen muutos		461 649,56	-807 877,82
Rahoituksen rahavirta		-1 677 165,27	1 100 094,52
RAHAVAROJEN MUUTOS		-934 891,42	1 198 743,42
RAHAVAROJEN MUUTOS		934 891,42	-1 198 743,42

7.3 Tase

TASE	Tilivuosi 2020	Tilivuosi 2019
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
2. Muut pitkävaikutteiset meno	0,00	14 010,15
Aineettomat hyödykkeet yht.	0,00	14 010,15
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 937 483,04	1 944 424,54
2. Rakennukset	17 615 909,46	18 598 563,43
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	3 762 128,28	3 884 999,60
4. Koneet ja kalusto	112 172,30	117 633,90
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	40 923,46	0,00
Aineelliset hyödykkeet yht	23 468 616,54	24 545 621,47
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	3 228 940,32	3 320 493,30
2. Joukkovelkak.lainasaamiset	0,00	333 096,06
3. Muut lainasaamiset	336 421,76	336 421,76
4. Muut saamiset	56 950,00	56 950,00
Sijoitukset yhteensä	3 622 312,08	4 046 961,12
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	27 090 928,62	28 606 592,74
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
2. Lahj.rahastojen erityiskatt	43 837,88	36 957,96
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT	43 837,88	36 957,96
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
4. Muu vaihto-omaisuus	462 727,00	462 727,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	462 727,00	462 727,00
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
2. Lainasaamiset	139 187,54	163 950,01
Pitkäaik.saamiset yhteensä	139 187,54	163 950,01
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	272 360,57	314 821,48
2. Lainasaamiset	25 113,60	25 113,60
3. Muut saamiset	74 912,76	103 227,85
4. Siirtosaamiset	182 676,43	243 191,13
Lyhytaikaiset saamiset yht.	555 063,36	686 354,06
Saamiset yhteensä	694 250,90	850 304,07
III Rahoitusarvopaperit		
4. Muut arvopaperit	594 980,22	560 342,05
Rahoitusarvopaperit yht.	594 980,22	560 342,05
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	535 833,95	1 505 363,54
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 287 792,07	3 378 736,66
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 422 558,57	32 022 287,36

T A S E	Tilivuosi	Tilivuosi
	2020	2019
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	-9 426 835,73	-9 426 835,73
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	-8 637 817,68	-9 932 712,79
V Tilikauden yli/alijäämä	1 241 385,28	961 799,05
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-16 823 268,13	-18 397 749,47
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
VARAUKSET		
1. Poistoero	-2 467 948,98	-2 574 948,64
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	-2 467 948,98	-2 574 948,64
PAKOLLISET VARAUKSET		
2. Muut pakolliset varaukset	-1 381 540,95	-473 450,22
PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	-1 381 540,95	-473 450,22
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	-355 992,22	-326 420,84
3. Muut toimeksiantojen pääoma	-807 523,37	-834 023,37
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.	-1 163 515,59	-1 160 444,21
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	-2 732 389,70	-2 688 267,35
7. Muut velat	-791 336,80	-791 336,80
8. Siirtovelat	-533 490,00	-533 490,00
Pitkäaikainen vieras po. yht.	-4 057 216,50	-4 013 094,15
II Lyhytaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	-1 984 514,00	-4 319 695,81
5. Saadut ennakot	-69 818,94	-64 983,63
6. Ostovelat	-504 710,56	-211 959,08
7. Muut velat	-77 293,02	-88 136,02
8. Siirtovelat	-892 731,90	-717 826,13
Lyhytaikainen vieras po. yht.	-3 529 068,42	-5 402 600,67
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-7 586 284,92	-9 415 694,82
VASTATTAVAA	-29 422 558,57	-32 022 287,36

7.4 Konsernilaskelmat

RAUTJÄRVEN KUNTA			
KONSERNITULOSLASKELMA			
		2020	2019
		€	€
Toimintatuotot		21 488 266,16	20 501 793,73
Valmistus omaan käyttöön		-	-
Toimintakulut		-44 166 538,48	-42 798 597,62
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta/tappiosta		5 553,46	2 904,04
Toimintakate		- 22 672 718,86	- 22 293 899,85
Verotulot		12 378 233,24	12 581 781,07
Valtioinosuudet		11 418 206,36	10 777 690,52
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot		62 203,56	59 145,74
Muut rahoitustuotot		15 024,20	20 861,22
Korkokulut		-70 494,50	-56 987,20
Muut rahoituskulut		-103 104,84	-4 047,71
Vuosikate		1 027 349,15	1 084 543,78
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot		-2 273 139,52	-2 348 934,80
Omistuksen eliminointierot		-	-
Satunnaiset erät		29 876,05	291 471,28
Tilikauden tulos		- 1 215 914,31	- 972 919,74
Tilinpäätössiirrot		46 989,17	-36 173,60
Tilikauden verot		-22 415,39	-9 946,11
Laskennalliset verot		-6 387,36	9 782,38
Vähemmistöosuudet		-20 154,73	2 243,28
Tilikauden ylijäämä/alijäämä		- 1 217 882,62	- 1 007 013,79

Rautjärven kunta		
RAHOITUSLASKELMA	2020	2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 027 349,15	1 084 543,78
Satunnaiset erät	29 876,05	291 471,28
Tilikauden verot	- 22 415,39	- 9 946,11
Tulorahoituksen korjauserät	73 700,11	- 206 076,16
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 108 509,92	1 159 992,79
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 893 032,27	- 1 210 711,68
Investoinnit tytäryritykseen	-	-
Rahoitusosuudet inv.menoihin	34 656,89	54 637,95
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	76 174,13	520 499,33
Investointien rahavirta yhteensä	- 782 201,25	- 635 574,40
Toiminnan ja investointien rahavirta	326 308,67	524 418,40
Rahoituksen rahavirta		
Antolainasaamisten lisäykset	-	-
Antolainasaamisten vähennykset	24 762,47	24 623,11
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	377 429,06	- 1 654 365,25
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 846 949,29	2 216 936,88
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 1 669 288,30	-
	- 2 114 046,06	587 194,74
Oman pääoman muutokset	3 645,00	193 544,40
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja po:n muutokset	- 20 596,73	- 169 396,04
Vaihto-omaisuuden muutos	- 18 530,55	21 738,48
Saamisten muutos ilman laskennallisia veroja	612 713,44	- 11 823,96
Korottomien velkojen muutos	288 368,83	87 516,08
Muut maksuvalmiuden muutokset	861 954,99	- 71 965,44
Rahoituksen rahavirta	- 1 248 446,07	708 773,71
Rahavarojen muutos	- 922 137,40	1 233 192,11
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 453 417,87	2 375 555,27
Rahavarat 1.1.	2 375 555,27	1 142 363,16
	- 922 137,40	1 233 192,11

RAUTJÄRVEN KUNTA			
KONSERNITASE			
		2020	2019
VASTAAVAA		€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT		34 562 248,56	36 415 965,64
Aineettomat hyödykkeet		272 477,02	313 548,15
Aineettomat oikeudet		158 451,00	136 902,08
Muut pitkävaikutteiset menot		72 819,73	106 661,49
Ennakkomaksut		41 206,28	69 984,58
Aineelliset hyödykkeet		31 235 128,50	32 878 445,58
Maa- ja vesialueet		2 286 237,43	2 293 178,93
Rakennukset		23 497 623,53	25 031 673,01
Kiinteät rakenteet ja laitteet		4 975 706,94	5 167 011,94
Koneet ja kalusto		342 726,21	341 345,03
Muut aineelliset hyödykkeet		17 020,59	19 844,33
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		115 813,81	25 392,35
Sijoitukset		1 721 462,43	2 133 397,20
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet		-	-
Osakkuusyhteisöosuudet		673 412,14	691 904,93
Osakkeet ja osuudet		946 108,62	1 006 454,54
Muut lainasaamiset		36 421,76	369 517,82
Muut saamiset		65 519,91	65 519,91
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		1 333 180,61	1 090 574,71
Valtion toimeksiannot		1 226 408,80	1 053 616,75
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet		106 771,81	36 957,96
VAIHTUVAT VASTAAVAT		4 526 907,82	6 014 092,50
Vaihto-omaisuus		631 064,01	612 533,46
Aineet ja tarvikkeet		140 836,26	121 933,86
Keskeneräiset tuotteet		27 500,74	27 872,60
Muu vaihto-omaisuus		462 727,00	462 727,00
Saamiset		2 442 425,94	3 026 003,77
Pitkäaikaiset saamiset		882 812,66	1 263 500,16
Myyntisaamiset		218 256,47	627 789,20
Lainasaamiset		-1 515,19	- 55 335,58
Muut saamiset		525 518,97	525 518,97
Siirtosaamiset		1 364,86	1 577,56
Lainasaamisten pääomat		139 187,55	163 950,01
Lyhyaikaiset saamiset		1 559 613,28	1 762 503,61
Myyntisaamiset (ly)		481 174,00	368 583,69
Lainasaamiset (ly)		574 955,71	804 843,40
Muut saamiset (ly)		193 033,03	244 006,77
Siirtosaamiset (ly)		310 450,54	345 069,75
Rahoitusomaisuusarvopaperit		608 041,04	573 276,62
Rahat ja pankkisaamiset		845 376,83	1 802 278,65
VASTAAVAA YHTEENSÄ		39 089 156,38	42 430 058,14

VASTATTAVAA		2020	2019
		€	€
OMA PÄÄOMA		19 734 941,87	21 524 776,05
	Peruspääoma	9 426 835,73	9 426 835,73
	Arvonkorotusrahasto	47 783,09	47 783,09
	Muut omat rahastot	622 391,77	625 979,14
	Edellisten tilikausien yli-alijäämä	10 855 813,90	12 431 191,88
	Tilikauden yli-/alijäämä	- 1 217 882,62	- 1 007 013,79
VÄHEMMISTÖOSUDET		226 065,22	263 017,70
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET			
	Poistoero	-	-
	Vapaaehtoiset varaukset	-	-
PAKOLLISET VARAUKSET		385 827,51	336 297,50
	Eläkevaraukset		
	Muut pakolliset varaukset	385 827,51	336 297,50
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		2 482 533,08	2 260 523,90
VIERAS PÄÄOMA		16 259 788,70	18 045 442,97
	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	7 134 649,17	7 300 087,85
	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 107 295,89	1 693 783,17
	Pitkäaikainen laskennallinen verovelka	118 012,36	111 625,00
	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	2 831 114,78	4 866 915,81
	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	4 068 716,50	4 073 031,14
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		39 089 156,38	42 430 058,14

8. Tilinpäätöksen liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemman arvoon. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemman todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamisten ja rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemman todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai takaisinostoarvoon.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat oikaisut

Vesihuolto

Rautjärven kunnan vesihuoltoliikelaitos (Rautjärven vesi) toimii kunnan toiminnasta eriyttynä liikelaitoksena.

Hulevesien järjestämisvastuu on edelleen kunnalla.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot				
<i>Toimintatuotot tehtävälaitteittain</i>				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Kunnanhallitus			184 043,32	266 371,28
Hyvinvointilautakunta			540 178,29	682 217,66
Elinympäristölautakunta			1 179 123,04	1 367 530,19
Liikelaitos- ja lupajohtokunta			581 960,26	584 208,67
Yhteensä	21 488 266,16	20 501 793,73	2 485 304,91	2 900 327,80
Tuloslaskelma kokonaisuudessaan on esitetty kohdassa Tilikauden tuloksen muodostuminen.				
<i>Verotulojen erittely</i>				
	Kunta			
	2020	2019		
Kunnan tulovero	10 110 801,95	10 114 032,58		
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 602 727,47	1 730 154,31		
Kiinteistövero	682 035,91	755 143,29		
Muut verotulot				
Verotulot yhteensä	12 395 565,33	12 599 330,18		
<i>Valtionosuuksien erittely</i>				
	Kunta			
	2020	2019		
Yleinen valtionosuus				
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	8 223 064,31	9 286 914,00		
Verotuloihin perustuva valtionosuus	1 300 352,00	1 281 204,00		
Sosiaali- ja terveydenh. valtionosuus				
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-482 855,00	-380 090,00		
Verotulomenetyksen kompensatio	1 750 384,00			
Valtionosuudet yhteensä	10 790 945,31	10 188 028,00		
Valtionosuuksiin sisältyy koronatukea 827 639 euroa.				
<i>Pakollisten varausten muutokset</i>				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Eläkevastuu 1.1.2020	0,00	0,00		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Eläkevastuu 31.12.2020	0,00	0,00		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.2020	0,00	0,00	368 950,22	320 236,25
Lisäykset tilikaudella		0,00	912 590,73	48 713,97
Vähennykset tilikaudella		0,00		0,00
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.2020	0,00	0,00	1 281 540,95	368 950,22
Muut pakolliset varaukset 1.1.2020	336 297,50	378 674,40	104 500,00	100 000,00
Lisäykset tilikaudella	54 030,01	0,00	0,00	4 500,00
Vähennykset tilikaudella	-4 500,00	-42 376,90	-4 500,00	
Muut pakolliset varaukset 31.12.2020	385 827,51	336 297,50	100 000,00	104 500,00
Eksoten alijäämästä on tehty pakollinen varaus 1.281.540,95 euroa				

<i>Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot</i>					
		Konserni		Kunta	
		2020	2019	2020	2019
Muut toimintatuotot					
	Maa-alueiden myyntivoitot		0,00	4 815,01	0,00
	Rakennusten myyntivoitot		0,00		
	Muut myyntivoitot	29 876,05	291 471,28	9 500,97	75 364,47
	Myyntivoitot yhteensä	29 876,05	291 471,28	14 315,98	75 364,47
Muut toimintakulut			0,00		
	Myyntitappiot yhteensä	34 052,98	0,00	34 052,98	734,05

KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET			
		Poistomenetelmä	Poistoaika / tai %
Aineettomat hyödykkeet			
	Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot			
	Perustamis- ja järjestelymenot	tasapoisto	3 vuotta
	Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto	3 vuotta
	Konserniliikearvo	tasapoisto	5 vuotta
	Liikearvo	tasapoisto	5 vuotta
	Atk-ohjelmistot	tasapoisto	3 vuotta
	Muut	tasapoisto	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
	Maa- ja vesialueet		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat			
	Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	tasapoisto	25 v
	Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	tasapoisto	20 v
	Koulurakennukset ja päiväkod., kiviset	tasapoisto	20 v
	Koulurakennukset ja päiväkod., puiset	tasapoisto	20 v
	Simpeleen koulu (2016 pk) kv 12.12.2016	tasapoisto	30 v
	Terveysasemat, kiviset	tasapoisto	25 v
	Paloasemat	tasapoisto	30 v
	Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 v
	Talourakennukset	tasapoisto	20 v
	Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	20 v
	Asuinrakennukset		
	Kerrostalot, kiviset	tasapoisto	35 v - 40 v
	Kerrostalot, puiset	tasapoisto	30 v - 40 v
	Rivitalot, kiviset	tasapoisto	30 v - 40 v
	Rivitalot, puiset	tasapoisto	30 v - 40 v
	Pientalot, puiset	tasapoisto	30 v - 40 v
	Peruskorjaukset, yli sitovuustason	tasapoisto	uudisrak. poistoaika
	Perusparannukset	tasapoisto	enint. 15 v.
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
		menojäännös-poisto	
	Kadut, tiet, torit ja puistot		20 %
	Sillat, laiturit ja uimalat		25 %
	Muut maa- ja vesirakenteet		20 %
	Vedenjakeluverkosto		7% - 10%
	Viemäriverkko		7% - 10%
	Kaukolämpöverkko		15 %
	Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet		20 %
	Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset		22 %
	Muut putki- ja kaapeliverkot		20 %
	Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet		20% - 25 %
	Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet		20 %
	Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet		20% - 25%
Koneet ja kalusto			
		tasapoisto	
	Puiset alukset ja muut uivat työkoneet		8 vuotta
	Muut kuljetusvälineet		4 - 10 vuotta
	Muut liikkuvat työkoneet		5 vuotta
	Muut raskaat koneet		10 vuotta
	Muut kevyet koneet		5 vuotta
	Atk-laitteet		3 - 5 vuotta
	Muut laitteet ja kalusteet		3 - 5 vuotta
Käytetty omaisuus			
			1/2 uuden vast. poistoaajasta
Muut aineelliset hyödykkeet			
	Luonnonvarat		käytön mukainen poisto
	Arvo- ja taide-esineet		ei poistoa
	Muut hyödykkeet		

RAUTJÄRVEN KUNTA									
									Tilinpäätös 31.12.2020
									Taseen liitetieto, vastaavaa
Pysyvät vastaavat									
	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet					
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
	Aineetto- mat oikeudet	Muut pitkä- vaikutt. menot	Aineettomat hyödykk. yhteensä	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset	Kiinteät raken- teet ja laitt.	Koneet ja kalusto	Keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.20	0,00	14 010,15	14 010,15	1 944 424,54	18 598 563,43	3 884 999,60	117 633,90	0,00	24 545 621,47
Lisäykset tilik.			0,00	2 530,00	199 290,49	275 741,96	64 653,19	40 923,46	583 139,10
Rahoitusos.tilik.			0,00			-15 000,00			-15 000,00
Vähennykset tilik.aikana			0,00	-9 471,50			-4 870,00		-14 341,50
Siirrot erien välillä			0,00				0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-14 010,15	-14 010,15		-1 181 944,46	-383 613,28	-65 244,79		-1 630 802,53
Hankintameno 1.1.20	0,00	0,00	0,00	1 937 483,04	17 615 909,46	3 762 128,28	112 172,30	40 923,46	23 468 616,54
Pysyvien vastaavien sijoitukset									
	Osakkeet ja osuudet								
	€	€	€	€	€	€	€		
	Osakkeet tytäryht.	Kuntayhty- mäosuudet	Osakkeet osakkuus ja muut omist.yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Osakkeet ja osuudet yhteensä	Saamiset muut yht.	Sijoitukset yhteensä		
Hankintameno 1.1.20	760 089,84	986 071,86	652 620,13	921 711,47	3 320 493,30	726 467,82	4 046 961,12		
Lisäykset tilik.				0,00	0,00	-333 096,06	-333 096,06		
Rahoitusos.tilik.					0,00				
Vähennykset tilik.aikana			-44 552,98	-47 000,00	-91 552,98		-91 552,98		
Hankintameno 31.12.20	760 089,84	986 071,86	608 067,15	874 711,47	3 228 940,32	393 371,76	3 622 312,08		
PYSYVÄT VASTAAVAT TASEEN MUKAAN			€	€					
	Aineettomat hyödykkeet		0,00						
	Aineelliset hyödykkeet		23 468 616,54						
	Sijoitukset		3 622 312,08	27 090 928,62					

<i>Taseen liitetieto, vastaavaa</i>					
Saamisten erittely					
		2020		2019	
		Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä					
	Myyntisaamiset	0,00	16 350,76	0,00	24 957,72
	Lainasaamiset	300 000,00	0,00	300 000,00	0,00
	Muut saamiset	23 400,00	0,00	23 400,00	0,00
	Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
	<i>Yhteensä</i>	<i>323 400,00</i>	<i>16 350,76</i>	<i>323 400,00</i>	<i>24 957,72</i>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä					
	Myyntisaamiset	0,00	30 016,36	0,00	29 342,41
	Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
	Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
	Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
	<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>30 016,36</i>	<i>0,00</i>	<i>29 342,41</i>
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä					
	Myyntisaamiset	0,00	267,55	0,00	0,00
	Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
	Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
	Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
	<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>267,55</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
Saamiset yhteensä		323 400,00	46 634,67	323 400,00	54 300,13
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät					
		Konserni		Kunta	
		2020	2019	2020	2019
	Lyhyt aikaiset siirtosaamiset	299 008,17	334 487,64		
	Muut			16 503,12	201 451,88
	Lyhyt aikaiset siirtosaamiset yht.	299 008,17	334 487,64	16 503,12	201 451,88
Rahoitusarvopaperit					
		2020	2019		
	Muut arvopaperit				
	Metsäliitto Osk lisäosuudet	594 980,22	560 925,27		
	<i>Rahoitusarvopaperit yhteensä</i>	<i>594 980,22</i>	<i>560 925,27</i>		
	Arvoa lisää vuosittain lisäosuuksille maksettava korko				

<i>Taseen liitetieto, vastattavaa</i>				
Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	9 426 835,73	9 426 835,73	9 426 835,73	9 426 835,73
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	9 426 835,73	9 426 835,73	9 426 835,73	9 426 835,73
Arvonkorotusrahasto 1.1.	47 783,09	0,00	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	47 783,09	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	47 783,09	47 783,09	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	625 979,14	0,00		
Siirrot rahastoon	0,00	0,00		
Siirrot rahastosta	3 587,37	0,00		
Muut omat rahastot 31.12.	622 391,77	625 979,14	0,00	0,00
Muu oma pääoma				
Ed. tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	12 431 191,88	12 252 760,90	9 932 712,79	9 667 900,16
Vähennys: Siirretyt	-568 364,19		-333 096,06	362 138,95
Ed. tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	10 855 813,90	12 431 191,88	8 637 817,68	9 932 712,79
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 217 882,62	-1 007 013,79	-1 241 385,28	-961 799,05
Oma pääoma yhteensä	19 734 941,88	21 524 776,06	16 823 268,13	18 397 749,47
Pitkäaikaiset velat				
			Kunta	
			2020	2019
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>			4 057 216,50	4 013 094,15
Velat, jotka eräänntyvät myöhemmin kuin vuoden kuluttua				
Ed. tilikausien yli-/alijäämään oikaistu 2016-2019 kuuluvia tapahtumia yhteensä 333.096,06 euroa.				
20/209	TP kunn. sij. Eliminointi		-166 548,03	
20/213	Elim.2016 lähtien väärin/korjaus (korj. vää		-166 548,03	
	korjattu tos 20/186.		-333 096,06	
Pitkäaikaisten lainojen vertailulukku vuodelta 2019 on 2.688.267,35 €, joka on vain 7.877,65 € vähemmän kuin 31.12.2020. Tämä johtuu siitä, että tilinpäätöksessä 2019 Handelsbankin laina 540.909,08 € oli kirjattu kokonaan lyhytaikaisiin velkoihin tilille 2310 pankin ilmoituksen mukaan. Lainaa ei kuitenkaan lyhennetty kuin 77 000 euroa vuoden 2020 aikana, joten siksi saldo ei pienentynyt.				

Vieras pääoma					
		2020		2019	
		Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset
Velat tytäryhteisöille					
	Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
	Ostovelat	0,00	28 846,69	0,00	25 524,32
	Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
	Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
	Yhteensä	0,00	28 846,69	0,00	25 524,32
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä					
	Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
	Ostovelat	0,00	0,00	0,00	-392 412,36
	Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
	Siirtovelat	533 490,00	0,00	533 490,00	0,00
	Yhteensä	533 490,00	0,00	533 490,00	-392 412,36
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille					
	Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
	Ostovelat	0,00	0,00	0,00	720,00
	Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
	Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
	Yhteensä	0,00	0,00	0,00	720,00
Vieras pääoma yhteensä		533 490,00	28 846,69	533 490,00	-366 168,04
muiden velkojen erittely					
		Konserni		Kunta	
		2020	2019	2020	2019
Muut velat					
	Liittymismaksut			791 336,80	791 336,80
	Liittymismaksut ja muut velat	674 519,49	614 087,50		
	Muut velat yhteensä	674 519,49	614 087,50	791 336,80	791 336,80
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät					
		Konserni		Kunta	
		2020	2019	2020	2019
Lyhyt aikaiset siirtovelat					
	Palkkojen jaksotukset	44 662 526,53	40 654 809,18	549 615,59	532 831,42
	Valtionosuusennakoiden pal.			132 507,96	133 330,14
	Muut vak.maksut/TA			97 575,08	26 356,82
	muut	586 684,70	3 264 361,42	0,00	0,00
	Siirtovelat yhteensä	45 249 211,23	43 919 170,60	779 698,63	692 518,38
Konsernitilin luottolimiitti					
		2020	2019		
		300 000,00	300 000,00		
Kiinteistöihin kohdistuvia liittymismaksuja on aktivoitu taseeseen, mutta liittymismaksut eivät ole määrältään olennaisia.					
Pysyvien vastaavien hyödykkeisiin sisältyy valtionperintönä ja testamenteilla saatuja metsätiloja ja rakennuksia.					
Muiden velkojen liittymismaksut sisältävät Laikon Vesiosuuskunnan liittymismaksut					
Siirtovelkojen summa sisältää verolain mukaiset tilitykset					

Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot				
Leasingvastuiden yhteismäärä				
	Konserni		Kunta	
	2020	2019	2020	2019
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	747 332,52	748 703,13	69 944,84	70 828,80
Myöhemmin maksettavat	2 608 144,02	2 275 559,59	7 874,25	122 472,98
Yhteensä	3 355 476,54	3 024 262,72	77 819,09	193 301,78
<i>Konserni: Eksoten Vuokra- ja leasingvastuut 2020</i>				
Kunta: Päiväkoti Karhunpesän väistötilat, Meita laitevuokrat				
Vastuusitoumukset				
	Kunta			
	2020	2019		
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	6 695 236,71	6 695 236,71		
Jäljellä oleva pääoma	2 781 139,16	3 372 404,57		
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 899 500,00	1 899 500,00		
Jäljellä oleva pääoma	0,00	229 746,53		
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista			2020	2019
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			21 519 416,00	20 077 682,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.			0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.			13 409,00	13 210,00
Arvonlisäveron palautusvastuu				
Kiinteistön mahdollisen myynnin tai käyttötarkoituksen muuttumisen yhteydessä kunnalla on velvollisuus maksaa valtiolle takaisin vuosina 2010-2020 kiinteistöjen rakennus- ja perusparannuskustannuksista kirjatut arvonlisäveron vähennykset ja palautukset. Vastuu perustuu arvonlisäverolain 120 §:ään.				
Taloussuunnitelman perusteella palautusvastuuta ei todennäköisesti synny.				

Henkilöstön lukumäärä		
Henkilöstön lukumäärä 31.12.2020	2020	2019
Konsernipalvelut	11	13
Hyvinvointipalvelut	92	92
Elinympäristöpalvelut	13	19
Yhteensä	116	124
Henkilöstön lukumäärästä on tarkempia tietoja tilinpäätöksen liitteenä olevassa henkilöstökertomuksessa.		
Henkilöstökulut	2020	2019
	€	€
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	5 060 252,85	5 521 127,98
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	5 060 252,85	5 521 127,98
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2020	2019
	€	€
Palkat ja palkkiot	4 013 984,12	4 351 640,45
Eläkekulut	968 049,18	1 048 463,16
Muut henkilösivukulut	78 219,55	121 024,37
Henkilösivukulut yhteensä	1 046 268,73	1 169 487,53
Henkilöstökorvaukset (sis. palkat ja palkkiot)	50 968,21	25 957,65
Henkilöstökulut yhteensä	5 060 252,85	5 521 127,98
Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt puolueverot	2020	2019
	€	€
Rautjärven Kokoomus ry	36,00	
Keskustan Rautjärven kunnan järj.	2 190,25	2 206,75
Rautjärven SDP ry	2 517,00	2 692,50
Rautjärven Perussuomalaiset ry	639,38	626,25
Imatran Kokoomus ry		48,00
Maksut yhteensä	5 382,63	5 573,50
Tilintarkastajan palkkiot	2020	2019
	€	€
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	4 774,63	3 648,84
Tilintarkastajan lausunnot		
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	4 774,63	3 648,84

RAUTJÄRVEN KUNTA		Tilinpäätös 31.12.2020				
		Konsernia koskeva liitetieto				
			Kuntakonsernin osuus (1000 €)			
Rautjärven kunta	Kotipaikka	Kunnan Omistus osuus	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta /tappiosta	
		%				
Tytäryhteisöt						
Rautjärven Vuokratalot Oy	Rautjärvi	100,0	924	3013	19	
Simpeleen Lämpö Oy	Rautjärvi	81,0	420	267	73	
Asunto Oy Rautjärven Toivo	Rautjärvi	57,0	150	92	0	
Kiinteistö Oy Rautjärven Liiketalo	Rautjärvi	51,50	106	0	1	
Kuntayhtymät						
Etelä-Karjalan Liitto	Lappeenranta	3,63	70	36	4	
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyden huoltokuntayhtymä	Lappeenranta	3,19	-452	5266	-906	
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Lappeenranta	1,99	380	126	34	
Osakkuusyhteisöt						
Asunto Oy Simpeleen Jussinkulma	Rautjärvi	37,09	363	43	0	
Kiinteistö Oy Simpeleen						
Palvelukeskus	Rautjärvi	35,38	150	0	0	
Asunto Oy Livastintoivo	Rautjärvi	21,02	41	0	0	
Asunto Oy Laikko	Rautjärvi	26,86	46	1	0	

RAUTJÄRVEN KUNTA**Tilinpäätös 31.12.2019****Konsernia koskeva liitetieto****Konsernitilinpäätöksen laatimisperusteet*****Konsernitilinpäätöksen laajuus***

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on mukana. Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistetty konsernitaseeseen.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen erä on kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erää *Edellisten tilikausien yli/alijäämä* vastaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu uuden ohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Kiinteistöverot

Kiinteistöverot konserniyhteisöjen sisällä on eliminoitu.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistetty konsernitilinpäätökseen, koska yhdistämättä jättäminen ei vaaranna oikean ja riittävän kuvan saamista konsernin taloudellisesta asemasta.

9. Eriytetyt tilinpäätökset

9.1 Liikelaitoksen erillistilinpäätös, Rautjärven Vesi

Lyhyt kuvaus toiminta-ajatuksista

Vesihuoltoliikelaitos tuottaa toiminta-alueillaan vesihuollon palveluja kuntalaisille, yrityksille ja muille palvelujen tarvitsijoille. Rautjärven kunnan vesihuoltoliikelaitoksen tehtävinä ovat yleiset laatuvaatimukset täyttävä talousveden tuottaminen ja häiriötön jakelu toiminta-alueille sekä vesilaitoksen toimittaman talousveden johtaminen käytön jälkeen puhdistusvaatimukset täyttävään käsittelyyn ja edelleen purkuvesistöön ympäristöä kuormittamatta.

Hulevesiverkoston omistus ja toiminta kuuluvat kunnalle. Kuitenkin hulevesiverkoston huolto kuuluu Rautjärven vedelle, jolle kunta maksaa korvausta erillisellä sopimuksella. Vesihuollon viranomaistehtävistä huolehtii seudullisesti Imatran seudun ympäristötoimi.

Kuntastrategian ja palvelustrategian toimeenpano

Vesihuoltoliikelaitos on osaltaan mahdollistanut kuntastrategian, palvelulupausten ja kuntakonsernin kärkihankkeiden toteutumista turvaamalla terveellisen ja turvallisen talousveden tuotannon asiakkailleen sekä lupamääräykset täyttävällä jäteveden puhdistamisella.

Liikelaitos on toiminnallaan mahdollistanut vesi- ja viemärlaitoksen oikea-aikaisen ja kohdennetun ylläpidon, kehittämisen ja peruskorjauksen sekä pyrkinyt edesauttamaan seudullisen vesihuollon yhteistyön kehittämistä ja kumppanuuksia.

Henkilöstön mitoituksessa ja organisaation kehittämisessä on noudatettu kunnanvaltuuston hyväksymää henkilöstöstrategiaa.

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Rautjärven Veden toimintaa on ohjannut ja valvonut valtuuston ja kunnanhallituksen alaisuudessa toimiva liikelaitos- ja lupajohtokunta. Johtokunnan ja vesihuoltoliikelaitoksen johtajan tehtävät ja ratkaisuvallta on määritelty kunnan hallintosäännössä ja laitoksen johtosäännössä.

Liikelaitoksen johtokunta on hyväksynyt vesihuoltoliikelaitoksen käyttösunnitelman vuodelle 2020. Liikelaitos- ja lupajohtokunnalle ja kunnanhallitukselle on annettu raportti talouden toteutumistilanteesta neljä kertaa vuodessa kolmen kuukauden välein.

Johtokunnan päätöksenteko on perustunut hyvän hallintotavan mukaisesti julkisuusperiaatteeseen ja avoimuuteen. Vesihuoltoliikelaitoksen johtajan ja johtokunta ovat toimittaneet tekemänsä päätökset asioissa, joissa heille on kuntalain ja hallintosäännön mukaan ohjattu päätösvaltaa, tiedoksi ylemmälle viranhaltijalle ja toimielimille, jotta nämä ovat voineet tarvittaessa käyttää kuntalain mukaista otto-oikeuttaan.

Vesihuoltoliikelaitoksen johtaja on huolehtinut siitä, että päättäjillä on ollut käytettävissään riittävästi ajantasaista ja oikeellista tietoa päätöksenteon pohjaksi ja että tiedonkulku on ollut oikea-aikaista ja riittävää. Tiedotuskanavia ovat olleet johtoryhmä, intranet, sähköposti, ilmoitustaulut ja säännöllisesti pidetyt työpaikkapalaverit sekä kaksi kertaa vuodessa pidetyt työpaikkakokoukset.

Laitoksen johtaja on varmistanut, että alaiset ovat tietoisia omista tehtävistään ja tulostavoitteistaan, sekä että alaiset hallitsevat tehtävänsä edellyttämät osa-alueet lainsäädännöstä ja hallintosäännöstä. Työtehtävien edellyttämää koulutusta on järjestetty tarpeen kohdentamien vaatimusten mukaan.

Laitoksella on valmius- ja varautumissuunnitelma häiriö- ja poikkeustilanteita varten.

Talousarvion 2020 toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen**Sitovat toiminnalliset tavoitteet**

Laitoksen tavoitteena on tuottaa asiakkailleen puhdasta, vaatimukset ja säännökset täyttävää talousvettä, varmistaa veden häiriötön jakelu kaikilla toiminta-alueilla sekä johtaa jätevedet puhdistusvaatimukset täyttävään käsittelyyn ja edelleen purkuvesistöön.

Vesihuoltoliikelaitoksen toiminta on ollut valtuuston hyväksymien päästrategioiden mukaista ja sitovat toiminnalliset tavoitteet ovat olleet:

Rautjärven Vesi	Strategiset tavoitteet:			
	- toimivat infrastruktuurin peruspalvelut			
	- yhteistyö yritysten ja yhteisöjen kanssa			
	- osallistuva kuntalainen ja yrittäjä			
	- seutukunnallinen yhteistyö			
	- henkilöriskien hallinta			
- käyttötalouden hallinta				
	Tulosalueen toimenpiteet	Arviointikriteeri/ mittari (tunnusluku)	Tavoitetaso	Toteuma
	Palvelun laatu	0 kpl pidempiä kuin 6 h kestäviä katkoja vedenjakelussa	0 kpl	0 kpl → Ei katkoja vedenjakelussa
	Vesihuollon valmius- ja varautumissuunnitelman päivitykset tehty	Suunnitelman valmiusaste- %	100 %	Kesken. Koronan takia valmiusaste 25 %. Suunnitelman päivittäminen jatkuu 2021
	Vesitornin rakenteelliset korjaukset valmiit	Valmiusaste- %	100 %	100%. Urakka hyväksytysti vastaanotettu.
	Vesihuollon PTS-laadittu	Valmiusaste- %	100 %	40 % → 5 -10 vuoden investointitarpeet kartoitettu → jatkuu 2021

Talousarvion toimenpiteiden toteutuminen

Tärkeimpiä toimenpiteitä talousarviovuonna 2020 ja suunnitelmakaudella 2021 - 2022:

- Vesitornin rakenteellisten korjausten saattaminen loppuun asti
  - Vesitornin saneeraus on saatettu onnistuneesti loppuun. Korjauksilla on vesitornille saatu lisää käyttöikä n. 10 vuotta. Vesitornin rakenteiden kuntoa tulee seurata säännöllisesti, jotta korjaukset voidaan tulevaisuudessa ajoittaa oikein.
- Jäteveden puhdistamon saneerauksen suunnittelun aloittaminen kauden aikana sekä kuivatun/kompostoidun lietteen käsittelyn ja loppusijoittamisen ratkaiseminen

- Puhdistamon saneerauksen suunnittelu aloitetaan 2021. Saneerauksen toteuttaminen 2022 – 2023.
- Vesihuoltoliikelaitoksen pitkän tähtäimen investointisuunnitelman laatiminen (PTS)
  - Suunnitelman tarkoituksena ohjata laitoksen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin suunnittelua. Suunnitelman laatiminen on aloitettu ja seuraavan 5-10 vuoden tällä hetkellä tiedossa olevat investointitarpeet ovat kartoitettu.
- Päivittää laitoksen valmius- ja varautumissuunnitelmat ja näytteenotto- ja valvontatutkimussuunnitelmat.
  - Valmius- ja varautumissuunnitelman laatiminen on kesken johtuen koronaan liittyvästä resurssien ohjautumisesta ja suunnitelmassa huomioon otettavien asioiden tarkentumisesta. Periaatteena on, että suunnitelmasta vastaavat laitoksen avainhenkilöt. Valvontatutkimusohjelmaa pidetään ajan tasalla yhdessä Imatran seudun ympäristötoimen kanssa.
- Seurata vesihuollon kustannuksia toiminta-alueittain ja tarvittaessa korjata taksoja kustannuksia vastamaan alueen vesihuollon järjestämisen kustannuksia
  - Laitos on pystynyt myyntituotoillaan kattamaan toiminnan kustannukset. Simpeleen toiminta-alueen tuotoilla on viime vuosina osin rahoitettu asemanseudun toiminta-alueen vesihuollon kustannuksia.
- Tarvittaessa selvitetään muiden vesihuoltolaitosten ja -alueiden liittyminen liikelaitokseen
  - Vuonna 2020 ei ollut tarvetta liittää uusia alueita tai laitoksia liikelaitokseen. Rautjärven alueella on jo liitetty Raviradan, Laikon ja Rautjärven entiset vesihuolto-osuuskuntien verkostot.
- Olla aktiivisesti mukana selvittämässä vesihuollon seudullisen yhteistyön mahdollisuuksia
  - Laitos on osallistunut vesihuollon seudullisen yhteistyön neuvotteluihin ja selvityksiin. Käytännön tasolla yhteistyötä on tehty mm. vesimittarien hankinnassa.
- Vesihuoltoliikelaitoksen toiminta-alueilla sijaitsevien kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesi- ja viemäriverkostoihin uuden vesihuoltolain säädöksiä ja käytäntöön panoa seuraten
  - Kiinteistöjä ei nykyinsäädännön mukaisesti veloiteta liittymään kunnalliseen vesihuoltoon, mikäli kiinteistön on mahdollista hankkia riittävästi talousvettä ja puhdistaa jätevetensä lakien, asetusten ja määräysten vaativalla tavalla. Laitos on tarjonnut tiedossa olleille, toiminta-alueilla sijaitseville ja vesihuollon saneerausta harkitseville kiinteistöille mahdollisuutta liittyä laitoksen verkostoon.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vesihuoltoliikelaitoksen ydintehtävänä on nyt ja tulevaisuudessa varmistaa puhtaan, laatuvaatimukset täyttävän talousveden häiriötön jakelu asiakkaille sekä puhdistaa laitokselle johdetut jätevedet puhdistusvaatimuksien mukaisesti ja johtaa ne puhdistettuna purkuvesistöön.

Koronavirus aiheutti vuonna 2020 maailmanlaajuisen pandemian ja sen vaikutukset ovat näkyneet myös Rautjärven Veden päivittäisessä toiminnassa. Laitoksen häiriötön vesihuolto on pystytty toistaiseksi turvaamaan osittain Etelä-Karjalan rauhallisen koronatilanteen ansiosta. Mikäli koronatilanne heikentyy paikallisesti, se voi aiheuttaa merkittäviä ongelmia laitoksien hoitamisessa. On tärkeää kehittää alueiden vesilaitosten yhteistyötä ja suojella vesilaitosten henkilöstöä, jotta osaamista ja tietotaitoa on käytettävissä kaikissa tilanteissa. Koronavirus muunnoksineen tulee olemaan osa arkeamme tulevaisuudessa, vaikka rokotuksien ansiosta tilanne saataisiin hallintaan.

Vesihuoltoliikelaitoksen Vihvilänsuon jätevedenpuhdistamon saneeraus tullaan toteuttamaan vuosien 2021 – 2023 aikana. Puhdistamon ympäristölupaa tarkastetaan seuraavan kerran vuonna 2023. Puhdistamon saneeraus tulee olemaan laitokselle merkittävä investointi, joka tulee suunnitella ja

toteuttaa erityisellä huolellisuudella. Saneerauksen kustannukset eivät ole vielä tiedossa, mutta kustannuksista voi aiheutua korotuspaineita vesihuollon taksoihin. Rautjärven kunnan talous vaatii tiukkoja tasapainottamisen toimenpiteitä lähivuosien aikana. Vesihuoltoliikelaitoksen on omalta osaltaan huolehdittava, ettei suunniteltua kustannustasoa ylitetä ja että vanhoihin verkosto-osiin ja laitoksiin kohdistuvat investointitarpeet pystytään rahoittamaan.

Vesihuoltoliikelaitoksen toiminta-alueiden perusmaksujen tasoja tulee seurata ja tarkastella siten, että ne vastaavat toiminta-alueella muodostuneita todellisia vesihuollon kustannuksia. Laitoksen on aktiivisesti kartoitettava ja tarjottava toiminta-alueilla tai niiden läheisyydessä sijaitseville kiinteistöille mahdollisuutta liittyä kunnalliseen vesihuoltoon, mikäli se on taloudellisesti järkevää laitoksen ja liittyjän näkökulmista.

Rautjärven vesihuoltoliikelaitoksen on tärkeää olla aktiivisesti mukana seutukunnallisessa selvitystyössä koskien yhteisiä puhdistamoja, verkostoja sekä vesihuollon alueellisen järjestämisen toimintamalleja. Laikon pohjavesialueen tutkimusten perusteella alueen pohjavesivarantojen seudullinen hyödyntäminen ei kuitenkaan ole mahdollista.

Lyhyt analyysi tavoitteiden ja talouden toteutumisesta

Liikelaitoksen toimintaa johtaa, kehittää ja sen tuloksellisuudesta vastaa vesihuoltoliikelaitoksen johtaja kuntalain mukaisena johtajana toimintosäännön mukaisesti. Liikelaitoksen tehtävistä määrätään hallintosäännössä.

Turvallisesta ja terveellisestä vesienkäsittelystä huolehdittiin vallitsevien normien, lakien ja ohjeiden mukaisesti toteuttamalla viranomaistarkastukset ja hyväksytyjen ohjelmien mukaiset näytteenotot. Näytteenotto-ohjelmat on pidetty ajan tasalla yhteistyössä viranomaisen kanssa.

Määräyksien ja valvontaohjelman mukainen häiriötön vedenjakelu ja jätevesien hallinta toteutettiin budjetin raameissa. Käyttötalouden osalta toimintatuottojen toteuma 31.12.2020 oli 97,4 % ja toimintakulujen toteuma oli 97,1 %. Käyttötalouden toimintakate ennen poistoja ja rahoitustuottoja ja -kuluja oli 232.483 euroa ja 98,0 %. Poistojen jälkeen tilikauden ylijäämä oli 61.942 € ja toteuma % 91,9.

Vuonna 2020 suurimpana investointina saatettiin loppuun Simpeleen vesitornin peruskorjaus. Tornin kantavien teräsbetonirakenteiden korjaukset tulivat maksamaan arvioitua enemmän ja muita pienempiä investointeja jouduttiin siirtämään tuleville vuosille. Investointien osalta nettomeno oli vuonna 2020 162.424,02 toteuma-% 101,5.

Vuoden 2020 talouden toteumat eivät sisällä merkittäviä poikkeamia talousarvioon nähden.

Talous

	TP 2019	TA 2020	TA muutos	TA + muutos	Toteuma	Poikkeama
Tulot	610 902	614 200	0	614 200	598 405	15 795
Menot	-423 937	-377 034	0	-377 034	-365 922	-11 112
Toimintakate	186 965	237 166	0	237 166	232 483	4 683

Palvelujen kysyntää kuvaavat toimintaluvut

	2017	2018	2019	2020
Vesilaitos				
Simpele				
Liittyjät (kpl)	638	637	637	638
Myyty vesi (m ³)	135 022	148 950	144 213	133 271
Laikko				
Liittyjät (kpl)	57	57	57	57
Myyty vesi (m ³)	5 651	6 624	6 594	5 892
Ravirata 1.6.2018 alk.				
Liittyjät (kpl)		33	33	33
Myyty vesi (m ³)		698	1 390	1 459
Simpele, Laikko ja Ravirata yht.				
Liittyjät (kpl)	695	727	727	728
Pumpattu vesi (m ³)	235 697	241 501	256 175	275 637
Myyty vesi (m ³)	140 673	156 272	152 197	140 622
Myydyn veden osuus pumpatusta	60 %	65 %	59 %	51 %
Asemanseutu				
Liittyjät (kpl)	142	143	143	144
Pumpattu vesi (m ³)	15 032	15 621	13 080	14 822
Tervakorpi pumpattu vesi (m ³)	898	707	439	839
Myyty vesi (m ³)	10 233	10 628	10 402	9 105
Myydyn veden osuus pumpatusta	64,2 %	65,1 %	76,9 %	58,1 %
Viemärlaitos				
Simpele				
Liittyjät (kpl)	617	617	617	616
Laskutettu jätevesi (m ³)	96 684	92 653	91 060	87 047
Laikko				
Liittyjät (kpl)	60	61	61	61
Laskutettu jätevesi (m ³)	2 857	2 790	3 003	3 640
Ravirata 1.6.2018 alk.				
Liittyjät (kpl)		28	28	28
Laskutettu jätevesi (m ³)		657	1 325	1 323
Simpele, Laikko ja Ravirata yht.				
Liittyjät (kpl)	677	706	706	705
Puhdistettu jätevesi (m ³)	288 553	254 596	256 140	271 139
Laskutettu jätevesi (m ³)	99 541	96 100	95 388	92 010
Ohitettu jätevesi (m ³)	380	9 823	4 886	4 754
Laskutetun jäteveden osuus puhdistetusta	34,5 %	37,7 %	37,2 %	33,9 %
Asemanseutu				
Liittyjät (kpl)	141	142	142	143
Puhdistettu jätevesi (m ³)	16 542	16 803	15 002	20 509
Laskutettu jätevesi (m ³)	10 328	10 646	10 427	9 180
Ohitettu jätevesi (m ³)	0	110	0	0
Laskutetun jäteveden osuus puhdistetusta	62,4 %	63,4 %	69,5 %	44,8 %

Taksa 2020**Perusmaksu:**

Rautjärvi:

Mittarin koko (DN)	Vuosimaksu euroa/vuosi	
	alv 0 %	alv 24 %
-20	49,28	61,11
25 – 32	80,83	100,23
40	117,25	145,39
50	175,82	218,02
65	293,07	363,41
80	469,01	581,57

Rautjärven kunnan vesihuoltolaitokseen yhdistyneiden vesiosuuskuntien toiminta-alueet:

Mittarin koko (DN)	Vuosimaksu euroa/vuosi	
	alv 0 %	alv 24 %
-20	102,47	127,06
25 – 32	107,59	133,41
40	123,11	152,66
50	184,61	228,92
65	307,73	381,58
80	492,46	610,65

Käyttömaksu:

	Käyttömaksu euroa/m ³	
	alv 0 %	alv 24 %
Vesi	1,25	1,55
Jätevesi	2,70	3,35

Johtokunnan esitys tilikauden 2020 tuloksen käsittelystä

Rautjärven kunnan vesihuoltoliikelaitoksen toimintaa ohjaava liikelaitos- ja lupajohtokunta esittää kunnanhallitukselle tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Tilikauden tuloksesta 61.941,60 euroa kirjataan yli-/alijäämätilille.

Johtokunnan kokoonpano ja osallistuminen kokouksiin 2020

Toimielin: Liikelaitos- ja lupajohtokunta

Nimi	Asema	Kokouksia 6 Osallistunut
Ilves Esa	puheenjohtaja	6
Luumi Kari	varapuheenjohtaja	4
Puhakka Anita	jäsen	6
Poutanen Juha	varajäsen	1
Huhtanen Harri	kh. edustaja	5
Jylhä Juho	pöytäkirjanpit., tekninen johtaja	6
Kautto Pasi	rakennustarkastaja 31.3 asti	1
Seppo Vento	rakennustarkastaja 1.4 alkaen	4

Rautjärven kunnan vesihuoltoliikelaitos		Käyttötalouden toteutumisvertailu 2020						
		12/12=100%						
<i>Kustannuspaikka</i>		Alkuperäinen talousarvio 2020	Talousarvio muutokset 2020	Talousarvio muutosten jälkeen 2020	Talousarvion toteuma TP 2020	Poikkeama	Käyttö %	
<u>Vesilaitos Simpele</u>								
	Toimintatulot	224 600		224 600	227 304,09	-2 704,05	101,2	
	Toimintamenot	-67 115		-67 115	-82 629,79	15 514,63	123,1	
	Toimintakate	157 485		157 485	144 674,30	12 810,58	91,9	
<u>Vesilaitos Asemanseutu</u>								
	Toimintatulot	26 100		26 100	21 375,52	4 724,48	81,9	
	Toimintamenot	-28 162		-28 162	-24 295,30	-3 867,02	86,3	
	Toimintakate	-2 062		-2 062	-2 919,78	857,46	141,6	
<u>Viemärlaitos Simpele</u>								
	Toimintatulot	321 100		321 100	313 785,04	7 314,92	97,7	
	Toimintamenot	-176 186		-176 186	-146 628,96	-29 557,20	83,2	
	Toimintakate	144 914		144 914	167 156,08	-22 242,28	115,3	
<u>Viemärlaitos Asemanseutu</u>								
	Toimintatulot	42 400		42 400	34 944,69	7 455,27	82,4	
	Toimintamenot	-60 416		-60 416	-74 705,57	14 290,01	123,7	
	Toimintakate	-18 016		-18 016	-39 760,88	21 745,28	220,7	
<u>Vesilaitos hallinto</u>								
	Toimintatulot	0		0	995,59	-995,59	0,0	
	Toimintamenot	-45 155		-45 155	-37 662,38	-7 492,30	83,4	
	Toimintakate	-45 155		-45 155	-36 666,79	-8 487,89	81,2	
KÄYTTÖTALOUS		Toimintatulot	614 200		614 200	598 404,93	15 795,03	97,4
YHTEENSÄ		Toimintamenot	-377 034		-377 034	-365 922,00	-11 111,88	97,1
		Toimintakate	237 166		237 166	232 482,93	4 683,15	98,0
Poistot ja arvonalentumiset	Suunnitelman mukaiset poistot	-163 100		-163 100	-163 506,99	407,07	100,2	
Käyttötalous ja poistot yhteensä		74 066		74 066	68 975,94	5 090,22	93,1	

Rautjärven kunnan vesihuoltoliikelaitos						
TALOUSARVION <i>TULOSLASKELMA</i> OSAN TOTEUTUMISVERTAILU 2020						
						12/12 = 100%
<i>sisäinen / ulkoinen</i>						
	Alkuperäinen talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset 2020	Talousarvio muutosten jälkeen 2020	Talousarvion toteuma TP 2020	Poikkeama	Käyttö %
Toimintatuotot	614 200		614 200	598 404,93	15 795	97,4
Myyntituotot	613 200		613 200	598 404,93	14 795	97,6
Muut toimintatuotot	1 000		1 000	0,00	1 000	0,0
Toimintakulut	-377 034		-377 034	-365 922,00	-11 112	97,1
<i>Henkilöstökulut</i>	-117 534		-117 534	-107 610,58	-9 924	91,6
Palkat ja palkkiot	-91 164		-91 164	-82 797,61	-8 367	90,8
<i>Henkilösivukulut</i>	-26 370		-26 370	-24 812,97	-1 557	94,1
Eläkekulut	-23 070		-23 070	-22 422,59	-647	97,2
Muut henkilösivukulut	-3 300		-3 300	-2 390,38	-910	72,4
Palvelujen ostot	-132 700		-132 700	-121 364,72	-11 335	91,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-123 300		-123 300	-131 016,24	7 716	106,3
Vuokrat	-3 500		-3 500	-3 373,48	-127	96,4
Muut toimintakulut	0		0	-2 556,98	2 557	
Toimintakate	237 166		237 166	232 482,93	4 683	98,0
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>	-6 700		-6 700	-7 034,34	334	105,0
Korkotuotot	900		900	351,13	549	39,0
Korkokulut	-800		-800	-616,63	-183	77,1
Muut rahoituskulut	-6 800		-6 800	-6 768,84	-31	99,5
Vuosikate	230 466		230 466	225 448,59	5 017	97,8
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>						
Suunnitelman mukaiset poistot	-163 100		-163 100	-163 506,99	407	100,2
Tilikauden tulos	67 366		67 366	61 941,60	5 424	91,9
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	67 366		67 366	61 941,60	5 424	91,9

Rautjärven kunnan vesihuoltoliikelaitos

Investointiosan toteutumisvertailu 31.12.2020

	TP 2019	Alkuperäinen talousarvio 2020	Talousarvio-muutokset 2020	Talousarvio muutosten jälkeen 2020	Talousarvion toteuma TP 2020	Poikkeama	Tot. %
95310 Vedenjakeluverkosto							
Investointimenot	-201 340	-145 000,00		-145 000	-162 424,02	17 424,02	112,0
Investointitulot							
NETTOMENO	-201 340	-145 000,00		-145 000	-162 424,02	17 424,02	112,0
95320 Viemäriverkko							
Investointimenot		-15 000,00		-15 000	0,00	-15 000,00	0,0
Investointitulot							
NETTOMENO		-15 000,00		-15 000	0,00	-15 000,00	0,0
Investointimenot yhteensä	-201 340	-160 000,00		-160 000	-162 424,02	2 424,02	101,5
Investointitulot yhteensä							
NETTOMENO YHTEENSÄ	-201 340	-160 000,00		-160 000	-162 424,02	2 424,02	101,5

Rahoitusosan toteutumisvertailu 31.12.2020

	Talousarvio euroa	TA- muutos	TA- muutosten jälkeen	Talousarvion toteuma TP 2020	Poikkeama euroa
Toiminnan rahavirta					
Liikelyijäämä	74 066	0	74 066,00	68 975,94	5 090,06
Poistot ja arvonalentumiset	163 100	0	163 100,00	163 506,99	-406,99
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 700	0	-6 700,08	-7 034,34	334,26
Toiminnan rahavirta	230 466	0	230 465,92	225 448,59	5 017,33
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-160 000	0	-160 000,00	-162 424,02	2 424,02
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien					
hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0,00	168,00	-168,00
Toiminnan ja invest. rahavirta	70 466	0	70 465,92	63 192,57	7 273,35
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset				24 762,47	-24 762,47
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik.lainojen vähennys muilta	-265 000	0	-265 000,00	-40 494,00	-224 506,00
Pitkäaik.lainojen lisäys muilta				65 000,00	-65 000,00
Lyhytaik.lain. muut kunta/ky				-127 338,70	127 338,70
Lyhytaik.lain. Muutos muilta				-14 010,00	14 010,00
Lainakannan muutokset	-265 000	0	-265 000,00	-116 842,70	-148 157,30
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos	229 534	0	229 534,00	29 415,37	200 118,63
Korottomien velkojen muutos	-40 000	0	-40 000,00	-527,71	-39 472,29
Rahoituksen rahavirta	-75 466	0	-75 466,00	-63 192,57	-12 273,43
Rahavarojen muutos				0,00	

Rautjärven kunnan vesihuoltoliikelaitos		
TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
LIKEVAIHTO	598 404,93	610 901,70
Valmiiden ja keskeneräist.tuot		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavara		
Ostot tilik.aikana	-131 016,24	-141 712,74
Palvelujen ostot	-121 364,72	-160 263,18
	346 023,97	308 925,78
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-82 797,61	-91 033,86
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-22 422,59	-23 329,94
Muut henkilösivukulut	-2 390,38	-1 469,73
Henkilösivukulut yhteensä	-24 812,97	-24 799,67
Henkilöstökulut yhteensä	-107 610,58	-115 833,53
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman muk. poistot	-163 506,99	-154 325,74
Liiketoiminnan muut kulut	-5 930,46	-6 127,69
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	68 975,94	32 638,82
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	351,13	425,09
Kunnalle maks.korkokulut	-6 768,84	-6 768,84
Muille maks.korkokulut	-616,63	-609,31
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) en.sat.er.	61 941,60	25 685,76
Satunnaiset tuotot ja kulut		
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) EN.VARAUK	61 941,60	25 685,76
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	61 941,60	25 685,76
Tuloslaskelman tunnusluvut	2020	2019
Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,7 %	1,3 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	2,6 %	0,9 %
Voitto, %	10,4 %	4,2 %

Rautjärven kunnan vesihuoltoliikelaitos		
RAHOITUSLASKELMA	1.1. - 31.12.2020	1.1. - 31.12.2019
Toiminnan rahavirta		
Liikelyijäämä	68 975,94	32 638,82
Poistot ja arvonalentumiset	163 506,99	154 325,74
Rahoitustuotot ja -kulut	-7 034,34	-6 953,06
Toiminnan rahavirta	225 448,59	180 011,50
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-162 424,02	-201 340,31
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	168,00	
Investointien rahavirta	-162 256,02	-201 340,31
Toiminnan ja invest. rahavirta	63 192,57	-21 328,81
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Kunnalta/kuntayhtymältä	24 762,47	24 623,11
Antolainojen vähennykset	24 762,47	24 623,11
Antolainojen muutokset	24 762,47	24 623,11
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik.lainojen lis muilta	65 000,00	
Pitkäaik.lainojen väh muilta	-40 494,00	-54 504,00
Lyhytaik.lain. muut kunta/ky	-127 338,70	36 490,69
Lyhytaik.lain. muutos muilta	-14 010,00	1 645,87
Lainakannan muutokset	-116 842,70	-16 367,44
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	29 415,37	-8 293,64
Korottomien velkojen muutos	-527,71	21 366,78
Rahoituksen rahavirta	-63 192,57	21 328,81
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,00	0,00
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	268	205
Investointien tulorahoitus, %	139 %	89 %
Lainanhoitokate	2	3
Kassan riittävyys, pv	47	0
Quick ratio	1,9	1,0
Current ratio	1,9	1,0

Rautjärven kunnan vesihuoltoliikelaitos		
T A S E	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	80 004,43	80 172,43
2. Rakennukset	590 823,39	472 324,75
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	2 222 901,99	2 342 483,60
Aineelliset hyödykkeet yht	2 893 729,81	2 894 980,78
III Sijoitukset		
4. Muut saamiset	14 150,00	14 150,00
Sijoitukset yhteensä	14 150,00	14 150,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 907 879,81	2 909 130,78
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
2. Lainasaamiset	80 824,06	105 586,53
3. Muut saamiset	90 848,01	0,00
Pitkäaik.saamiset yhteensä	171 672,07	105 586,53
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	129 164,54	158 579,91
2. Lainasaamiset	25 113,60	25 113,60
Lyhytaikaiset saamiset yht.	154 278,14	183 693,51
Saamiset yhteensä	325 950,21	289 280,04
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	325 950,21	289 280,04
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 233 830,02	3 198 410,82

Rautjärven kunnan vesihuoltoliikelaitos		
T A S E	31.12.2020	31.12.2019
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	-1 467 294,08	-1 467 294,08
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	-381 807,19	-356 121,43
V Tilikauden yli/alijäämä	-61 941,60	-25 685,76
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-1 911 042,87	-1 849 101,27
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	-175 117,00	-154 121,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä	-225 628,11	-225 628,11
7. Muut velat	-791 336,80	-791 336,80
Pitkäaikainen vieras po. yht.	-1 192 081,91	-1 171 085,91
II Lyhytaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	-44 004,00	-54 504,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	-36 490,69
5. Saadut ennakot	-1 528,67	0,00
6. Ostovelat	-55 830,32	-53 404,54
8. Siirtovelat	-29 342,25	-33 824,41
Lyhytaikainen vieras po. yht.	-130 705,24	-178 223,64
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-1 322 787,15	-1 349 309,55
VASTATTAVAA	-3 233 830,02	-3 198 410,82
Taseen tunnusluvut	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	59,1 %	57,8 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	220,8 %	220,9 %
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	220,8 %	220,9 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	444	382
Lainankanta 31.12., 1000 €	1 236	1 226
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT**Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät****Jaksotusperiaatteet**

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot**Toimintatuotot tehtäväalueittain**

Liikevaihdon jaottelu	2020	2019
Vesimaksut	185 805	200 509
Jätevesimaksut	273 456	284 084
Perusmaksut vesi	51 080	51 008
Perusmaksut jätevesi	50 021	49 989
Liittymismaksut	12 735	2 729
Muut maksut	25 308	22 583
Liikevaihto yhteensä	598 405	610 902

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan vesiliikelaitoksen tilinpäätöksessä

Poistojen määrittämisessä on käytetty kunnanvaltuuston hyväksymää poistosuunnitelmaa (Kvalt 6.6.2016 § 21). Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

KÄYTTÖOMAISUUS

	Poisto- menetelmä	Poisto-aika 1.1.2016	Vanha poisto-aika
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		ei poistoaikaa	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat			
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 vuotta 2010 alkaen valmistuneet hyödykkeet	30 vuotta ennen 2010 valmistuneet hyödykkeet
Vesihuollon rakennukset	tasapoisto	20 vuotta	
Peruskorjaukset	tasapoisto	20 vuotta	
Perusparannukset	tasapoisto	15 vuotta	
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Muut maa- ja vesirakenteet	tasapoisto	15 vuotta	menoj. 10 %
Vedenjakeluverkosto	tasapoisto	30 vuotta	menoj. 7 % (-2009) / 10 % (2010-2015)
Viemäriverkko	tasapoisto	30 vuotta	menoj. 7 % (-2009) / 10 % (2010-2015)
Vesi- yms.laitosten laitoskon. ja laitteet	tasapoisto	20 vuotta	menoj. 15 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	tasapoisto	10 vuotta	menoj. 20 % (- 2009) / 25 % (2010- 2015)
Koneet ja kalusto			
Vesih. liikkuvat työkonet	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Käytetty omaisuus		½ uuden vastaavan poistoajasta	

Tasetta koskevat liitetiedot								
Taseen liitetieto, vastaavat								
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet								
	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Yhteensä	Maa- ja vesi alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	-	-	80 172,43	472 324,75	2 342 483,60	-	-	2 894 980,78
Lisäykset tilik. aikana			-	-	5 140,52		-	5 140,52
Vähennykset tilik. aikana			168,00	-	-			168,00
Siirrot erien välillä			-	157 283,50	-		-	157 283,50
Tilikaiden poisto			-	- 38 784,86	- 124 722,13		-	- 163 506,99
Poistamaton hankintameno 31.12.			80 004,43	590 823,39	2 222 901,99	-	-	2 893 729,81
Kirjanpitoarvo 31.12.			80 004,43	590 823,39	2 222 901,99	-	-	2 893 729,81

Pysyvien vastaavien sijoitukset					
Muut saamiset		2020	2019		
Hankintameno 1.1.		14 150,00	14 150,00		
Lisäykset		0,00	0,00		
Hankintameno 31.12.		14 150,00	14 150,00		
Kirjanpitoarvo 31.12.		14 150,00	14 150,00		
Saamisten erittely					
		2020		2019	
		Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Myyntisaamiset		0,00	129 164,54	0,00	158 579,91
Lainasaamiset		80 824,06	25 113,60	105 586,53	25 113,60
saamiset kunnalta		90 848,01	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset		0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä		171 672,07	154 278,14	105 586,53	183 693,51

Taseen liitetieto, vastattavaa		
Oman pääoman erittely		
	2020	2019
Peruspääoma 1.1	1 467 294,08	1 467 294,08
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	1 467 294,08	1 467 294,08
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	381 807,19	356 121,43
Tilikauden yli-/alijäämä	61 941,60	25 685,76
Oma pääoma yhteensä	1 911 042,87	1 849 101,27
Pitkäaikaiset velat	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	175 117,00	154 121,00
Lainat kunnalta	225 628,11	225 628,11
Liittymismaksut ja muut velat	791 336,80	791 336,80
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 192 081,91	1 171 085,91
Lyhytaikaiset velat	2020	2019
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	44 004,00	54 504,00
Lainat julkisyhteisöltä	0,00	36 490,69
Saadut ennakot muilta	1 528,67	0,00
Ostovelat	55 830,32	53 404,54
Muut velat	0,00	-53,78
Siirtovelat	29 342,25	33 878,19
Lyhytaikaiset velat yhteensä	130 705,24	178 223,64
Henkilöstöä koskevat liitetiedot (sisältyy kunnan henkilöstöön)		
	2020	2019
Henkilöstön lukumäärä	2	2
Henkilöstökulut	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	107 610,58	115 833,53
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	107 610,58	115 833,53

Liitetiedot tilintarkastajan palkkioista

Vesiliikelaitoksen tilintarkastuspalkkiot sisältyvät palkkioihin, jotka kunta maksaa tilintarkastusyhtiölle. Tilintarkastuspalkkiot esitetään kunnan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Käytetyt kirjanpitokirjat tilikaudella 1.1. – 31.12.2020

Päiväkirjat	Aditro Archive
Pääkirjat	Aditro Archive
Tuloslaskelmat ja taseet	sähköisinä
Tilinpäätös ja toimintakertomus	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	paperi/sähköisenä

Tilinpäätös ja toimintakertomus (KPL 3:8.1 §) on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPPL 2:10.1 §).

Tilikauden kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt (KPL 2:10.2 §)

Kirjanpidossa käytetyt tositelajit:

2	Pankit	paperitositteina/sähköisinä
3	Maksut	sähköisinä
20	Muistiot	sähköisinä
40	IP ja P2P/Rautjärven kunta	sähköisinä
60	Yleislaskutus	sähköisinä
61	Suoritukset	paperitositteina/sähköisinä
62	Hyvityslaskujen kohdistaminen	sähköisinä
66	Hyvityslaskujen kuittaaminen	sähköisinä

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Johtokunta allekirjoittaa Rautjärven kunnan vesihuoltoliikelaitoksen vuoden 2020 erillistilinpäätöksen, antaa sen tilintarkastajan tarkastettavaksi ja kunnanhallitukselle yhdisteltäväksi kunnan tilinpäätökseen.

Rautjärvellä 16.3.2021

Rautjärven kunnan vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta

Esa Ilves
puheenjohtaja

Anita Puhakka
jäsen

Kari Luumi
varapuheenjohtaja

Juho Jylhä
vesihuoltoliikelaitoksen johtaja

9.2 Liikelaitoksen vaikutus kunnan talouteen

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMISEEN					
	Tilinpäätös 2020		Eliminoinnit		Kunnan tuloslaskelmaosa ml liikelaitos
	Ulkoinen/Sisäinen	Kunnan tuloslaskelma- osa pl liikelaitos	Rautjärven Vesi yhteensä	Kunta	
Toimintatuotot					
Myyntituotot, ulkoiset	547 220	556 837			1 104 057
Myyntituotot, sisäiset		41 568			0
Maksutuotot, ulkoiset	64 122				64 122
Maksutuotot, sisäiset	400			-400	0
Tuet ja avustukset	163 299				163 299
Vuokratuotot	1 128 705				1 128 705
Sis. vuokrat	1 427 300			-1 427 300	0
Muut toimintatuotot, ulkoiset	25 122				25 122
Muut toimintatuotot, sisäiset					
Tomintatuotot	3 356 168	598 405		-1 427 700	2 485 305
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut					
Henkilöstömenot	-4 952 642	-107 611			-5 060 253
Palvelujen ostot, ulkoiset	-17 599 560,45	-121 365			-17 720 925
Palvelujen ostot, sisäiset	-22 834			22 834	0
Aineet tarvikkeet ja tav. ulk.	-918 700,15	-124 257,90			-1 042 958
Aineet tarvikkeet ja tav. sis.	-12 375	-6 758		12 375	0
Avustukset	-322 408				-322 408
Vuokrat	-224 412	-1 573			-225 985
Sis. vuokrat	-1 425 500	-1 800		1 425 500	0
Muut toimintakulut	-1 042 489	-2 557			-1 045 046
Toimintakulut	-26 520 921	-365 922		1 460 710	-25 417 575
Toimintakate	-23 164 753	232 483		33 010	-22 932 270
Verotulot	12 395 565				12 395 565
Valtionsuudet	10 790 945				10 790 945
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot, ulkoiset	61 299	351			61 650
Korkotuotot, sisäiset	6 769			-6 769	0
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	997				997
Korkokulut, ulkoiset	-19 624	-617			-20 241
Korkokulut, sisäiset		-6 769		6 769	0
Muut rahoituskulut	-219				-219
Rahoitustuotot ja -kulut	49 222	-7 034		-6 769	42 187
Vuosikate	70 979	225 449		26 241	296 428
Poistot ja arvonalentumiset					
Sumu-poistot	-1 481 306	-163 507			-1 644 813
Satunnaiset erät					
Tilikauden tulos	-1 410 327	61 942		26 241	-1 348 385

Liikelayeosten vaikutus kunnan toimintakatteeseen				Rautjärven Vesi	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Ulkoisen myynti				556 837	1 928 468	2 485 305
Henkilöstömenot				-107 611	-4 952 642	-5 060 253
Palvelujen ostot				-121 365	-17 599 560	-17 720 925
Ulkoiset materiaaliostot				-124 258	-918 700	-1 042 958
Muut toimintakulut				-4 130	-1 589 309	-1 593 439
Vaikutus kunnan toimintakatteeseen				199 473	-23 131 744	-22 932 270
Liikelayeosten vaikutus kunnan vuosikatteeseen				Rautjärven Vesi	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Vaikutus kunnan toimintakatteeseen				199 473	-23 131 744	-22 932 270
Verotulot					12 395 565	12 395 565
Valtionosuustulot					10 790 945	10 790 945
Ulkoiset rahoituserät, netto				-266	42 453	42 187
Vaikutus kunnan vuosikatteeseen				199 208	97 220	296 427
Liikelayeosten vaikutus kunnan poistojen määrään ja tilikauden tulokseen				Rautjärven Vesi	Kunnan muut tehtävät	Yhteensä
Vaikutus kunnan vuosikatteeseen				199 208	97 220	296 427
Vaikutus kunnan poistoihin				-163 507	-1 481 306	-1 644 813
Satunnaiset erät						
Vaikutus kunnan tilikauden tulokseen				35 701	-1 384 086	-1 348 385
Ylläolevien laskelmien perusteella voidaan todeta, että Rautjärven Veden talous parantaa kunnan toimintakatetta 199 473 euroa, vuosikatetta 199 208 euroa ja tilikauden tulosta 35.701 euroa, ja lisää kunnan poistojen määrää 163 507 euroa.						

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TOIMINNAN RAHOITUKSEEN						
		Tilinpäätös 2020		Eliminoinnit		
		Kunnan rahoitusosa pl liikelaitos	Rautjärven Veden rahoitus-laskelma	Kunta	Rautjärven Vesi	Kunnan rahoitusosa ml liikelaitos
Toiminnan rahavirta						
Tulorahoitus						
	Vuosikate	70 979	225 449	26 241	-26 241	296 428
	Satunnaiset erät					
	Tulorahoituksen korjauserä	927 828				927 828
Investointien rahavirta						
	Investointimenot	-420 715	-162 424			-583 139
	Rahoitusosuudet edell.	15 000				15 000
	Pysyvien vast. luovutustulot	85 989	168			86 157
	Vars.toim. ja invest. nk v	679 081	63 193			742 274
Rahoituksen rahavirta						
	Antolainauksen muutokset					
	Antolainasaam.lisäykset					
	Antolainasaam.vähennykset		24 762			24 762
Lainakannan muutokset						
	Pitkäaik.lainojen lisäys		65 000			65 000
	Pitkäaik.lainojen vähennys	-286 293	-269 767			-556 059
	Lyhytaik.lainojen muutos	-1 887 924	87 924			-1 800 000
	Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset						
	Toimeksiant.var. Ja po:n muut	-3 809				-3 809
	Vaihto-omaisuuden muutos					
	Saamisten muutos	101 875	29 415			131 291
	Korottomien velkojen muutos	462 177	-528			461 650
	Rahoituksen rahavirta	-1 613 973	-63 193			-1 677 165
	Rahavarojen muutos	-934 891	0			-934 891

10. Allekirjoitus ja merkinnät

Kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan allekirjoitus

Rautjärvellä 29. päivänä maaliskuuta 2021

Taina Lonka
kunnanhallituksen
puheenjohtaja

Teemu Europaeus
kunnanhallituksen
1. vara puheenjohtaja

Mikko Kyröläinen
kunnanhallituksen
2. vara puheenjohtaja

Minna Rasimus
jäsen

Harri Huhtanen
jäsen

Timo Paajanen
jäsen

Mirja Vaittinen
jäsen

Harri Anttila
kunnanjohtaja

Tilintarkastus merkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Rautjärven kunnassa __.____kuuta 2021.

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

11. Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Käytetyt kirjanpitokirjat tilikaudella 1.1.-31.12.2020

Päiväkirjat	Aditro Archive
Pääkirjat	Aditro Archive
Tuloslaskelmat ja taseet	Aditro Archive
Tilinpäätös ja toimintakertomus	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	paperi ja Aditro Archive

Tilinpäätös ja toimintakertomus (KPL 3:8.1 §) on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPPL 2:10.1 §).

Tilikauden kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt (KPL 2:10.2 §).

Kirjanpidossa käytetyt tositelajit:

2	Pankit	paperitositteina
3	Maksut	sähköisenä
4	Poistot	sähköisenä
10	Kp laskennallinen ajo	sähköisenä
12	Sl laskennallinen ajo	sähköisenä
13	Matkustuksenhallinta	sähköisenä
20	Muistiot	paperitositteina
30	Palkat	sähköisenä
40	IP/Rautjärvi	sähköisenä
60	Yleislaskutus	sähköisenä
61	Suoritukset	sähköisenä
62	Hyvityslaskujen kohdistaminen	sähköisenä
66	Hyvityslaskujen kuittaaminen	sähköisenä
70	Koki vuokralaskut	sähköisenä
80	Vesilaskut	sähköisenä
81	Vesilaskut sisäiset	sähköisenä
85	Rakennusvalvonta	sähköisenä
86	Kansalaisopiston laskutus	sähköisenä
87	Päivähoidon laskutus	sähköisenä
96	Kirjanpidon tulos	sähköisenä
97	Kirjanpidon tulos laskennallinen	sähköisenä
98	Sisäisen laskennan tulos	sähköisenä
99	Sisäisen laskennan tulos lask.	sähköisenä